2024/1275

8.5.2024

DIRETTIVA (UE) 2024/1275 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-24 ta’ April 2024

dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija

(riformulazzjoni)

(Test b’rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b’mod partikolari l-Artikolu 194(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ([1]),

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ([2]),

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja ([3]),

Billi:

(1) Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([4]) ġiet emendata sostanzjalment diversi drabi ([5]). Peress li għandhom isiru iżjed emendi, jenħtieġ li dik id-Direttiva tiġi riformulata fl-interess taċ-ċarezza.

(2) Skont il-Ftehim ta’ Pariġi ([6]), adottat f’Diċembru 2015 skont il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) (il-“Ftehim ta’ Pariġi”), il-Partijiet tiegħu qablu li jżommu ż-żieda fit-temperatura medja globali sew taħt iż-2 °C ’il fuq mil-livelli preindustrijali u li jkomplu bl-isforzi biex jillimitaw iż-żieda fit-temperatura għal 1,5 °C ’il fuq mil-livelli preindustrijali. L-ilħuq tal-objettivi tal-Ftehim ta’ Pariġi jinsab fil-qalba tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta’ Diċembru 2019 bit-titolu “Il-Patt Ekoloġiku Ewropew”(il-“Patt Ekoloġiku Ewropew”). L-Unjoni impenjat ruħha li tnaqqas l-emissjonijiet netti ta’ gassijiet serra fl-ekonomija kollha tal-Unjoni b’mill-inqas 55 % sal-2030 taħt il-livelli tal-1990 fil-kontribut aġġornat stabbilit fil-livell nazzjonali ppreżentat lis-Segretarjat tal-UNFCCC fis-17 ta’ Diċembru 2020.

(3) Kif imħabbar fil-Patt Ekoloġiku Ewropew, il-Kummissjoni ppreżentat l-istrateġija tagħha tal-Mewġa ta’ Rinnovazzjoni fil-komunikazzjoni tagħha tal-14 ta’ Ottubru 2020 bit-titolu “Mewġa ta’ Rinnovazzjoni għall-Ewropa – l-ekoloġizzazzjoni tal-binjiet tagħna, il-ħolqien tal-impjiegi, it-titjib tal-ħajja”. L-istrateġija tal-Mewġa ta’ Ronovazzjoni fiha pjan ta’ azzjoni b’miżuri regolatorji, ta’ finanzjament u ta’ abilitazzjoni konkreti, bl-objettiv li tal-inqas tiġi rduppjata r-rata annwali ta’ rinnovazzjoni tal-enerġija tal-bini sal-2030 u li jitrawmu rinnovazzjonijiet profondi, li jwassal għar-rinnovazzjoni ta’ 35 miljun unità tal-bini sal-2030 u l-ħolqien ta’ impjiegi fis-settur tal-kostruzzjoni. Ir-reviżjoni tad-Direttiva 2010/31/UE hija meħtieġa bħala waħda mill-vetturi li biha tinkiseb il-Mewġa ta’ Rinnovazzjoni. Se tikkontribwixxi wkoll għat-twettiq tal-inizjattiva Bauhaus Ewropew Ġdid, ippreżentata fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta’ Settembru 2021 bit-titolu “Bauhaus Ewropew il-Ġdid – Sbiħ,

([1]) ĠU C 290, 29.7.2022, p. 114.
([2]) ĠU C 375, 30.9.2022, p. 64.
([3]) Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta’ Marzu 2024 (għadha mhux ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-deċiżjoni tal-Kunsill tat-12 ta’ April 2024.
([4]) Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta’ Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).
([5]) Ara l-Anness IX, il-Parti A.
([6]) ĠU L 282, 19.10.2016, p. 4.

Sostenibbli, Flimkien" u l-missjoni Ewropea dwar bliet newtrali għall-klima u intelliġenti. L-inizjattiva tal-Bauhaus Ewropea l-Ġdida għandha l-għan li trawwem soċjetà aktar inklużiva li tippromwovi l-benesseri ta' kulħadd f'konformità mal-Bauhaus storika, li kkontribwiet għall-inklużjoni soċjali u l-benesseri taċ-ċittadini, b'mod partikolari l-komunitajiet tal-ħaddiema. Billi jiġu ffaċilitati t-taħriġ, in-networks u jiġu pprovduti linji gwida għall-periti, l-istudenti, l-inġiniera u d-disinjaturi fl-ambitu tal-prinċipji tas-sostenibbiltà, l-estetika u l-inklużjoni, l-inizjattiva tal-Bauhaus Ewropea l-Ġdida tista' tagħti s-setgħa lill-awtoritajiet lokali biex jiżviluppaw soluzzjonijiet innovattivi u kulturali fil-ħolqien ta' ambjent mibni aktar sostenibbli.

(4) Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [7], inaqqax fid-dritt tal-Unjoni l-mira tan-newtralità klimatika fl-ekonomija kollha, sa mhux aktar tard mill-2050, u jistabbilixxi impenn vinkolanti tal-Unjoni għat-tnaqqis domestiku tal-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra (emissjonijiet wara t-tnaqqis tal-assorbimenti) ta' mill-inqas 55 % taħt il-livelli tal-1990 sal-2030.

(5) Il-pakkett leġiżlattiv "Lesti għall-mira ta' 55 %" imħabbar permezz tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "Programm ta' Ħidma tal-Kummissjoni 2021 – Unjoni ta' vitalità f'dinja ta' fraġilità" għandu l-għan li jimplimenta dawk l-objettivi. Dak il-pakkett ikopri firxa ta' oqsma ta' politika li jinkludu l-effiċjenza enerġetika, l-enerġija rinnovabbli, l-użu tal-art, it-tibdil tal-użu tal-art u l-forestrija, it-tassazzjoni tal-enerġija, il-kondiviżjoni tal-isforzi, l-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet u l-infrastruttura tal-fjuwils alternattivi. Ir-reviżjoni tad-Direttiva 2010/31/UE hija parti integrali minn dak il-pakkett. Filwaqt li jibni fuq il-pakkett leġislattiv "Lesti għall-mira ta' 55 %", il-pjan REPowerEU li jinsab fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Mejju 2022 bit-titolu "Pjan REPowerEU" ressaq sett addizzjonali ta' azzjonijiet biex jiffrankaw l-enerġija, jiddiversifikaw il-provvisti, jissostitwixxu malajr il-fjuwils fossili billi jaċċelleraw it-tranżizzjoni tal-Ewropa lejn enerġija nadifa u jikkombinaw b'mod intelliġenti l-investimenti u r-riformi. Il-pjan kien fih proposti leġiżlattivi ġodda u rakkomandazzjonijiet immirati li bihom tiżdied l-ambizzjoni fir-rigward tal-effiċjenza u l-iffrankar tal-enerġija. Il-komunikazzjoni semmiet ukoll miżuri ta' tassazzjoni bħala mezz biex jiġu pprovduti inċentivi għall-iffrankar tal-enerġija u jitnaqqas il-konsum tal-fjuwils fossili.

(6) Il-bini jirrappreżenta 40 % tal-konsum finali tal-enerġija fl-Unjoni u 36 % tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tagħha relatati mal-enerġija, filwaqt li 75 % tal-bini tal-Unjoni għadu ineffiċjenti fl-użu tal-enerġija. Il-gass naturali għandu l-akbar rwol fit-tisħin tal-bini, li jammonta għal madwar 39 % tal-konsum tal-enerġija użat għat-tisħin tal-ispazju fis-settur residenzjali. Iż-żejt huwa t-tieni l-aktar fjuwil fossili importanti għat-tisħin, li jammonta għal 11 % u l-faħam jammonta għal madwar 3 %. Għaldaqstant, it-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija, f'konformità mal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" kif stipulat fl-Artikolu 3 tad-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [8] u ddefinit fl-Artikolu 2, il-punt (18), tar-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [9] u l-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tal-bini jikkostitwixxu miżuri importanti biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet u l-faqar enerġetiku fl-Unjoni. Il-konsum imnaqqas tal-enerġija u użu akbar ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli, speċjalment l-enerġija solari, għandhom ukoll rwol ewlieni fit-tnaqqis tad-dipendenza enerġetika tal-Unjoni b'mod ġenerali fuq il-fjuwils fossili u b'mod speċjali fuq l-importazzjonijiet, fil-promozzjoni tas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija f'konformità mal-objettivi stabbiliti fil-pjan REPowerEU, b'tali mod li jrawmu żviluppi teknoloġiċi, u joħolqu opportunitajiet għall-impjiegi u l-iżvilupp reġjonali, b'mod partikolari fil-gżejjer, fiż-żoni rurali u fil-komunitajiet mhux kollegati mal-grilja.

(7) Il-bini huwa responsabbli għall-emissjonijiet ta' gassijiet serra qabel, matul u wara l-ħajja operattiva tiegħu. Il-viżjoni tal-2050 għal stokk tal-bini dekarbonizzat tmur lil hinn mill-enfasi attwali fuq l-emissjonijiet operattivi ta' gassijiet serra. Għalhekk, l-emissjonijiet kollha tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini jenħtieġ li jitqiesu progressivament, u għandna nibdew mill-bini ġdid. Il-bini huwa bank materjali sinifikanti, peress li huwa repożitorju tar-riżorsi għal għexieren ta' snin, u l-għażliet tad-disinn u tal-materjali jinfluwenzaw fil-biċċa l-kbira l-emissjonijiet kollha taċ-ċiklu tal-ħajja kemm għall-bini ġdid kif ukoll għar-rinnovazzjonijiet. Ir-rendiment taċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-bini jenħtieġ li titqies mhux biss fil-kostruzzjoni l-ġdida, iżda wkoll fir-rinnovazzjonijiet permezz tal-inklużjoni ta' politiki għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu fil-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tal-Istati Membri.

---

(7) Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

(8) Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (ĠU L 231, 20.9.2023, p. 1).

(9) Ir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija u tal-Azzjoni Klimatika, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 663/2009 u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 94/22/KE, 98/70/KE, 2009/31/KE, 2009/73/KE, 2010/31/UE, 2012/27/UE u 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kunsill 2009/119/KE u (UE) 2015/652 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1).

(8) Il-minimizzazzjoni tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-bini teħtieġ l-effiċjenza fir-riżorsi u ċ-ċirkolarità. Dan jista' jiġi kkombinat ukoll mat-trasformazzjoni ta' partijiet tal-istokk tal-bini f'bir tal-karbonju temporanju.

(9) Il-potenzjal ta' tisħin globali (GWP) matul ċiklu tal-ħajja kollu tal-bini jindika l-kontribut ġenerali tal-bini għall-emissjonijiet li jwasslu għat-tibdil fil-klima. Dan jiġbor flimkien l-emissjonijiet tal-gassijiet serra inkorporati fil-prodotti għall-bini b'emissjonijiet diretti u indiretti mill-istadju tal-użu. Rekwiżit biex jiġi kkalkulat il-(GWP) taċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini ġdid għalhekk jikkostitwixxi l-ewwel pass lejn kunsiderazzjoni akbar tar-rendiment taċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-bini u ta' ekonomija ċirkolari.

(10) Il-bini huwa responsabbli għal madwar nofs l-emissjonijiet tal-materja partikolata fina primarja ($PM_{2,5}$) fl-Unjoni li jikkawżaw mewt u mard qabel iż-żmien. It-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini jista' u jenħtieġ li jnaqqas l-emissjonijiet ta' sustanzi niġġiesa fl-istess ħin, f'konformità mad-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [10].

(11) Il-miżuri li jkomplu jtejbu r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li jqisu l-kundizzjonijiet klimatiċi, inkluż l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-kundizzjonijiet lokali kif ukoll klimatiku intern u l-kosteffettività. Dawk il-miżuri jenħtieġ li ma jkunux jaffettwaw rekwiżiti oħra dwar bini bħall-aċċessibbiltà, is-sikurezza fil-każ ta' nirien u attività siżmika u l-użu intiż għal dak il-bini.

(12) Ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li jkun ikkalkolat abbażi ta' metodoloġija, li tista' tvarja bejn il-livell nazzjonali u dak reġjonali. Dik il-metodoloġija jenħtieġ li tinkludi, minbarra l-karatteristiċi termiċi, fatturi oħra li jaqdu rwol dejjem aktar importanti bħall-effett gżira ta' sħana urbana, installazzjonijiet tat-tisħin u tal-arja kkondizzjonata, l-użu ta' sorsi ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli, sistemi tal-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini, irkupru tas-sħana mill-arja tal-egżost jew mill-ilma mormi, ibbilanċjar tas-sistemi, soluzzjonijiet intelliġenti, elementi ta' tisħin u tkessiħ passiv, dell, il-kwalità ambjentali interna, dawl naturali adegwat u d-disinn tal-bini. Il-metodoloġija għall-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li tkun ibbażata mhux biss fuq l-istaġun li matulu jkunu meħtieġa t-tisħin jew l-arja kkondizzjonata, iżda jenħtieġ li jkopri r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija matul is-sena kollha. Jenħtieġ li hija tqis l-istandards Ewropej eżistenti. Il-metodoloġija jenħtieġ li tiżgura r-rappreżentazzjoni tal-kundizzjonijiet operattivi reali u tippermetti l-użu ta' enerġija mmetrata biex tiġi vverifikata l-korrettezza u għall-komparabbiltà, u jenħtieġ li tkun ibbażata fuq intervalli ta' kalkolu fix-xahar, fis-siegħa jew ta' porzjoni minn siegħa. Biex jitħeġġeġ l-użu tal-enerġija rinnovabbli fuq il-post, u flimkien mal-qafas ġenerali komuni, jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex il-benefiċċji tal-massimizzazzjoni tal-użu tal-enerġija rinnovabbli fuq il-post, inkluż għal użi oħra, bħall-punti tal-irriċarġjar tal-vetturi elettriċi, jiġu rikonoxxuti u kkunsidrati fil-metodoloġija għall-kalkolu.

(13) L-Istati Membri jenħtieġ li jiffissaw rekwiżiti minimi għar-rendiment tal-bini u tal-elementi tal-bini fl-użu tal-enerġija bil-għan li jinkiseb bilanċ kostottimali bejn l-investimenti involuti u l-kostijiet tal-enerġija ffrankati tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini, mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jistabbilixxu rekwiżiti minimi fl-użu tal-enerġija li jkunu aktar effiċjenti mil-livelli kostottimali tal-effiċjenza fl-enerġija. Jenħtieġ li jkun hemm provvediment għall-possibilità li l-Istati Membri jwettqu rieżami regolari tar-rekwiżiti minimi tagħhom tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija fid-dawl tal-progress tekniku.

(14) Żewġ terzi tal-enerġija użata għat-tisħin u t-tkessiħ tal-bini għadha qed tiġi mill-fjuwils fossili. Biex is-settur tal-bini jiġi dekarbonizzat, huwa ta' importanza partikolari li jiġu eliminati gradwalment il-fjuwils fossili fit-tisħin u t-tkessiħ. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jindikaw il-politiki u l-miżuri nazzjonali tagħhom biex jeliminaw gradwalment il-fjuwils fossili fit-tisħin u t-tkessiħ fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini. Jenħtieġ li jagħmlu ħilithom biex jeliminaw gradwalment il-bojlers awtonomi li jaħdmu bil-fjuwils fossili, u, bħala l-ewwel pass, jenħtieġ li, mill-2025, ma jipprovdux inċentivi finanzjarji għall-installazzjoni ta' bojlers awtonomi li jaħdmu bil-fjuwils fossili, bl-eċċezzjoni ta' dawk magħżula għall-investiment, qabel l-2025, taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza stabbilita bir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [11], u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni skont ir-Regolament (UE) 2021/1058 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [12]. Xorta għandu jkun possibbli li jiġu pprovduti inċentivi finanzjarji għall-installazzjoni ta' sistemi ta' tisħin ibridi b'sehem konsiderevoli ta' enerġija rinnovabbli, bħall-kombinazzjoni ta' bojler ma' enerġija solari termali jew ma' pompa

[10] Id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1).

[11] Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

[12] Ir-Regolament (UE) 2021/1058 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 60).

tas-sħana. Il-politiki u l-miżuri nazzjonali ta’ eliminazzjoni gradwali jenħtieġ li jkollhom l-appoġġ ta’ bażi legali ċara għall-projbizzjoni tal-ġeneraturi tas-sħana abbażi tal-emissjonijiet tagħhom tal-gassijiet serra, it-tip ta’ fjuwil użat jew il-parti minima tal-enerġija rinnovabbli użata għat-tisħin fil-livell tal-bini.

(15) Il-ġenerazzjoni tal-ilma sħun domestiku hija waħda mis-sorsi ewlenin tal-konsum tal-enerġija għal bini b’rendiment għoli. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, dik l-enerġija ma tiġix irkuprata. Il-ġbir tas-sħana minn katusi tal-ilma sħun domestiku fil-bini jista’ jkun mod sempliċi u kosteffettiv biex tiġi ffrankata l-enerġija.

(16) Ir-rekwiżiti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal sistemi tekniċi użati fil-bini jenħtieġ li japplikaw għas-sistemi sħaħ, kif installati fil-bini, u mhux għar-rendiment ta’ komponenti awtonomi, li jaqgħu fil-kamp ta’ applikazzjoni ta’ regolamenti speċifiċi għall-prodott skont id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([13]). Waqt l-iffissar ta’ rekwiżiti għar-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-sistemi tekniċi użati fil-bini, l-Istati Membri jenħtieġ li jużaw, fejn disponibbli u adattati, strumenti armonizzati, b’mod partikolari metodi ta’ ttestjar u kalkolu u klassijiet ta’ effiċjenza tal-enerġija żviluppati skont miżuri li jimplimentaw id-Direttiva 2009/125/KE u r-Regolament (UE) 2017/1369 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([14]), bil-ħsieb li tiġi żgurata l-konsistenza ma’ inizjattivi relatati u biex, sa fejn hu possibbli, tiġi minimizzata l-frammentazzjoni potenzjali tas-suq. It-teknoloġiji tal-iffrankar tal-enerġija b’perjodi qosra ħafna ta’ ħlas lura, bħall-installazzjoni jew is-sostituzzjoni ta’ valvi ta’ kontroll termostatiċi jew l-irkupru tas-sħana mill-arja tal-egżost jew mill-ilma mormi, mhumiex qed jiġu kkunsidrati biżżejjed illum. Meta jiġi stmat l-output nominali effettiv għas-sistemi tat-tisħin, għas-sistemi tal-arja kundizzjonata, għas-sistemi tat-tisħin tal-ispazju u l-ventilazzjoni kkombinati, jew għas-sistemi tal-arja kundizzjonata u l-ventilazzjoni kkombinati, f’bini jew f’unità tal-bini partikolari, jenħtieġ li l-output nominali effettiv ta’ ġeneraturi differenti tal-istess sistema jitqiesu flimkien.

(17) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Għalhekk, it-terminu “inċentiv” kif użat f’din id-Direttiva jenħtieġ li ma jiġix interpretat li jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

(18) Il-Kummissjoni jenħtieġ li tistabbilixxi qafas ta’ metodoloġija komparattiva għall-kalkolu ta’ livelli kostottimali għar-rekwiżiti minimi tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. Rieżami ta’ dak il-qafas jenħtieġ li tippermetti l-kalkolu tar-rendiment tal-enerġija kif ukoll tal-emissjonijiet u jenħtieġ li tqis l-esternalitajiet ambjentali u tas-saħħa, kif ukoll l-estensjoni tas-sistema tal-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet u l-prezzijiet tal-karbonju. L-Istati Membri jenħtieġ li jużaw dak il-qafas biex iqabblu r-riżultati mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li jkunu adottaw. Jekk ikun hemm diskrepanzi sinifikanti, jiġifieri diskrepanzi li jaqbżu l-15 %, bejn il-livelli kostottimali kkalkolati tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u r-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fis-seħħ, l-Istati Membri jenħtieġ li jiġġustifikaw id-differenza jew jippjanaw passi adattati biex inaqqsu d-diskrepanza. Iċ-ċiklu stmat tal-ħajja ekonomika ta’ binja jew ta’ element ta’ binja jenħtieġ li jiġi determinat mill-Istati Membri, filwaqt li jqisu l-prattiċi attwali u l-esperjenza fid-definizzjoni ta’ ċikli tipiċi tal-ħajja ekonomika. Jenġħtieġ li l-Istati Membri jissottomettu lill-Kummissjoni, fuq bażi regolari, ir-riżultati ta’ dak it-tqabbil u d-*data* użata biex jinkisbu dawk ir-riżultati. Dawk ir-rapporti jenħtieġ li jippermettu lill-Kummissjoni tivvaluta u tirrapporta dwar il-progress li jkun sar fl-Istati Membri biex intlaħqu livelli kostottimali dwar ir-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

(19) Rinnovament maġġuri f’bini eżistenti, ikun xi jkun id-daqs tiegħu, jipprovdi opportunità biex jittieħdu miżuri kosteffettivi li jtejbu r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. Għal raġunijiet ta’ kosteffettività, jenħtieġ li jkun possibbli jiġu limitati r-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-aktar partijiet rinnovati rilevanti għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. L-Istati Membri jenħtieġ li jkunu jistgħu jiddefinixxu “rinnovazzjoni maġġuri” f’termini ta’ persentaġġ tal-erja totali tal-uċuħ ta’ barra tal-bini jew f’termini tal-valur tal-bini. Jekk Stat Membru jiddeċiedi li jiddefinixxi rinnovazzjoni maġġuri f’termini tal-valur tal-bini, jistgħu jintużaw valuri bħall-valur attwarjali, jew il-valur kurrenti bbażat fuq il-kost tar-rikostruzzjoni, mingħajr il-valur tal-art li fuqha jkun jinsab il-bini.

(20) L-ambizzjoni msaħħa tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija teħtieġ viżjoni ġdida għall-bini: il-bini b’emissjonijiet żero, b’domanda baxxa ħafna għall-enerġija, emissjonijiet żero ta’ karbonju fuq il-post minn fjuwils fossili jew emissjonijiet operazzjonali żero jew baxxi ħafna ta’ gassijiet serra. Il-bini l-ġdid kollu jenħtieġ li jkun bini b’emissjonijiet żero sal-2030, u l-bini eżistenti jenħtieġ li jiġi ttrasformat f’bini b’emissjonijiet żero sal-2050.

([13]) Id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 21 ta’ Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għall-iffissar ta’ rekwiżiti għall-ekodisinn għal prodotti relatati mal-enerġija (ĠU L 285, 31.10.2009, p. 10).

([14]) Ir-Regolament (UE) 2017/1369 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta’ Lulju 2017 li jistabbilixxi qafas għat-tikkettar tal-enerġija u li jħassar id-Direttiva 2010/30/UE (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 1).

(21) Fejn bini eżistenti jiġi alterat, dan ma jitqiesx li jkun bini ġdid.

(22) Hemm għażliet differenti disponibbli biex ikopru l-ħtiġijiet tal-enerġija ta' bini b'emissjonijiet żero: enerġija ġġenerata fuq il-post jew fil-viċinanza minn sorsi rinnovabbli bħal solari termali, ġeotermali, solari fotovoltajka, pompi tas-sħana, enerġija idroelettrika u l-bijomassa, enerġija rinnovabbli pprovduta minn komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti, u enerġija minn sorsi oħra ħielsa mill-karbonju. L-enerġija derivata mill-kombustjoni ta' fjuwils rinnovabbli titqies li hija enerġija minn sorsi rinnovabbli ġġenerata fuq il-post meta l-kombustjoni tal-fjuwil rinnovabbli sseħħ fuq il-post.

(23) Il-bini b'emissjonijiet żero jista' jikkontribwixxi għall-flessibbiltà min-naħa tad-domanda pereżempju permezz tal-ġestjoni tad-domanda, il-ħżin tal-elettriku, il-ħżin termali u l-ġenerazzjoni rinnovabbli distribwita biex tiġi appoġġata sistema tal-enerġija aktar affidabbli, sostenibbli u effiċjenti.

(24) Id-dekarbonizzazzjoni meħtieġa tal-istokk tal-bini tal-Unjoni teħtieġ rinnovazzjoni tal-enerġija fuq skala kbira: kważi 75 % ta' dak l-istokk tal-bini huwa ineffiċjenti skont l-istandards attwali tal-bini, u 85 sa 95 % tal-bini tal-lum se jkun għadu eżistenti fl-2050. Madankollu, ir-rata annwali ponderata ta' rinnovazzjoni tal-enerġija hija persistentement baxxa, madwar 1 %. Bil-pass attwali, id-dekarbonizzazzjoni tas-settur tal-bini teħtieġ sekli sħaħ. Għalhekk għan ewlieni ta' din id-Direttiva hu l-iskattar u l-appoġġ għar-rinnovazzjoni tal-bini, li jinkludi bidla lejn sistemi ta' tisħin mingħajr emissjonijiet. L-appoġġ għar-rinnovazzjonijiet fil-livell distrettwali, inkluż permezz ta' rinnovazzjonijiet tat-tip industrijali jew serjali, joffri benefiċċji billi jistimula l-volum u l-profondità tar-rinnovazzjonijiet tal-bini u jwassal għal dekarbonizzazzjoni aktar rapida u orħos tal-istokk tal-bini. Is-soluzzjonijiet industrijali għall-kostruzzjoni u r-rinnovazzjoni tal-bini jinkludu elementi prefabbrikati versatili li jipprovdu funzjonijiet differenti bħall-iżolazzjoni u l-ġenerazzjoni tal-enerġija.

(25) L-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija huma l-għodda regolatorja essenzjali li permezz tagħha tiskatta r-rinnovazzjoni tal-bini eżistenti fuq skala kbira, għax dawn jindirizzaw l-ostakli ewlenin għar-rinnovazzjoni bħal inċentivi opposti u strutturi ta' sjieda konġunta, li ma jistgħux jingħelbu bl-inċentivi ekonomiċi. L-introduzzjoni ta' standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li twassal għal eliminazzjoni gradwali tal-bini bl-agħar rendiment u għal titjib kontinwu fl-istokk tal-bini nazzjonali, u dan jikkontribwixxi għall-għan fit-tul ta' stokk tal-bini dekarbonizzat sal-2050.

(26) L-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini mhux residenzjali jenħtieġ li jiġu stabbiliti fil-livell tal-Unjoni u jenħtieġ li jiffukaw fuq ir-rinnovazzjoni tal- bini mhux residenzjali bl-agħar rendiment, li jkollu l-ogħla potenzjal f'termini ta' dekarbonizzazzjoni u benefiċċji soċjali u ekonomiċi estiżi u li għaldaqstant jeħtieġ li jiġi rinnovat bħala prijorità. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu skedi ta' żmien speċifiċi għar-rinnovazzjoni ulterjuri ta' bini mhux residenzjali fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini. Xi sitwazzjonijiet speċifiċi jiġġustifikaw eżenzjonijiet għal bini mhux residenzjali individwali mill-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, b'mod partikolari d-demolizzjoni ppjanata ta' bini jew analiżi sfavorevoli tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji; każijiet ta' diffikultajiet serji jiġġustifikaw eżenzjoni sakemm jippersistu d-diffikultajiet serji. Jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu kriterji stretti għal tali eżenzjonijiet sabiex jiġi evitat sehem sproporzjonat ta' bini mhux residenzjali eżentat. Jenħtieġ li jikkomunikaw dawk il-kriterji fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini u jenħtieġ li jikkumpensaw għall-bini mhux residenzjali eżentat permezz ta' titjib ekwivalenti fir-rendiment fl-użu tal-enerġija f'partijiet oħra tal-istokk tal-bini mhux residenzjali.

(27) Fir-rigward ta' bini residenzjali, jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom il-flessibbiltà li jagħżlu l-għodod li permezz tagħhom jiksbu t-titjib meħtieġ tal-istokk tal-bini residenzjali, bħal standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, assistenza teknika u miżuri ta' appoġġ finanzjarju. Jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali nazzjonali f'konformità mal-pjan direzzjonali nazzjonali u l-miri għall-2030, l-2040 u l-2050 li jinsabu fil-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tal-Istat Membru u mat-trasformazzjoni tal-istokk tal-bini nazzjonali fi stokk tal-bini b'emissjonijiet żero sal-2050. Jenħtieġ li mill-2030, it-trajettorji nazzjonali jikkonformaw ma' stadji importanti intermedji ta' ħames snin għat-tnaqqis fl-użu medju tal-enerġija primarja tal-istokk tal-bini residenzjali, li jiżguraw sforzi simili fl-Istati Membri kollha.

(28) Fir-rigward tal-bqija tal-istokk tal-bini nazzjonali, l-Istati Membri huma liberi li jiddeċiedu jekk jixtiqux jintroduċu standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, imfassla fil-livell nazzjonali u adattati għall-kundizzjonijiet nazzjonali. Meta tirrieżamina din id-Direttiva, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta jekk il-miżuri stabbiliti skont din id-Direttiva humiex se jwasslu għal progress suffiċjenti lejn il-kisba ta' stokk tal-bini kompletament dekarbonizzat u b'emissjonijiet żero sal-2050 jew jekk jeħtieġx li jiġu introdotti aktar miżuri, bħal standards minimi vinkolanti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, b'mod partikolari għall-bini residenzjali sabiex jintlaħqu l-istadji importanti ta' ħames snin.

(29) L-introduzzjoni ta' standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li tkun akkumpanjata minn qafas ta' abilitazzjoni li jinkludi assistenza teknika u miżuri finanzjarji, b'mod partikolari għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli. L-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija stabbiliti fil-livell nazzjonali mhumiex "standards tal-Unjoni" skont it-tifsira tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, filwaqt li l-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-Unjoni kollha jistgħu jitqiesu li jikkostitwixxu tali "standards tal-Unjoni". F'konformità mar-regoli riveduti dwar l-għajnuna mill-Istat, l-Istati Membri jistgħu jagħtu għajnuna mill-Istat għar-rinnovazzjoni tal-bini biex jikkonformaw mal-istandards tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-Unjoni kollha, sakemm dawk l-istandards għall-Unjoni kollha jsiru obbligatorji. Ladarba l-istandards ikunu obbligatorji, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħtu għajnuna mill-Istat għar-rinnovazzjoni tal-bini u tal-unitajiet tal-bini li jaqgħu taħt l-istandards tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-Unjoni kollha, sakemm ir-rinnovazzjoni tal-bini timmira għal standard ogħla.

(30) It-Tassonomija tal-UE, stabbilita bir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([15]), tikklassifika l-attivitajiet ekonomiċi ambjentalment sostenibbli fl-ekonomija kollha, inkluż għas-settur tal-bini. Skont ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2139 ([16]) ("l-Att Delegat dwar it-Tassonomija tal-UE dwar il-Klima"), ir-rinnovazzjoni tal-bini titqies li hija attività sostenibbli meta din tikseb iffrankar enerġetiku ta' mill-inqas 30 %, tikkonforma mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal rinnovazzjoni maġġuri ta' bini eżistenti, jew tikkonsisti f'miżuri individwali relatati mar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, bħall-installazzjoni, il-manutenzjoni jew it-tiswija ta' tagħmir tal-effiċjenza enerġetika jew ta' strumenti u apparat għall-kejl, ir-regolazzjoni u l-kontroll tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, meta tali miżuri individwali jikkonformaw mal-kriterji stabbiliti. Ir-rinnovazzjoni tal-bini konformi mal-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-Unjoni kollha hija tipikament konformi mal-kriterji tat-Tassonomija tal-UE relatati mal-attivitajiet ta' rinnovazzjoni tal-bini.

(31) Ir-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-bini u għall-elementi tal-bini eżistenti kienu diġà jinsabu fil-predeċessuri ta' din id-Direttiva u jenħtieġ li jkomplu japplikaw. Filwaqt li l-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li għadhom kif ġew introdotti jistabbilixxu livell minimu għar-rendiment tal-enerġija tal-bini eżistenti u jiżguraw li sseħħ ir-rinnovazzjoni ta' bini ineffiċjenti, ir-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-bini u għall-elementi tal-bini eżistenti jiżguraw il-profondità meħtieġa tar-rinnovazzjoni meta sseħħ xi rinnovazzjoni.

(32) Hemm ħtieġa urġenti li titnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili fil-bini u li jiġu aċċellerati l-isforzi biex jiġi dekarbonizzat u elettrifikat il-konsum tal-enerġija tagħhom. Sabiex l-installazzjoni kosteffikaċi ta' teknoloġiji solari tkun tista' ssir fi stadju aktar tard, il-bini ġdid kollu għandu jkun "lest biex jilqa' l-enerġija solari", jiġifieri mfassal biex jottimizza l-potenzjal tal-ġenerazzjoni ta' enerġija solari abbażi tal-irradjanza solari tas-sit, b'mod li l-installazzjoni ta' teknoloġiji solari ssir mingħajr interventi strutturali għaljin. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jiżguraw l-użu ta' installazzjonijiet solari xierqa fuq bini ġdid, kemm residenzjali kif ukoll mhux residenzjali, u fuq bini eżistenti mhux residenzjali. L-użu tal-enerġija solari fuq skala kbira jagħti kontribut kbir għall-protezzjoni aktar effettiva tal-konsumaturi minn prezzijiet dejjem ogħla u volatili tal-fjuwils fossili, inaqqas l-esponiment ta' ċittadini vulnerabbli għal prezzijiet għaljin tal-enerġija u jirriżulta f'benefiċċji ambjentali, ekonomiċi u soċjali usa'. Sabiex jiġi sfruttat b'mod effiċjenti l-potenzjal tal-installazzjonijiet solari fuq il-bini, jenħtieġ li l-Istati Membri jistabbilixxu kriterji għall-implimentazzjoni tal-obbligu, jew eżenzjonijiet possibbli minnu, tal-użu tal-installazzjonijiet solari fuq il-bini f'konformità mal-potenzjal ekonomiku u tekniku ivvalutat tal-installazzjonijiet tal-enerġija solari u l-karatteristiċi tal-bini kopert minn dan l-obbligu, b'kont meħud tal-prinċipju tan-newtralità teknoloġika u l-ikkombinar tal-installazzjonijiet solari ma' użi oħra tal-bjut, bħal bjut ħodor jew installazzjonijiet ta' servizzi oħra tal-bini. Fil-kriterji tagħhom għall-implimentazzjoni prattika tal-obbligi tal-użu ta' installazzjoni xierqa tal-enerġija solari fuq il-bini, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistgħu jesprimu l-limitu rilevanti f'termini tal-erja tal-art tal-bini minflok l-erja tal-art utli tal-bini, sakemm tali metodu jikkorrispondi għal kapaċità installata ekwivalenti ta' installazzjoni xierqa tal-enerġija solari fuq il-bini. Billi l-obbligu tal-użu tal-installazzjonijiet solari fuq bini individwali jiddependi fuq il-kriterji stabbiliti mill-Istati Membri, id-dispożizzjonijiet dwar l-enerġija solari fuq il-bini jenħtieġ li ma jikkwalifikawx bħala "standard tal-Unjoni" fit-tifsira tal-regoli dwar l-għajnuna statali.

([15]) Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

([16]) Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2139 tal-4 ta' Ġunju 2021 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill billi jistabbilixxi l-kriterji tekniċi ta' skrinjar sabiex jiġu ddeterminati l-kundizzjonijiet li fihom attività ekonomika tikkwalifika bħala attività li tikkontribwixxi sostanzjalment għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima jew għall-adattament għat-tibdil fil-klima u sabiex jiġi ddeterminat jekk dik l-attività ekonomika tikkawżax ħsara sinifikanti lil xi wieħed mill-objettivi ambjentali l-oħra (ĠU L 442, 9.12.2021, p. 1).

(33) Jenħtieġ li jkun possibbli għall-Istati Membri li jinkoraġġixxu, permezz ta' informazzjoni, proċeduri amministrattivi xierqa jew miżuri oħra li jkunu stabbiliti fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini, l-użu ta' installazzjonijiet tal-enerġija solari xierqa flimkien mar-rinnovazzjoni tal-involukru tal-bini, bis-sostituzzjoni tas-sistemi tekniċi tal-bini jew bl-installazzjoni ta' infrastruttura tal-irriċarġjar għall-vetturi elettriċi, ta' pompi tas-sħana jew ta' sistemi ta' awtomatizzazzjoni u kontroll tal-bini.

(34) Fir-rigward ta' bini b'użu mħallat li jinkludi kemm unitajiet ta' bini residenzjali kif ukoll mhux residenzjali, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħżlu jekk jittrattawhomx bħala bini residenzjali jew mhux residenzjali.

(35) Jenħtieġ li l-fotovoltajċi solari u t-teknoloġiji termali solari, inkluż b'kombinament mal-ħżin tal-enerġija, jiġu varati malajr biex ikunu ta' benefiċċju kemm għall-klima kif ukoll għall-finanzi taċ-ċittadini u n-negozji.

(36) L-elettrifikazzjoni tal-bini, pereżempju permezz tal-użu ta' pompi tas-sħana, installazzjonijiet solari, batteriji u infrastruttura tal-irriċarġjar, tbiddel ir-riskji fir-rigward tas-sikurezza tal-bini kontra n-nirien, li l-Istati Membri jeħtieġ jindirizzaw. Fir-rigward tas-sikurezza kontra n-nirien fil-parkeġġi, jenħtieġ li l-Kummissjoni tippubblika gwida mhux vinkolanti għall-Istati Membri.

(37) Biex jinkiseb stokk tal-bini effiċjenti ħafna fl-użu tal-enerġija u dekarbonizzat u biex issir it-trasformazzjoni tal-bini eżistenti f'bini b'emissjonijiet żero sal-2050, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini li jissostitwixxu l-istrateġiji ta' rinnovazzjoni fit-tul previsti fl-Artikolu 2a tad-Direttiva 2010/31/UE u li għandhom isiru għodda ta' ppjanar ferm aktar b'saħħitha u kompletament operazzjonali għall-Istati Membri, f'konformità mal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", b'enfasi aktar qawwija fuq il-finanzjament u l-iżgurar li ħaddiema b'ħiliet xierqa jkunu disponibbli biex iwettqu rinnovazzjonijiet tal-bini, l-Istati Membri jistgħu jqisu l-Patt għall-Ħiliet ippreżentat fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Lulju 2020 intitolata "Aġenda għall-Ħiliet għall-Ewropa għall-kompetittività sostenibbli, il-ġustizzja soċjali u r-reżiljenza". Fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu l-miri nazzjonali tagħhom stess għar-rinnovazzjoni tal-bini. F'konformità mal-Artikolu 21, il-punt (b)(7), tar-Regolament (UE) 2018/1999 u mal-kundizzjonijiet abilitanti stabbiliti skont ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([17]), l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu deskrizzjoni ġenerali tal-miżuri ta' finanzjament, kif ukoll deskrizzjoni tal-ħtiġijiet ta' investiment u tar-riżorsi amministrattivi għall-implimentazzjoni tal-pjanijiet nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini.

(38) Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" huwa prinċipju kumplessiv li jenħtieġ li jitqies fis-setturi kollha, lil hinn mis-sistema tal-enerġija, fil-livelli kollha. Huwa ddefinit fl-Artikolu 2, il-punt (18), tar-Regolament (UE) 2018/1999 bħala li jfisser li fid-deċiżjonijiet kollha dwar l-ippjanar, u fil-politika u l-investimenti marbutin mal-enerġija, jitqiesu sew il-miżuri alternattivi ta' kosteffiċjenza tal-effiċjenza enerġetika biex il-provvista u d-domanda tal-enerġija jsiru aktar effiċjenti, b'mod partikolari permezz ta' ffrankar enerġetiku kosteffikaċi fil-konsum finali, inizjattivi ta' ġestjoni tad-domanda u konverżjoni, trażmissjoni u distribuzzjoni aktar effiċjenti tal-enerġija filwaqt li fl-istess ħin jintlaħqu l-objettivi ta' dawk id-deċiżjonijiet. Il-prinċipju huwa għalhekk daqstant rilevanti fir-rigward tat-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, u huwa enfasizzat fl-Istrateġija tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni bħala wieħed mill-prinċipji ewlenin għar-rinnovazzjoni tal-bini lejn l-2030 u l-2050. Kif imfisser fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749 ([18]), it-titjib fis-saħħa u l-benessri huma fost il-kobenefiċċji l-kbar tal-applikazzjoni tal-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" biex jitjieb ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija.

(39) Sabiex jiġi żgurat li l-forza tax-xogħol tal-Unjoni tkun ippreparata bis-sħiħ biex taħdem b'mod attiv lejn il-kisba tal-objettivi klimatiċi tal-Unjoni, jenħtieġ li l-Istati Membri jħeġġu lil gruppi sottorappreżentati biex jitħarrġu u jaħdmu fis-settur tal-kostruzzjoni u tal-bini.

(40) Il-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini jenħtieġ li jkunu bbażati fuq mudell armonizzat biex tiġi żgurata l-komparabbiltà tal-pjanijiet. Biex tiġi żgurata l-ambizzjoni meħtieġa, il-Kummissjoni jenħtieġ li tivvaluta l-abbozzi tal-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini u toħroġ rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri.

(41) Jenħtieġ li l-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini jkunu marbuta mill-qrib mal-pjanijiet nazzjonali integrati dwar l-enerġija u l-klima skont ir-Regolament (UE) 2018/1999, u jenħtieġ li l-progress fil-kisba tal-miri nazzjonali u l-kontribut tal-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini għall-miri nazzjonali u tal-Unjoni jiġu rrapportati

([17]) Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

([18]) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749 tat-28 ta' Settembru 2021 dwar l-Effiċjenza Enerġetika tiġi L-Ewwel: minn prinċipji għall-prattika — Linji gwida u eżempji għall-implimentazzjoni tagħha fit-teħid ta' deċiżjonijiet fis-settur tal-enerġija u lil hinn minnu (ĠU L 350, 4.10.2021, p. 9).

bħala parti mir-rappurtar biennali skont ir-Regolament (UE) 2018/1999. Meta titqies l-urġenza li tiżdied ir-rinnovazzjoni abbażi ta' pjanijiet nazzjonali solidi ta' rinnovazzjoni tal-bini, id-data għas-sottomissjoni tal-ewwel pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini jenħtieġ li tiġi stabbilita malajr kemm jista' jkun. Jenħtieġ li l-pjanijiet nazzjonali sussegwenti ta' rinnovazzjoni tal-bini jiġu ppreżentati bħala parti mill-pjanijiet nazzjonali integrati dwar l-enerġija u l-klima u l-aġġornamenti tagħhom, li jfisser li t-tieni abbozz tal-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini jenħtieġ li jiġi ppreżentat mat-tieni abbozz tal-pjanijiet nazzjonali integrati dwar l-enerġija u l-klima fl-2028.

(42) Rinnovazzjoni profonda fi stadji tista' tkun soluzzjoni biex jiġu indirizzati l-kostijiet inizjali għaljin u d-diffikultajiet li jista' jkollhom l-abitanti meta jagħmlu r-rinnovazzjonijiet f'daqqa u tista' tippermetti miżuri ta' rinnovazzjoni li jfixklu inqas u aktar fattibbli finanzjarjament. Madankollu, tali rinnovazzjoni profonda fi stadji jeħtieġ li tiġi ppjanata bir-reqqa biex jiġi evitat li pass wieħed ta' rinnovazzjoni jipprekludi l-passi sussegwenti meħtieġa. Ir-rinnovazzjoni profonda fi stadju wieħed tista' tkun aktar kosteffettiva u tirriżulta f'inqas emissjonijiet marbuta mar-rinnovazzjoni milli r-rinnovazzjoni fi stadji. Il-passaporti tar-rinnovazzjoni jipprovdu pjan direzzjonali ċar għal rinnovazzjonijiet profondi fi stadji, li jgħin lis-sidien u lill-investituri jippjanaw iż-żmien opportun u l-ambitu għall-interventi. Għalhekk, il-passaporti ta' rinnovazzjoni jenħtieġ li jkunu mħeġġa u disponibbli, bħala għodda volontarja, għas-sidien tal-bini fl-Istati Membri kollha. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li l-passaporti ta' rinnovazzjoni ma joħolqux piż sproporzjonat.

(43) Hemm xi sinerġiji bejn il-passaporti tar-rinnovazzjoni u ċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, b'mod partikolari fir-rigward tal-valutazzjoni tar-rendiment attwali tal-bini u r-rakkomandazzjonijiet għat-titjib tiegħu. Sabiex jagħmlu l-aħjar minn dawk is-sinerġiji u jitnaqqsu l-kostijiet għas-sidien tal-bini, jenħtieġ li l-Istati Membri jkunu jistgħu jippermettu li l-passaport tar-rinnovazzjoni u ċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jitfasslu b'mod konġunt mill-istess espert u jinħarġu flimkien. Fil-każ ta' tali tifsil konġunt u ħruġ, jenħtieġ li l-passaport tar-rinnovazzjoni jissostitwixxi r-rakkomandazzjonijiet fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. Madankollu, jenħtieġ li jibqa' possibbli li jinkiseb ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija mingħajr passaport ta' rinnovazzjoni.

(44) Kuntratti ta' rinnovazzjoni fit-tul huma strument importanti li mpermezz tiegħu tiġi stimulata r-rinnovazzjoni fi stadji. L-Istati Membri jistgħu jintroduċu mekkaniżmi li jippermettu l-istabbiliment ta' kuntratti ta' rinnovazzjoni fit-tul matul id-diversi stadji ta' rinnovazzjoni fi stadji. Meta jsiru disponibbli inċentivi ġodda u aktar effettivi matul id-diversi stadji tar-rinnovazzjoni, l-aċċess għal dawk l-inċentivi l-ġodda jista' jiġi żgurat billi l-benefiċjarji jitħallew jaqilbu għal inċentivi ġodda.

(45) Il-kunċett ta' "rinnovazzjoni profonda" għadu ma ġiex definit fid-dritt tal-Unjoni. Bil-ħsieb tal-kisba tal-viżjoni fit-tul għall-bini, rinnovazzjoni profonda jenħtieġ li tiġi definita bħala rinnovazzjoni li tittrasforma l-bini f'bini b'emissjonijiet żero iżda, bħala l-ewwel stadju, bħala rinnovazzjoni li tittrasforma l-bini f'bini b'użu ta' kważi żero enerġija. Din id-definizzjoni għandha l-għan li żżid ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini. Rinnovazzjoni profonda għall-finijiet tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tista' tkun ukoll opportunità ewlenija biex jiġu indirizzati aspetti oħra bħall-kwalità ambjentali interna, il-kundizzjonijiet tal-għajxien tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli, iż-żieda fir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, ir-reżiljenza kontra r-riskji ta' diżastri inkluż ir-reżiljenza siżmika, is-sikurezza kontra n-nirien, it-tneħħija ta' sustanzi perikolużi inkluż l-asbestos, u l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabbiltà.

(46) Biex titrawwem rinnovazzjoni profonda, li hija waħda mill-għanijiet tal-istrateġija tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni, l-Istati Membri jenħtieġ li jagħtu appoġġ finanzjarju u amministrattiv imsaħħaħ lir-rinnovazzjoni profonda.

(47) L-Istati Membri jenħtieġ li jappoġġaw titjib fir-rendiment fl-użu tal-enerġija ta' bini eżistenti li jikkontribwixxi biex jinkiseb livell adegwat ta' kwalità ambjentali interna, filwaqt li jitneħħa l-asbestos u sustanzi oħra ta' ħsara, il-prevenzjoni tat-tneħħija illegali ta' sustanzi ta' ħsara, u l-iffaċilitar tal-konformità ma' atti leġiżlattivi eżistenti bħad-Direttivi 2009/148/KE ([19]) u (UE) 2016/2284 ([20]) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

(48) Approċċi integrati distrettwali jew tal-viċinat jgħinu biex tiżdied il-kosteffettività tar-rinnovazzjonijiet meħtieġa għal bini li huwa relatat mil-lat ta' spazju bħal blokok ta' akkomodazzjoni. Tali approċċi għar-rinnovazzjonijiet joffru diversi soluzzjonijiet fuq skala akbar.

([19]) Id-Direttiva 2009/148/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-protezzjoni tal-ħaddiema mir-riskji konnessi mal-espożizzjoni għall-asbestos fuq ix-xogħol (ĠU L 330, 16.12.2009, p. 28).

([20]) Id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1).

(49) Il-vetturi elettriċi mistennija jkollhom rwol kruċjali fid-dekarbonizzazzjoni u l-effiċjenza tas-sistema tal-elettriku, jiġifieri permezz tal-forniment ta' servizzi ta' flessibbiltà, ibbilanċjar u ħażna, speċjalment permezz tal-aggregazzjoni. Dan il-potenzjal tal-vetturi elettriċi li jintegraw mas-sistema tal-elettriku u jikkontribwixxu għall-effiċjenza tas-sistema u għall-assorbiment ulterjuri tal-elettriku rinnovabbli jenħtieġ li jiġi sfruttat bis-sħiħ. L-irriċarġjar fir-rigward tal-bini huwa partikolarment importanti, peress li dan huwa fejn il-vetturi elettriċi jipparkjaw regolarment u għal perjodi twal ta' żmien. L-irriċarġjar bil-mod huwa ekonomiku u l-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar fi spazji privati tista' tipprovdi ħażna tal-enerġija lill-binja relatata u integrazzjoni ta' servizzi ta' rriċarġjar intelliġenti u ta' servizzi ta' rriċarġjar bidirezzjonali u ta' integrazzjoni tas-sistema b'mod ġenerali.

(50) Flimkien ma' sehem akbar tal-produzzjoni rinnovabbli tal-elettriku, il-vetturi elettriċi jipproduċu inqas emissjonijiet ta' gassijiet serra. Il-vetturi elettriċi jikkostitwixxu komponent importanti tat-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa fuq il-bażi ta'miżuri ta' effiċjenza enerġetika, fjuwils alternattivi, enerġija rinnovabbli u soluzzjonijiet innovattivi għall-ġestjoni tal-flessibbiltà enerġetika. Il-kodiċijiet tal-bini jistgħu jintużaw b'mod effettiv biex jiġu introdotti rekwiżiti mmirati li jappoġġaw l-użu tal-infrastruttura tal-irriċarġjar fil-parkeġġi tal-bini residenzjali u dak mhux residenzjali. Jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom l-għan li jneħħu l-ostakli bħal inċentivi opposti u kumplikazzjonijiet amministrattivi li jiltaqgħu magħhom is-sidien individwali meta jkunu qed jippruvaw jinstallaw punt tal-irriċarġjar fl-ispazju tal-parkeġġ tagħhom.

(51) Il-kablaġġ mgħoddi minn qabel u l-kanali jiffaċilitaw l-iskjerament rapidu tal-punti tal-irriċarġjar jekk u fejn ikunu meħtieġa. Infrastruttura faċilment disponibbli tnaqqas il-kostijiet tal-installazzjoni tal-punti tal-irriċarġjar għas-sidien individwali u tiżgura li l-utenti tal-vetturi elettriċi jkollhom aċċess għal punti tal-irriċarġjar. L-istabbiliment ta' rekwiżiti għall-elettromobbiltà fil-livell tal-Unjoni dwar l-attrezzar minn qabel tal-ispazji tal-parkeġġ u l-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar huwa mod effettiv biex fil-futur qrib jiġu promossi l-vetturi elettriċi filwaqt li jitħalla lok għal aktar żvilupp b'inqas kostijiet fuq terminu ta' żmien medju sa twil. Meta jkun teknikament fattibbli, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw l-aċċessibbiltà tal-punti tal-irriċarġjar għall-persuni b'diżabbiltà.

(52) L-irriċarġjar intelliġenti u l-irriċarġjar bidirezzjonali jippermettu l-integrazzjoni tas-sistema tal-enerġija tal-bini. Il-punti tal-irriċarġjar fejn il-vetturi elettriċi tipikament jiġu pparkjati għal perjodi ta' ħin estiżi, bħal fejn in-nies jipparkjaw għal raġunijiet ta' residenza jew ta' impjieg, huma rilevanti ħafna għall-integrazzjoni tas-sistema tal-enerġija, u għalhekk iridu jiġu żgurati funzjonalitajiet ta' irriċarġjar intelliġenti. Meta l-irriċarġjar bidirezzjonali jkun jassisti aktar penetrazzjoni tal-elettriku rinnovabbli mill-flotot tal-vetturi elettriċi fit-trasport u fis-sistema tal-elettriku b'mod ġenerali, tali funzjonalità jenħtieġ li tkun disponibbli wkoll.

(53) Il-promozzjoni tal-mobbiltà ekoloġika hija parti ewlenija tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-bini jista' jkollu rwol importanti fil-provvista tal-infrastruttura meħtieġa, mhux biss għall-irriċarġjar tal-vetturi elettriċi iżda wkoll għar-roti. It-tranżizzjoni lejn il-mobbiltà attiva bħaċ-ċikliżmu tista' tnaqqas b'mod sinifikanti l-emissjonijiet tal-gassijiet serra mit-trasport. Biż-żieda fil-bejgħ ta' roti assistiti bl-elettriku u tipi oħra ta' vetturi tal-kategorija L, imsemmija fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 168/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([21]), u sabiex tiġi ffaċilitata l-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar fi stadju aktar tard, jenħtieġ li l-kablaġġ minn qabel jew il-kanali għal dawk il-vetturi jkunu meħtieġa f'bini residenzjali ġdid u, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli, f'bini residenzjali li jkun qed jiġi rinnovat b'mod estensiv. Kif stabbilit fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Settembru 2020 dwar "it-Tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030: Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna", ("il-Pjan dwar il-Mira Klimatika"), iż-żieda fl-ishma modali ta' trasport privat u pubbliku nadif u effiċjenti, bħaċ-ċikliżmu, se tnaqqas drastikament it-tniġġis mit-trasport u ġġib benefiċċji kbar għaċ-ċittadini u l-komunitajiet individwali. In-nuqqas ta' spazji għall-parkeġġ tar-roti huwa ostaklu ewlieni għall-użu taċ-ċikliżmu, kemm fil-bini residenzjali kif ukoll fil-bini mhux residenzjali. Ir-rekwiżiti tal-Unjoni u l-kodiċijiet nazzjonali tal-bini jistgħu jappoġġaw b'mod effettiv it-tranżizzjoni lejn mobbiltà aktar nadifa billi jistabbilixxu rekwiżiti għal għadd minimu ta' spazji għall-parkeġġ tar-roti, u l-bini ta' spazji għall-parkeġġ tar-roti u infrastruttura relatata f'żoni fejn ir-roti huma użati inqas jista' jwassal għal żieda fl-użu tagħhom. Jenħtieġ li r-rekwiżit li jiġu pprovduti spazji għall-parkeġġ tar-roti ma jiddependix fuq id-disponibbiltà u l-provvista ta' spazji għall-parkeġġ tal-karozzi jew neċessarjament marbut magħhom, li jistgħu ma jkunux disponibbli f'ċerti ċirkostanzi. Jenħtieġ li l-Istati Membri jippermettu żieda fil-parkeġġ tar-roti f'bini residenzjali fejn ma jkunx hemm spazji għall-parkeġġ tal-karozzi billi jipprevedu l-installazzjoni ta' mill-inqas żewġ spazji għall-parkeġġ tar-roti għal kull unità residenzjali f'bini.

(54) L-aġendi tas-Suq Uniku Diġitali u tal-Unjoni tal-Enerġija jenħtieġ li jkunu allinjati u jenħtieġ li jservu għanijiet komuni. Id-diġitalizzazzjoni tas-sistema tal-enerġija qed tbiddel malajr ix-xenarju tal-enerġija, mill-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli sal-grilji intelliġenti u l-bini lest għat-teknoloġiji intelliġenti. Biex is-settur tal-bini jkun

([21]) Ir-Regolament (UE) Nru 168/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2013 dwar l-approvazzjoni u s-sorveljanza tas-suq ta' vetturi b'żewġ jew tliet roti u kwadriċikli (ĠU L 60, 2.3.2013, p. 52).

diġitalizzat, il-miri ta' konnettività tal-Unjoni u l-ambizzjonijiet għall-użu ta' networks tal-komunikazzjoni b'kapaċità għolja huma importanti biex ikollna djar intelliġenti u komunitajiet konnessi tajjeb. Jenħtieġ li jiġu pprovduti inċentivi mmirati biex ikunu promossi sistemi lesti għat-teknoloġiji intelliġenti u soluzzjonijiet diġitali fl-ambjent mibni. Dan joffri opportunitajiet ġodda għal iffrankar enerġetiku, billi l-konsumaturi jingħataw informazzjoni aktar preċiża dwar ix-xejriet tal-konsum tagħhom, u billi l-operatur tas-sistema jkun jista' jimmaniġġa l-grilja b'mod aktar effettiv. Jenħtieġ li l-Istati Membri jinkoraġġixxu l-użu ta' teknoloġiji diġitali għall-analiżi, is-simulazzjoni u l-ġestjoni tal-bini, inkluż fir-rigward ta' rinnovazzjonijiet profondi.

(55) Biex jiġi ffaċilitat suq kompetittiv u innovattiv għas-servizzi tal-bini intelliġenti li jikkontribwixxi għall-użu effiċjenti tal-enerġija u għall-integrazzjoni tal-enerġija rinnovabbli fil-bini u jiġu appoġġati l-investimenti fir-rinnovazzjoni, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw aċċess dirett għad-*data* tas-sistemi tal-bini mill-partijiet interessati. Biex jiġu evitati kostijiet amministrattivi eċċessivi għall-partijiet terzi, l-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw l-interoperabbiltà sħiħa tas-servizzi u tal-iskambju tad-*data* fl-Unjoni.

(56) L-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza jenħtieġ li jintuża biex titkejjel il-kapaċità tal-bini li juża t-teknoloġiji ta' informazzjoni u komunikazzjoni u s-sistemi elettroniċi biex jadatta l-operat tal-bini għall-ħtiġijiet tal-okkupanti u l-grilja u biex itejjeb l-effiċjenza enerġetika u r-rendiment ġenerali tal-bini fl-użu tal-enerġija. L-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza jenħtieġ li jqajjem għarfien fost is-sidien u l-okkupanti tal-bini dwar il-valur tal-awtomatizzazzjoni tal-bini u tal-monitoraġġ elettroniku tas-sistemi tekniċi tal-bini u jenħtieġ li jagħti fiduċja lill-okkupanti fl-iffrankar reali ta' dawk il-funzjonalitajiet imtejba ġodda. L-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza huwa partikolarment ta' benefiċċju għall-bini kbir b'domanda qawwija għall-enerġija. Għall-binjiet l-oħra, l-iskema għall-valutazzjoni tal-istat tat-tħejjija għat-teknoloġiji intelliġenti tal-bini jenħtieġ li tkun fakultattiva għall-Istati Membri.

(57) Tewmi diġitali ta' bini huwa simulazzjoni interattiva u dinamika li tirrifletti l-istatus u l-imġiba f'ħin reali ta' bini fiżiku. Bl-inkorporazzjoni ta' *data* f'ħin reali minn sensuri, miters intelliġenti u sorsi oħra, tewmi diġitali ta' bini jipprovdi perspettiva olistika tar-rendiment tal-bini, inkluż il-konsum tal-enerġija, it-temperatura, l-umdità, il-livelli ta' okkupazzjoni, u aktar, u jista' jintuża għall-monitoraġġ u l-ġestjoni tal-konsum tal-enerġija tal-bini. Meta jkun disponibbli tewmi diġitali ta' bini, jenħtieġ li dan jiġi kkunsidrat, b'mod partikolari għall-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza.

(58) L-aċċess għal finanzjament suffiċjenti huwa kruċjali biex jintlaħqu l-miri tal-enerġija u l-klima tal-2030 u tal-2050. Ġew stabbiliti jew adattati Strumenti finanzjarji tal-Unjoni u miżuri oħra bil-għan li jappoġġaw ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. L-aktar inizjattivi reċenti biex tiżdied id-disponibbiltà ta' finanzjament fil-livell tal-Unjoni jinkludu, fost oħrajn, il-komponent ewlieni "Renovate" tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, b'mod partikolari l-pjan REPowerEU, u l-Fond Soċjali għall-Klima stabbilit bir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([22]).

(59) L-istrumenti finanzjarji tal-Unjoni jenħtieġ li jintużaw biex jingħata effett prattiku lill-objettivi ta' din id-Direttiva, mingħajr ma jiġu sostitwiti l-miżuri nazzjonali. B'mod partikolari, minħabba l-iskala tal-isforz ta' rinnovazzjoni meħtieġ, dawn jenħtieġ li jintużaw biex ikunu pprovduti mezzi adattati u innovattivi ta' finanzjament biex jiġi katalizzat l-investiment fir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. Dawn jista' jkollhom rwol importanti fl-iżvilupp ta' fondi, strumenti, u mekkaniżmi nazzjonali, reġjonali u lokali għall-effiċjenza enerġetika, li joħolqu dawn il-possibbiltajiet ta' finanzjament lis-sidien tal-proprjetajiet privati, lill-intrapriżi żgħar u medji (SMEs) u lill-kumpaniji li joffru servizzi ta' effiċjenza enerġetika.

(60) Il-mekkaniżmi finanzjarji, l-inċentivi u l-mobilizzazzjoni ta' istituzzjonijiet finanzjarji għal rinnovazzjonijiet tal-enerġija fil-bini jenħtieġ li jkollhom rwol ċentrali fil-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini u jiġu promossi b'mod attiv mill-Istati Membri. Tali miżuri jenħtieġ li jinkludu l-inkoraġġiment ta' ipoteki tal-effiċjenza enerġetika għal rinnovazzjonijiet ta' bini ċċertifikati effiċjenti fl-użu tal-enerġija, il-promozzjoni ta' investimenti biex il-korpi pubbliċi jkunu fi stokk ta' bini effiċjenti fl-enerġija, pereżempju bi sħubijiet pubbliċi privati jew kuntratti ta' rendiment fl-użu tal-enerġija jew bi tnaqqis tar-riskju perċepit tal-investimenti. Jenħtieġ li l-informazzjoni dwar il-finanzjament disponibbli u l-għodod finanzjarji ssir disponibbli għall-pubbliku b'mod faċilment aċċessibbli u trasparenti. Jenħtieġ li l-Istati Membri jħeġġu lill-istituzzjonijiet finanzjarji biex jippromwovu prodotti finanzjarji, għotjiet u sussidji mmirati biex itejbu r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini użat għall-akkomodazzjoni ta' unitajiet

([22]) Ir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2023 li jistabbilixxi Fond Soċjali għall-Klima u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060 (ĠU L 130, 16.5.2023, p. 1).

domestiċi vulnerabbli, kif ukoll lil sidien f'bini bl-agħar prestazzjoni b'unitajiet ta' bini residenzjali multipli u bini f'żoni rurali, u gruppi oħra li l-aċċess tagħhom għal finanzjament huwa diffiċli. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tadotta qafas volontarju biex tgħin lill-istituzzjonijiet finanzjarji jimmiraw u jżidu l-volumi ta' self f'konformità mal-ambizzjoni ta' dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni u l-miri tal-enerġija rilevanti.

(61) L-ipoteki ekoloġiċi u s-self ekoloġiku jistgħu jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għat-trasformazzjoni tal-ekonomija u għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-karbonju.

(62) Il-finanzjament waħdu mhux se jissodisfa l-ħtiġijiet tar-rinnovazzjoni. Minbarra l-finanzjament, hu indispensabbli li jinħolqu għodod ta' konsulenza aċċessibbli u trasparenti u strumenti ta' assistenza bħal punti uniċi ta' servizz li jipprovdu servizzi integrati ta' rinnovazzjoni tal-enerġija jew faċilitaturi, u li jiġu implimentati miżuri u inizjattivi oħra bħal dawk imsemmija fl-Inizjattiva tal-Kummissjoni dwar Finanzjament Intelliġenti għal Bini Intelliġenti, biex jinkiseb il-qafas it-tajjeb ta' abilitazzjoni u jitneħħew l-ostakli għar-rinnovazzjoni. Jenħtieġ li punti uniċi ta' servizz jipprovdu assistenza teknika u jkunu faċilment disponibbli għal dawk kollha involuti fir-rinnovazzjonijiet tal-bini, inkluż is-sidien tad-djar u l-atturi amministrattivi, finanzjarji u ekonomiċi, bħal SMEs, inkluż mikrointrapriżi.

(63) Il-bini ineffiċjenti ħafna drabi huwa marbut mal-faqar enerġetiku u mal-problemi soċjali. L-unitajiet domestiċi vulnerabbli huma partikolarment esposti għal żieda fil-prezzijiet tal-enerġija għax jonfqu proporzjon akbar tal-baġit tagħhom fuq il-prodotti tal-enerġija. Bi tnaqqis fil-kontijiet eżaġerati tal-enerġija, ir-rinnovazzjoni tal-bini tista' terfa' lin-nies mill-faqar enerġetiku u tista' tipprevjeni l-faqar enerġetiku wkoll. Fl-istess ħin, ir-rinnovazzjoni tal-bini ma ssirx b'xejn, u huwa essenzjali li jiġi żgurat kontroll tal-impatt soċjali tal-kostijiet għar-rinnovazzjoni tal-bini, b'mod partikolari fuq l-unitajiet domestiċi vulnerabbli. Jenħtieġ li l-Istrateġija tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni ma tħalli lil ħadd lura u tissarraf f'opportunità li ttejjeb is-sitwazzjoni tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli, u jenħtieġ li tiġi żgurata tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika. Għalhekk, l-inċentivi finanzjarji u miżuri oħra ta' politika jenħtieġ li, bħala prijorità, ikunu mmirati lejn l-unitajiet domestiċi vulnerabbli, il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku u l-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, u l-Istati Membri jenħtieġ li jieħdu miżuri biex jipprevjenu l-evizzjonijiet minħabba r-rinnovazzjoni, pereżempju limiti massimi fuq żidiet fil-kera. Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Ġunju 2022 ([23]) tipprovdi qafas komuni u fehim kondiviż tal-politiki u l-investimenti komprensivi meħtieġa biex jiġi żgurat li t-tranżizzjoni tkun ġusta.

(64) Il-mikrointrapriżi jirrappreżentaw 94 % tal-kumpaniji attivi fis-settur tal-bini. Flimkien mal-intrapriżi ż-żgħar, huma jammontaw għal 70 % tal-impjiegi fis-settur tal-kostruzzjoni. Jipprovdu servizzi essenzjali u impjiegi lokalment. Madankollu, peress li l-mikrointrapriżi tipikament jiddependu fuq inqas minn 10 impjegati, huma għandhom riżorsi limitati biex jikkonformaw mar-rekwiżiti regolatorji u r-regoli marbuta mal-iskemi ta' programmi ta' appoġġ finanzjarju. Il-komunitajiet tal-enerġija, l-inizjattivi mmexxija miċ-ċittadini u l-awtoritajiet lokali u l-aġenziji tal-enerġija, filwaqt li huma indispensabbli għat-twettiq tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni, jiffaċċjaw l-istess kwistjonijiet ta' kapaċitajiet amministrattivi, finanzjarji u organizzattivi aktar baxxi. Jenħtieġ li dan ma jfixkilx ir-rwol essenzjali ta' dawk l-entitajiet u li jitqies fl-iżvilupp ta' programmi ta' appoġġ u taħriġ, b'viżibbiltà u faċilità ta' aċċess suffiċjenti. L-Istati Membri jistgħu jappoġġaw lill-organizzazzjonijiet b'inqas mezzi attivament permezz ta' assistenza teknika, finanzjarja u legali dedikata.

(65) Iċ-ċertifikati tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija ilhom jintużaw sa mill-2002. Madanakollu, l-użu ta' skali u formati differenti jxekkel il-komparabbiltà fost l-iskemi nazzjonali differenti. Komparabbiltà akbar fir-rigward taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fl-Unjoni kollha tiffaċilita l-użu ta' tali ċertifikati minn istituzzjonijiet finanzjarji, u b'hekk tiggwida l-finanzjament lejn bini b'rendiment aħjar fl-użu tal-enerġija u r-rinnovazzjoni tal-bini. It-tassonomija ekoloġika tal-UE tiddependi fuq l-użu taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u tenfasizza l-ħtieġa tat-titjib tal-komparabbiltà tagħhom. Jenħtieġ li l-introduzzjoni ta' skala komuni tal-klassijiet tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u mudell komuni jiżguraw komparabbiltà suffiċjenti bejn iċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fl-Unjoni kollha.

([23]) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Ġunju 2022 dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika (ĠU C 243, 27.6.2022, p. 35).

(66) Reċentement, għadd ta’ Stati Membri mmodifikaw l-iskemi tagħhom fir-rigward taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. Sabiex jiġi evitat kwalunkwe tfixkil, jenħtieġ li dawk l-Istati Membri jkollhom aktar ħin biex jadattaw l-iskemi tagħhom.

(67) Biex jiġi żgurat li r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jkun jista’ jitqies minn xerrejja jew inkwilini prospettivi kmieni fil-proċess, il-bini jew l-unitajiet tal-bini li jiġu offruti għall-bejgħ jew għall-kiri jenħtieġ li jkollhom ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, u l-klassi u l-indikatur tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li jiġu ddikjarati fir-reklamar kollu. Ix-xerrej jew l-inkwilin prospettiv ta’ bini jew ta’ unità ta’ bini jenħtieġ li, fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, jingħataw informazzjoni korretta dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u pariri prattiċi dwar it-titjib ta’ tali rendiment. Iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li jipprovdi wkoll informazzjoni dwar il-konsum primarju u finali tal-enerġija tiegħu, il-ħtiġijiet tal-enerġija, il-produzzjoni ta’ enerġija rinnovabbli, l-emissjonijiet ta’ gassijiet serra, il-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja jekk ikun disponibbli, u, bħala opzjoni, is-sensuri jew il-kontrolli tal-kwalità ambjentali interna tiegħu.. Jenħtieġ li ċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jkun fih rakkomandazzjonijiet għat-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija.

(68) Il-monitoraġġ tal-istokk tal-bini huwa ffaċilitat bid-disponibbiltà ta’ *data* miġbura minn għodod diġitali, u b’hekk jitnaqqsu l-kostijiet amministrattivi. Għalhekk, jenħtieġ li jiġu stabbiliti bażijiet ta’ *data* nazzjonali għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, u l-informazzjoni li tkun tinsab fihom jenħtieġ li tiġi trasferita lill-Osservatorju tal-Istokk tal-Bini tal-UE.

(69) Bini li jkun propjetà jew li jkun okkupat minn korpi pubbliċi jenħtieġ li jkun ta’ eżempju billi juri li qed jitqiesu l-fatturi ambjentali u ta’ enerġija. Dak il-bini jenħtieġ li għaldaqstant ikun soġġett għal ċertifikazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fuq bażi regolari. Id-disseminazzjoni tal-informazzjoni lill-pubbliku dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li titjieb billi dawk iċ-ċertifikati tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jintwerew b’mod ċar u, b’mod partikolari fil-bini li jkun okkupat minn korpi pubbliċi u li jintuża ta’ spiss mill-pubbliku u ċertu bini mhux residenzjali, bħas-swali muniċipali, l-iskejjel, il-ħwienet u il-kumplessi tal-ħwienet, is-supermarkets, ir-ristoranti, it-teatri, il-banek u l-lukandi.

(70) Fl-aħħar snin żdiedu s-sistemi tal-arja kkondizzjonata fil-pajjiżi Ewropej. Dan jikkawża problemi konsiderevoli fl-aktar ħinijiet intensivi, li jżidu l-kost tal-elettriku u jfixklu l-bilanċ tal-enerġija. Jenħtieġ li tingħata prijorità lill-istrateġiji li jtejbu r-rendiment termiku tal-bini fis-sajf. Għal dan il-għan, jenħtieġ li ssir enfasi fuq miżuri li jevitaw it-tisħin żejjed tal-bini, bħal ħolqien ta’ dellijiet u kapaċità termali suffiċjenti fil-kostruzzjoni tal-bini, u jenħtieġ li jiġu żviluppati u applikati aktar tekniki ta’ tkessiħ passiv, primarjament dawk li jtejbu l-kwalità ambjentali interna, u l-mikroklima madwar il-bini u l-effett gżira ta’ sħana urbana.

(71) Il-manutenzjoni u l-ispezzjoni regolari tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kkondizzjonata minn persuni kkwalifikati jikkontribwixxu biex jibqgħu aġġustati sew skont l-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott u b’hekk jiġi żgurat ir-rendiment ottimali minn perspettiva ambjentali, ta’ sikurezza u tal-użu tal-enerġija. Jenħtieġ li ssir valutazzjoni indipendenti tas-sistema kollha tat-tisħin, tas-sistema tal-ventilazzjoni u tas-sistema tal-arja kkondizzjonata f’intervalli regolari tul iċ-ċiklu tal-ħajja tas-sistema, b’mod partikolari qabel ma tiġi sostitwita jew aġġornata. Jenħtieġ li l-ispezzjonijiet jindirizzaw il-partijiet tas-sistemi li jkunu aċċessibbli direttament jew indirettament permezz ta’ metodi mhux distruttivi disponibbli. Biex jiġi minimizzat il-piż amministrattiv fuq is-sidien jew l-inkwilini tal-bini, l-Istati Membri jenħtieġ li jagħmlu ħilithom biex kemm jista’ jkun jikkombinaw l-ispezzjonijiet u ċ-ċertifikazzjonijiet. Fejn tkun installata sistema ta’ ventilazzjoni, jenħtieġ li jiġu vvalutati wkoll id-daqs u l-kapaċitajiet tagħha li tottimizza r-rendiment tagħha f’kundizzjonijiet operattivi tipiċi jew medji rilevanti għall-użu speċifiku u attwali tal-bini.

(72) Fejn is-sistema li ser issir spezzjoni tagħha tkun ibbażata fuq fjuwils fossili, jenħtieġ li l-ispezzjoni tinkludi valutazzjoni bażika tal-fattibbiltà li jitnaqqas l-użu ta’ fjuwils fossili fil-post, pereżempju billi tiġi integrata l-enerġija rinnovabbli, jinbidel is-sors tal-enerġija jew jiġu sostitwiti jew aġġustati s-sistemi eżistenti. Jenħtieġ li, sabiex jitnaqqas il-piż fuq l-utenti, dik il-valutazzjoni ma tiġix ripetuta jekk tali rakkomandazzjonijiet ikunu diġà dokumentati, fil-kuntest ta’ ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, passaporti ta’ rinnovazzjoni, awditu tal-enerġija, rakkomandazzjonijiet mill-manifattur jew mezzi oħra ta’ għoti ta’ pariri f’dokumenti uffiċjali ekwivalenti jew jekk is-sostituzzjoni tas-sistema tkun diġà ppjanata.

(73) Xi sistemi tat-tisħin jinvolvu riskju għoli ta’ intossikazzjoni bil-monossidu tal-karbonju, skont it-tip ta’ ġeneratur tas-sħana (bojler, pompa tas-sħana), it-tip ta’ fjuwil (faħam, żejt, bijomassa, gass) jew il-post tal-ġeneratur tas-sħana (pereżempju fi spazji fejn wieħed jgħix jew fi spazji mhux ventilati sew). Spezzjonijiet ta’ sistemi bħal dawn jipprovdu opportunità tajba għall-ġestjoni ta’ dawk ir-riskji.

(74) Approċċ komuni għaċ-ċertifikazzjoni tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, il-passaporti tar-rinnovazzjoni, l-indikaturi tal-potenzjal ta’ intelliġenza u l-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin u l-arja kkondizzjonata, magħmula minn esperti akkreditati kkwalifikati jew iċċertifikati, li l-indipendenza tagħhom trid tkun żgurata abbażi ta’ kriterji objettivi, ser jikkontribwixxi għal livell ekwu fejn jidħlu l-isforzi fl-Istati Membri relatati mal-iffrankar enerġetiku fil-qasam tal-bini u se jintroduċi trasparenza għas-sidien u l-utenti prospettivi fejn jidħol ir-rendiment fl-użu

tal-enerġija fis-suq tal-proprjetà fl-Unjoni. Jenħtieġ li l-esperti jibbenefikaw mill-użu ta' tagħmir tal-ittestjar iċċertifikat f'konformità mal-istandards EN u ISO. Biex tkun żgurata l-kwalità taċ-ċertifikati tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, tal-passaporti tar-rinnovazzjoni, tal-indikaturi tal-potenzjal ta' intelliġenza u tal-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin u tal-arja kkondizzjonata madwar l-Unjoni, jenħtieġ li jiġi stabbilit mekkaniżmu ta' kontroll indipendenti f'kull Stat Membru.

(75) Jenħtieġ li jkunu disponibbli għadd suffiċjenti ta' professjonisti affidabbli kompetenti fil-qasam tar-rinnovazzjoni tal-enerġija sabiex tiġi żgurata kapaċità suffiċjenti għat-twettiq ta' xogħlijiet ta' rinnovazzjoni fuq l-iskala meħtieġa. Għaldaqstant jenħtieġ li, fejn xieraq u fattibbli, l-Istati Membri jistabbilixxu skemi ta' ċertifikazzjoni għal xogħlijiet ta' rinnovazzjoni integrati, li jirrikjedu għarfien espert f'diversi elementi jew sistemi tal-bini bħall-iżolazzjoni tal-bini, is-sistemi tal-elettriku jew tat-tisħin u l-installazzjoni ta' teknoloġiji solari; il-professjonisti involuti jistgħu jinkludu disinjaturi, kuntratturi ġenerali, kuntratturi speċjalisti and installaturi.

(76) Peress li l-awtoritajiet lokali u reġjonali huma kruċjali għall-implimentazzjoni b'suċċess ta' din id-Direttiva, dawn jenħtieġ li jiġu kkonsultati u involuti, skont kif u meta jkun meħtieġ f'konformità mal-liġi nazzjonali applikabbli, dwar kwistjonijiet ta' ppjanar, l-iżvilupp ta' programmi li jipprovdu informazzjoni, taħriġ u sensibilizzazzjoni, u dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva fil-livell nazzjonali jew reġjonali. Tali konsultazzjonijiet jistgħu jservu wkoll biex ikun promoss l-għoti ta' gwida adegwata lill-pjanifikaturi u lill-ispetturi tal-bini lokali biex iwettqu l-kompiti neċessarji. Barra minn hekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jippermettu u jħeġġu lill-periti, lill-pjanifikaturi jew lill-inġiniera biex jikkunsidraw sew kif se jikkombinaw bl-aħjar mod it-titjib fl-effiċjenza enerġetika l-użu tal-enerġija minn sorsi rinovabbli u l-użu tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali waqt l-ippjanar, id-disinjar, il-bini u r-rinnovazzjoni taż-żoni industrijali jew residenzjali, inkluż l-immudellar tal-bini u t-teknoloġiji ta' simulazzjoni.

(77) L-installaturi u l-bennejja huma kritiċi biex tirnexxli l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Għaldaqstant, permezz ta' taħriġ u miżuri oħra, jenħtieġ li jkun hemm numru adegwat ta' installaturi u bennejja li jkollhom il-livell adattat ta' kompetenza fl-installazzjoni u fl-integrazzjoni tat-teknoloġija tal-effiċjenza enerġetika u tal-enerġija rinnovabbli meħtieġa.

(78) Biex tkompli timmira għat-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, il-Kummissjoni jenħtieġ li tingħata s-setgħa tadotta atti b'mod konformi mal-Artikolu 290 TFEU fir-rigward tal-adattament għall-progress tekniku ta' ċerti partijiet tal-qafas ġenerali stabbilit fl-Anness I, u fir-rigward tal-iffissar ta' qafas metodoloġiku komparattiv għall-kalkolu ta' livelli kostottimali ta' rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, fir-rigward tal-istabbiliment ta' qafas tal-Unjoni għall-kalkolu nazzjonali tal-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja bl-għan li tinkiseb in-newtralità klimatika, fir-rigward ta' skema tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tal-potenzjal ta' intelligenza tal-bini u biex l-istituzzjonijiet finanzjarji jiġu mħeġġa b'mod effettiv iżidu l-volumi previsti għar-rinnovazzjonijiet għar-rendiment fl-użu tal-enerġija permezz ta' qafas komprensiv tal-portafoll għall-użu volontarju mill-istituzzjonijiet finanzjarji. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa waqt il-ħidma preparatorja tagħha, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet isiru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet ([24]). B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tħejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-tħejjija ta' atti delegati.

(79) Biex tiġi żgurata implimentazzjoni effettiva tad-dispożizzjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva, il-Kummissjoni tappoġġa lill-Istati Membri permezz ta' diversi għodod, bħall-Istrument ta' Appoġġ Tekniku stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/240 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([25]) li jipprovdi għarfien espert tekniku mfassal apposta biex jitfasslu u jiġu implimentati riformi, inkluż dawk immirati biex tiżdied ir-rata annwali ta' rinnovazzjoni tal-enerġija tal-bini residenzjali u mhux residenzjali sal-2030 u biex jitrawmu rinnovazzjonijiet profondi tal-enerġija. L-appoġġ tekniku jirrigwarda, pereżempju, it-tisħiħ tal-kapaċità amministrattiva, l-appoġġ għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-politika, u l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki rilevanti.

(80) Ladarba l-objettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri t-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra mill-bini, ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, minħabba l-kumplessità tas-settur tal-bini u n-nuqqas ta' ħila tas-swieq nazzjonali tal-proprjetà li jindirizzaw b'mod xieraq l-isfidi tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, iżda jista' minflok, minħabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, jinkiseb aħjar

([24]) ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

([25]) Ir-Regolament (UE) 2021/240 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi Strument ta' Appoġġ Tekniku (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 1).

fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità stabbiliti fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-objettivi.

(81) Il-bażi ġuridika ta' din l-inizjattiva tagħti s-setgħa lill-Unjoni biex tistabbilixxi l-miżuri meħtieġa biex jintlaħqu l-objettivi tal-Unjoni fir-rigward tal-politika dwar l-enerġija. Il-proposta tikkontribwixxi għall-objettivi tal-politika tal-enerġija tal-Unjoni deskritti fl-Artikolu 194(1) TFUE, b'mod partikolari t-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u t-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tiegħu, li jikkontribwixxi għall-preservazzjoni u t-titjib tal-ambjent.

(82) F'konformità mal-punt 44 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet, l-Istati Membri jenħtieġ li jfasslu, għalihom stess u fl-interess tal-Unjoni, it-tabelli tagħhom stess, li kemm jista' jkun juru l-korrelazzjoni bejn din id-Direttiva u l-miżuri ta' traspożizzjoni, u jagħmluhom pubbliċi. F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Konġunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni, l-Istati Membri impenjaw ruħhom li man-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom, f'każijiet ġustifikati, iżidu dokument wieħed jew aktar li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet ekwivalenti tal-istrumenti nazzjonali ta' traspożizzjoni. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-leġiżlatur jidhirlu li t-trażmissjoni ta' tali dokumenti hija ġġustifikata, b'mod partikolari wara s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-Kawża C-543/17 ([26]).

(83) L-obbligu tat-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva fil-liġi nazzjonali jenħtieġ li jkun limitat għal dawk id-dispożizzjonijiet li jirrappreżentaw emenda sostantiva meta mqabbla mad-Direttiva ta' qabel. L-obbligu ta' traspożizzjoni tad-dispożizzjonijiet mhux mibdula joħroġ mid-Direttiva ta' qabel.

(84) Din id-Direttiva jenħtieġ li tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri marbuta mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u d-dati tal-applikazzjoni tad-Direttivi stipulati fil-Parti B tal-Anness VIII,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva tippromwovi t-titjib fir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra mill-bini fi ħdan l-Unjoni, bil-ħsieb li jinkiseb stokk tal-bini b'emissjonijiet żero sal-2050, filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet klimatiċi esterni, il-kundizzjonijiet lokali, ir-rekwiżiti għall-kwalità ambjentali interna u l-kosteffettività.

2. Din id-Direttiva tispeċifika rekwiżiti dwar:

(a) il-qafas ġenerali komuni għall-metodoloġija tal-kalkolu tar-rendiment tal-bini u tal-unitajiet tal-bini fl-użu integrat tal-enerġija;

(b) l-applikazzjoni tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini ġdid u għal unitajiet tal-bini ġdid;

(c) l-applikazzjoni tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija:

(i) il-bini eżistenti u l-unitajiet tal-bini eżistenti li huma li għaddejjin minn rinnovazzjoni maġġuri;

(ii) l-elementi tal-bini li jiffurmaw parti mill-involukru tal-bini u li għandhom impatt sinifikanti fuq ir-rendiment tal-involukru tal-bini fl-użu tal-enerġija meta jiġu rinnovati jew sostitwiti;

(iii) is-sistemi tekniċi tal-bini fejn jiġu installati, sostitwiti jew aġġornati;

(d) l-applikazzjoni tal-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-bini eżistenti u l-unitajiet tal-bini eżistenti, f'konformità mal-Artikoli 3 u 9;

(e) il-kalkolu u l-iżvelar tal-potenzjal ta' tisħin globali taċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini;

(f) l-enerġija solari fil-bini;

([26]) Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tat-8 ta' Lulju 2019 *Il-Kummissjoni Ewropea* vs *Ir-Renju tal-Belġju*, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573

(g) il-passaporti tar-rinnovazzjoni;

(h) il-pjanijiet nazzjonali ta’ rinnovazzjoni tal-bini;

(i) l-infrastruttura tal-mobbiltà sostenibbli fil-bini u maġenb il-bini;

(j) il-bini intelliġenti;

(k) iċ-ċertifikazzjoni tar-rendiment tal-użu tal-enerġija fil-bini jew fl-unitajiet tal-bini;

(l) spezzjoni regolari tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kkondizzjonata fil-bini;

(m) sistemi tal-kontroll indipendenti għaċ-ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija, il-passaporti tar-rinnovazzjoni, l-indikaturi għall-potenzjal intelliġenti u rapporti ta’ spezzjonijiet;

(n) ir-rendiment tal-kwalità ambjentali interna tal-bini.

3. Ir-rekwiżiti stabbiliti f’din id-Direttiva huma rekwiżiti minimi u ma għandhomx jipprevjenu lil xi Stat Membru milli jżomm jew jintroduċi miżuri aktar stretti, dment li tali miżuri huma kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni. Dawk il-miżuri għandhom jiġu notifikati lill-Kummissjoni.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta’ din id-Direttiva japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(1) “bini” tfisser kostruzzjoni msaqqfa u bil-ħitan, li fiha tintuża l-enerġija biex tikkondizzjona l-ambjent intern;

(2) “bini b’emissjonijiet żero” tfisser bini b’rendiment għoli ħafna fl-użu tal-enerġija, kif determinat f’konformità mal-Anness I, li jeħtieġ żero jew ammont baxx ħafna ta’ enerġija, jipproduċi żero emissjonijiet ta’ karbonju fuq il-post minn fjuwils fossili u jipproduċi żero jew ammont baxx ħafna ta’ emissjonijiet ta’ gassijiet serra operazzjonali, skont ir-l-Artikolu 11;

(3) “bini b’użu ta’ kważi żero enerġija” tfisser bini b’rendiment tajjeb ħafna fl-użu tal-enerġija kif determinat skont l-Anness I, li ma jkunx agħar mil-livell kostottimali tal-2023 rrappurtat mill-Istati Membri skont l-Artikolu 6(2) u fejn il-kważi żero enerġija jew l-ammont baxx ħafna ta’ enerġija meħtieġa jkunu koperti ħafna minnhom minn sorsi ta’ enerġija rinovabbli, inkluż minn sorsi ta’ enerġija rinnovabbli ġġenerata fuq il-post jew enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta fil-qrib;

(4) “standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija” tfisser regoli li jirrikjedu li l-bini eżistenti jkun jissodisfa rekwiżit ta’ rendiment fl-użu tal-enerġija bħala parti minn pjan ta’ rinnovazzjoni wiesa’ għal stokk ta’ bini jew f’xi punt ta’ skattar fis-suq bħal bejgħ, kiri, donazzjoni jew bidla fl-iskop fil-katast jew ir-reġistru tal-artijiet, f’perjodu ta’ żmien jew sa data speċifika, u b’hekk tiskatta r-rinnovazzjoni tal-bini eżistenti;

(5) “korpi pubbliċi” tfisser korpi pubbliċi kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (12), tad-Direttiva (UE) 2023/1791;”

(6) “sistema teknika użata fil-bini” tfisser tagħmir tekniku ta’ binja jew ta’ unità ta’ bini għat-tisħin tal-ispazju, għat-tkessiħ tal-ispazju, għall-ventilazzjoni, għall-ilma sħun domestiku, għad-dawl integrat, għall-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini, għall-ġenerazzjoni tal-enerġija rinnovabbli u l-ħżin tal-enerġija fuq il-post, jew għal taħlita tagħhom, inkluż dawk is-sistemi li jużaw enerġija minn sorsi rinnovabbli,;

(7) “sistema tal-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini” tfisser sistema li tinkludi l-prodotti, is-software u s-servizzi ta’ inġinerija kollha li jistgħu jappoġġaw it-tħaddim effiċjenti fl-użu tal-enerġija, ekonomiku u sikur tas-sistemi tekniċi tal-bini permezz ta’ kontrolli awtomatiċi u permezz tal-iffaċilitar tal-ġestjoni manwali ta’ dawk is-sistemi tekniċi użati fil-bini;

(8) “rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija ta’ binja” tfisser l-ammont ta’ enerġija kkalkolata jew immetrata meħtieġa biex tilħaq id-domanda tal-enerġija assoċjata mal-użu tipiku tal-binja, li jista’ jinkludi l-enerġija użata għat-tisħin, għat-tkessiħ, għall-ventilazzjoni, għall-misħun u għat-tidwil domestiku;

(9) “enerġija primarja” tfisser enerġija minn sorsi rinnovabbli jew mhux rinnovabbli li ma għaddiet mill-ebda proċess ta’ konverżjoni jew trasformazzjoni;

(10) “immetrat(a)” tfisser kejl permezz ta’ apparat rilevanti, bħal miter tal-enerġija, miter tal-potenza, apparat li jimmetra u jimmonitorja l-potenza, jew miter tal-elettriku;

(11) “fattur tal-enerġija primarja mhux rinnovabbli” tfisser indikatur li jiġi kkalkulat billi l-enerġija primarja minn sorsi mhux rinnovabbli għal vettur tal-enerġija partikolari, inkluż l-enerġija fornuta u l-ispejjeż ġenerali tal-enerġija kkalkulati għat-twassil lejn il-punti tal-użu, tiġi diviża bl-enerġija fornuta;

(12) “fattur tal-enerġija primarja rinnovabbli” tfisser indikatur li jiġi kkalkulat billi l-enerġija primarja minn sorsi rinnovabbli minn sors tal-enerġija fuq il-post, fil-qrib jew imbiegħed li tiġi kkonsenjata permezz ta’ vettur tal-enerġija partikolari, inkluż l-enerġija fornuta u l-ispejjeż ġenerali tal-enerġija kkalkulati għat-twassil lejn il-punti tal-użu, tiġi diviża bl-enerġija fornuta;

(13) “fattur totali tal-enerġija primarja” tfisser it-total tal-fatturi tal-enerġija primarja rinnovabbli u mhux rinnovabbli għal vettur tal-enerġija partikolari;

(14) “enerġija minn sorsi rinnovabbli” tfisser enerġija minn sorsi rinnovabbli, jiġifieri l-enerġija minn sorsi rinnovabbli mhux fossili, b’ mod partikolari enerġija mir-riħ, mix-xemx (solari termali u solari fotovoltajka), u enerġija ġeotermika, enerġija osmotika, enerġija tal-ambjent, enerġija tal-marea, tal-mewġ u enerġija oċeanika oħra, idroenerġija, bijomassa, gass mil-landfills, gass minn impjanti għat-trattament tad-dranaġġ, u bijogass;

(15) “involukru tal-bini” tfisser l-elementi integrati tal-bini li jifirdu l-intern tiegħu mill-ambjent estern;

(16) “unità ta’ bini” tfisser taqsima, sular jew appartament f’bini li hi ddisinjata jew mibdula biex tkun tista’ tintuża separatament;

(17) “element tal-bini” tfisser sistema teknika użata fil-bini jew element tal-involukru tal-bini;

(18) “bini residenzjali jew unità residenzjali f’bini” tfisser kamra jew sett ta’ kmamar f’bini permanenti jew f’parti strutturalment separata ta’ bini li hija ddisinjata għall-abitazzjoni minn unità domestika privata waħda matul is-sena kollha;

(19) “passaport tar-rinnovazzjoni” tfisser pjan direzzjonali mfassal apposta għar-rinnovazzjoni profonda ta’ binja speċifika f’numru massimu ta’ stadji li se jtejjeb b’mod sinifikanti r-rendiment fl-użu tal-enerġija tagħha;

(20) “rinnovazzjoni profonda” tfisser rinnovazzjoni konformi mal-prinċipju “l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel” u li tiffoka fuq elementi essenzjali tal-bini, u li tittrasforma binja jew unità ta’ bini:

(a) qabel l-1 ta’ Jannar 2030, f’bini b’użu ta’ kważi żero enerġija;

(b) mill-1 ta’ Jannar 2030, f’bini b’emissjonijiet żero;

(21) “rinnovazzjoni profonda fi stadji” tfisser rinnovazzjoni profonda mwettqa f’numru massimu ta’ stadji, stabbiliti f’passaport tar-rinnovazzjoni;

(22) “rinnovazzjoni maġġuri” tfisser rinnovazzjoni ta’ binja meta:

(a) il-kost totali għar-rinovazzjoni marbuta mal-involukru tal-bini jew is-sistemi tekniċi użati fil-bini tkun ogħla minn 25 % tal-valur tal-bini, eskluż il-valur tal-art li fuqha qiegħed il-bini; jew

(b) aktar minn 25 % tal-erja tal-uċuħ tal-involukru tal-bini tkun rinovata.

L-Istati Membri jistgħu jagħżlu li japplikaw il-punt (a) jew (b);

(23) “emissjonijiet operattivi tal-gassijiet serra” tfisser l-emissjonijiet tal-gassijiet serra assoċjati mal-konsum tal-enerġija tas-sistemi tekniċi tal-bini matul l-użu u t-tħaddim tal-bini;

(24) “emissjonijiet ta’ gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu” tfisser emissjonijiet ta’ gassijiet serra li jsiru tul iċ-ċiklu sħiħ tal-ħajja tal-bini, inkluż il-produzzjoni u t-trasport ta’ prodotti tal-kostruzzjoni, l-attivitajiet fis-sit ta’ kostruzzjoni, l-użu tal-enerġija fil-bini u s-sostituzzjoni ta’ prodotti tal-kostruzzjoni, kif ukoll id-demolizzjoni, it-trasport u l-ġestjoni ta’ materjali ta’ skart u l-użu mill-ġdid, ir-riċiklaġġ u r-rimi aħħari tagħhom;

(25) "potenzjal ta' tisħin globali tul iċ-ċiklu tal-ħajja" jew ("GWP tul taċ-ċiklu tal-ħajja") tfisser indikatur li jikkwantifika l-kontribuzzjonijiet potenzjali ta' tisħin globali ta' bini tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tiegħu;

(26) "inċentivi opposti" tfisser inċentivi maqsuma kif definiti fl-Artikolu 2, il-punt (54), tad-Direttiva (UE) 2023/1791;

(27) "faqar enerġetiku" tfisser faqar enerġetiku kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (52), tad-Direttiva (UE) 2023/1791;

(28) "unitajiet domestiċi vulnerabbli" tfisser unitajiet domestiċi f'faqar enerġetiku jew unitajiet domestiċi, inklużi unitajiet domestiċi b'introjtu medju baxx, li huma partikolarment esposti għal kostijiet għoljin tal-enerġija u li ma għandhomx il-mezzi biex jirrinnovaw il-bini li jokkupaw;

(29) "standard Ewropew" tfisser standard adottat mill-Kumitat Ewropew dwar l-Istandardizzazzjoni, il-Kumitat Ewropew dwar l-Istandardizzazzjoni Elettroteknika jew l-Istitut Ewropew dwar l-Istandards tat-Telekomunikazzjoni, u magħmul disponibbli għall-użu pubbliku;

(30) "ċertifikat dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija" tfisser ċertifikat rikonoxxut minn Stat Membru jew minn persuna ġuridika magħżula minnu, li jindika r-rendiment ta' bini jew ta' unità ta' bini fl-użu tal-enerġija, kkalkolata f'konformità mal-metodoloġija adottata skont l-Artikolu 4;

(31) "koġenerazzjoni" tfisser il-ġenerazzjoni simultanja fi proċess wieħed ta' enerġija termika u enerġija elettrika jew mekkanika;

(32) "livell kostottimali" tfisser il-livell tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li jwassal għall-anqas spiża tul iċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika tal-bini, fejn:

(a) l-anqas spejjeż jiġu ddeterminati billi jittieħed kont:

(i) tal-kategorija u l-użu tal-bini kkonċernat:

(ii) tal-kostijiet relatati mal-investiment fuq l-enerġija abbażi tat-tbassir uffiċjali;

(iii) tal-kostijiet tal-manutenzjoni u tal-operat, inklużi l-kostijiet u l-iffrankar enerġetiku b'kunsdierazzjoni tal-kost tal-kwoti tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra;

(iv) tal-esternalitajiet ambjentali u tas-saħħa tal-użu tal-enerġija;

(v) tal-qligħ mill-enerġija prodotta fuq il-post, fejn applikabbli;

(vi) tal-kostijiet tal-ġestjoni tal-iskart, fejn applikabbli; u

(b) iċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika għandu jiġi ddeterminat minn kull Stat Membru u jirreferi għall-bqija taċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika ta' bini fejn ir-rekwiżiti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jkunu stabbiliti għall-bini kollu, jew għaċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika mistenni ta' element tal-bini fejn ir-rekwiżiti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija huma stabbiliti għall-elementi tal-bini.

Il-livell kostottimali għandu jkun fil-firxa ta' livelli li joħorġu mir-rendiment meta l-analiżi tal-kostbenefiċċju kkalkolat matul iċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika jirriżulta pożittiv;

(33) "punt tal-irriċarġjar" tfisser punt tal-irriċarġjar kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (48), tar-Regolament (UE) 2023/1804 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([27]);

(34) "kablaġġ mgħoddi minn qabel" tfisser il-miżuri kollha li huma meħtieġa biex jippermettu l-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar, inkluż it-trażmissjoni tad-*data*, il-kejbils, ir-rotot tal-kablaġġ u, fejn meħtieġ, il-miters tal-elettriku;

(35) "parkeġġ imsaqqaf" tfisser kostruzzjoni msaqqfa, b'mill-inqas tliet spazji għall-parkeġġ tal-karozzi, li ma tużax l-enerġija biex tikkundizzjona l-ambjent ta' ġewwa;

(36) "sistema iżolata mikro" tfisser kwalunkwe sistema b'konsum ta' anqas minn 500 GWh fis-sena 2022, fejn ma jkun hemm l-ebda konnessjoni ma' sistemi oħra;

([27]) Ir-Regolament (UE) 2023/1804 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar il-varar ta' infrastruttura ta' fjuwils alternattivi, u li jħassar id-Direttiva 2014/94/UE (ĠU L 234, 22.9.2023, p. 1).

(37) "irriċarġjar intelliġenti" tfisser irriċarġjar intelliġenti kif definit fl-Artikolu 2, it-tieni paragrafu, il-punt (14 m) tad-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([28]);

(38) "irriċarġjar bidirezzjonali" tfisser irriċarġjar bidirezzjonali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (11), tar-Regolament (UE) 2023/1804;

(39) "standards tal-portafoll ipotekarju" tfisser mekkaniżmi li jinċentivaw lis-selliefa ipotekarji biex jistabbilixxu perkors biex iżidu r-rendiment medjan fl-użu tal-enerġija tal-portafoll ta' bini kopert mill-ipoteki tagħhom lejn l-2030 u l-2050, u biex jinkoraġġixxu lill-klijenti potenzjali biex itejbu r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-proprjetà tagħhom f'konformità mal-ambizzjoni ta' dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni u l-miri tal-enerġija rilevanti fil-qasam tal-konsum tal-enerġija fil-bini, abbażi tal-kriterji biex jiġu ddeterminati l-attivitajiet ekonomiċi ambjentalment sostenibbli stabbiliti fl-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2020/852;

(40) "skema finanzjarja ħallas waqt li tiffranka" tfisser skema ta' self iddedikata esklużivament għat-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fejn tiġi stabbilita korrelazzjoni fit-tfassil tal-iskema bejn ir-ripagamenti fuq is-self u l-iffrankar tal-enerġija miksub, filwaqt li jitqiesu wkoll fatturi ekonomiċi oħra, bħall-indiċjar tal-kost tal-enerġija, ir-rati tal-imgħax, iż-żieda fil-valur tal-assi u r-rifinanzjament tas-self;

(41) "reġistru diġitali tal-bini" tfisser repożitorju komuni għad-*data* rilevanti kollha dwar il-bini, inkluża *data* relatata mar-rendiment fl-użu tal-enerġija bħaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, il-passaporti ta' rinnovazzjoni u l-indikaturi tal-potenzjal ta' intelliġenza, kif ukoll *data* relatata mal-GWPċ-tul iċ-ċiklu tal-ħajja, li jiffaċilita t-teħid ta' deċiżjonijiet infurmati u l-kondiviżjoni tal-informazzjoni fis-settur tal-kostruzzjoni, u fost is-sidien u l-okkupanti tal-bini, l-istituzzjonijiet finanzjarji u l-korpi pubbliċi;

(42) "sistema ta' arja kkondizzjonata" tfisser numru ta' komponenti magħqudin li jkunu meħtieġa biex tkun ipprovduta forma ta' trattament tal-arja interna, li permezz tagħhom it-temperatura hija kkontrollata jew tista' titbaxxa;

(43) "sistema tat-tisħin" tfisser taħlita tal-komponenti meħtieġa biex tkun ipprovduta forma ta' trattament tal-arja interna, li permezz tagħha tiżdied it-temperatura;

(44) "sistema ta' ventilazzjoni" tfisser is-sistema teknika tal-bini li tipprovdi arja ta' barra li xi spazju permezz ta' modi naturali jew mekkaniċi;

(45) "ġeneratur tas-sħana" tfisser il-parti ta' sistema tat-tisħin li tiġġenera sħana utli għall-użi identifikati fl-Anness I, bl-użu ta' wieħed jew aktar mill-proċessi li ġejjin:

(a) il-kombustjoni ta' fjuwils, pereżempju, f'bojler;

(b) l-effett Joule, li jseħħ fl-elementi tat-tisħin ta' sistema tat-tisħin b'reżistenza elettrika;

(c) il-ġbir ta' sħana mill-arja ambjentali, mill-arja tal-egżost tal-ventilazzjoni, jew mill-ilma jew minn sors ta' sħana ta' taħt l-art bl-użu ta' pompa tas-sħana;

(46) "ġeneratur tat-tkessiħ" tfisser parti minn sistema tal-arja kundizzjonata li tiġġenera tkessiħ utli għall-użi identifikati fl-Anness I;

(47) "kuntratt għar-rendiment tal-enerġija" tfisser kuntratt għar-rendiment tal-enerġija kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (33) tad-Direttiva (UE) 2023/1791;

(48) "bojler" tfisser il-qafas tal-bojler ikkumbinat mal-unità tal-ħruq li ġew iddisinjati biex flimkien jittrażmettu s-sħana li tinħoloq bil-ħruq u tiġi trażmessa fil-fluwidi;

(49) "saħħa effettiva" tfisser l-ogħla saħħa kalorifika, espress f' kW speċifikata u ggarantita mill-manifattur bħala dik li toħroġ waqt tħaddim kontinwu b'konformita' mal-effiċjenza utilizzabbli indikata mill-manifattur;

(50) "tisħin distrettwali" jew "tkessiħ distrettwali" tfisser id-distribuzzjoni ta' enerġija termika f'forma ta' fwar, ilma sħun jew likwidi mkessħin, minn sors ta' produzzjoni ċentrali jew diċentralizzat permezz ta' network lill-bini jew siti multipli, għall-użu ta' tisħin jew tkessiħ ta' spazju jew proċess;

(51) "erja utli tal-art" tfisser l-erja tal-art ta' bini meħtieġa bħala parametru biex jiġu kkwantifikati l-kundizzjonijiet speċifiċi tal-użu li huma espressi għal kull unità tal-erja tal-art u għall-applikazzjoni tas-simplifikazzjonijiet u r-regoli tat-tqassim f'żoni jew tar-riallokazzjoni;

([28]) Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

(52) “erja tal-art ta’ referenza” tfisser l-erja tal-art użata bħala daqs ta’ referenza għall-valutazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija ta’ bini, ikkalkulata bħala s-somma tal-erjas utli tal-art tal-ispazji fl-involukru tal-bini speċifikat għall-valutazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(53) “konfini tal-valutazzjoni” tfisser il-konfini fejn titkejjel jew tiġi kkalkulata l-enerġija kkonsenjata u esportata;

(54) “fuq il-post” tfisser f’bini partikolari jew fuqu jew fuq l-art li fuqha jinsab dak il-bini;

(55) “enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta fil-qrib” tfisser enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta f’perimetru fil-livell lokali jew distrettwali tal-bini partikolari, li tissodisfa l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) tista’ titqassam u tintuża biss f’dak il-perimetru fil-livell lokali u distrettwali permezz ta’ netwerk ta’ distribuzzjoni ddedikat;

(b) tippermetti l-kalkolu ta’ fattur speċifiku tal-enerġija primarja validu biss għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta f’dak il-perimetru fil-livell lokali jew distrettwali; u

(c) tista’ tintuża fuq il-post permezz ta’ konnessjoni ddedikata mas-sors tal-produzzjoni tal-enerġija, fejn dik il-konnessjoni ddedikata tirrikjedi tagħmir speċifiku għall-provvista sikura u l-metraġġ tal-enerġija għall-użu proprju tal-bini;

(56) “servizzi relatati mar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija” jew “servizzi EPB” tfisser is-servizzi, bħat-tisħin, it-tkessiħ, il-ventilazzjoni, l-ilma sħun domestiku u d-dawl u oħrajn li għalihom l-użu tal-enerġija jitqies fil-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija;

(57) “ħtiġijiet tal-enerġija” tfisser l-enerġija li trid titwassal lil, jew tiġi estratta minn, spazju kkundizzjonat biex jinżammu l-kundizzjonijiet tal-ispazju maħsuba matul perjodu ta’ żmien partikolari mingħajr ma jitqiesu l-ineffiċjenzi ta’ kwalunkwe sistema teknika użata fil-bini;

(58) “użu tal-enerġija” jew “konsum tal-enerġija” tfisser input tal-enerġija għal sistema teknika użata fil-bini li tipprovdi servizz EPBP maħsub biex jissodisfa ħtieġa ta’ enerġija;

(59) “użu proprju” tfisser l-użu ta’ enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta fuq il-post jew enerġija minn sorsi rinnovabbli prodotta fil-qrib minn sistemi tekniċi fuq il-post għal servizzi EPB;

(60) “użi oħra fuq il-post” tfisser użi fuq il-post għajr servizzi EPB, inkluż tagħmir, tagħbijiet mixxellanji u anċillari, jew punti tal-irriċarġjar tal-elettromobbiltà;

(61) “intervall tal-kalkolu” tfisser l-intervall ta’ ħin diskret użat għall-kalkolu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(62) “enerġija fornuta” tfisser enerġija, espressa għal kull vettur tal-enerġija, fornuta lis-sistemi tekniċi tal-bini permezz tal-konfini tal-valutazzjoni, biex tissodisfa l-użi meqjusa jew biex tipproduċi l-enerġija esportata;

(63) “enerġija esportata” tfisser il-proporzjon tal-enerġija rinnovabbli, espress għal kull vettur tal-enerġija u għal kull fattur tal-enerġija primarja, li jiġi esportat lejn il-grilja tal-enerġija minflok ma jintuża fuq il-post għall-użu proprju jew għal użi oħra fuq il-post.

(64) “spazju għall-parkeġġ tar-roti” tfisser spazju deżinjat għall-parkeġġ ta’ mill-inqas rota waħda;

(65) “parkeġġ fiżikament maġenb bini” tfisser parkeġġ tal-karozzi li huwa maħsub għar-residenti, għall-viżitaturi, jew għall-ħaddiema ta’ binja u li jinsab fiż-żona tal-proprjetà tal-bini jew jinsab fil-viċinanza diretta tal-bini;

(66) “kwalità ambjentali interna” tfisser ir-riżultat ta’ valutazzjoni tal-kundizzjonijiet ġewwa bini li jinfluwenzaw is-saħħa u l-benesseri tal-okkupanti tiegħu, bbażata fuq parametri bħal dawk relatati mat-temperatura, l-umdità, ir-rata ta’ ventilazzjoni u l-preżenza ta’ kontaminanti,.

Artikolu 3

Pjan nazzjonali ta’ rinnovazzjoni tal-bini

1. Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi pjan nazzjonali ta’ rinnovazzjoni tal-bini biex jiżgura r- rinnovazzjoni tal-istokk nazzjonali ta’ bini residenzjali u bini mhux residenzjali, kemm pubbliku kif ukoll privat, fi stokk ta’ bini effiċjenti ħafna fl-użu tal-enerġija u dekarbonizzat sal-2050, bl-objettiv tat-trasformazzjoni tal-bini eżistenti f’bini b’emissjonijiet żero.

2. Kull pjan nazzjonali ta’ rinnovazzjoni tal-bini għandu jinkludi:

(a) ħarsa ġenerali tal-istokk tal-bini nazzjonali għal tipi ta’ bini inkluż is-sehem tagħhom fl-istokk nazzjonali tal-bini,, perjodu ta’ kostruzzjoni u żoni klimatiċi differenti, abbażi, skont il-każ, ta’ teħid ta’ kampjuni statistiċi u l-bażi tad-*data* nazzjonali għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija skont l-Artikolu 22, ħarsa ġenerali lejn l-ostakli tas-suq u l-fallimenti tas-suq u ħarsa ġenerali lejn il-kapaċitajiet fis-setturi tal-kostruzzjoni, tal-effiċjenza enerġetika u tal-enerġija rinnovabbli u lejn is-sehem ta’ unitajiet domestiċi vulnerabbli abbażi, kif xieraq, ta’ teħid ta’ kampjuni statistiċi;

(b) pjan direzzjonali b’miri stabbiliti fil-livell nazzjonali u indikaturi tal-progress li jistgħu jitkejlu, inkluż it-tnaqqis tan-numru ta’ persuni milquta mill-faqar enerġetiku, favur il-kisba tal-għan tan-newtralità klimatika għall-2050, biex ikun żgurat stokk tal-bini nazzjonali effiċjenti ħafna fl-użu tal-enerġija u dekarbonizzat u t-trasformazzjoni tal-bini eżistenti f’bini b’emissjonijiet żero sal-2050;

(c) ħarsa ġenerali lejn il-politiki u l-miżuri implimentati u ppjanati, li jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-pjan direzzjonali skont il-punt (b);

(d) deskrizzjoni tal-ħtiġijiet ta’ investiment għall-implimentazzjoni tal-pjan ta’ rinnovazzjoni tal-bini, is-sorsi u l-miżuri ta’ finanzjament, u r-riżorsi amministrattivi għar-rinnovazzjoni tal-bini;

(e) il-livelli limitu għall-emissjonijiet ta’ gassijiet serra operazzjonali u d-domanda annwali tal-enerġija primarja ta’ bini b’emissjonijiet żero ġdid jew rinnovat skont l-Artikolu 11;

(f) standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini mhux residenzjali, abbażi ta’ livelli limitu massimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija skont l-Artikolu 9(1);

(g) it-trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni tal-istokk tal-bini residenzjali, inkluż l-istadji importanti għall-2030 u l-2035 għall-użu medju tal-enerġija primarja f’kWH/(m^2.y) skont l-Artikolu 9(2); u

(h) stima bbażata fuq l-evidenza tal-iffrankar tal-enerġija mistenni, u tal-benefiċċji usa’, inkluż dawk relatati mal-kwalità ambjentali interna.

Il-pjan direzzjonali msemmi fil-punt (b) ta’ dan il-paragrafu għandu jinkludi miri nazzjonali għall-2030, l-2040 u l-2050 fir-rigward tar-rata annwali ta’ rinnovazzjoni tal-enerġija, il-konsum tal-enerġija primarja u finali tal-istokk tal-bini nazzjonali u t-tnaqqis tal-emissjonijiet ta’ gassijiet serra operattivi tiegħu; skedi ta’ żmien speċifiċi għall-bini mhux residenzjali biex jikkonforma ma’ limiti massimi aktar baxxi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija skont l-Artikolu 9(1), sal-2040 u l-2050, f’konformità mal-perkors għat-trasformazzjoni tal-istokk tal-bini nazzjonali f’bini b’emissjonijiet żero; u stima bbażata fuq l-evidenza tal-iffrankar tal-enerġija u l-benefiċċji usa’ mistennija, inkluż dawk relatati mal-kwalità ambjentali interna.

Fejn ħarsa ġenerali lejn politiki u miżuri speċifiċi kif imsemmija fil-punt (c) jew deskrizzjoni ġenerali tal-ħtiġijiet speċifiċi ta’ investiment kif imsemmija fil-punt (d) tkun diġà inkluża fil-pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima, tista’ tiġi inkluża referenza ċara għall-partijiet rilevanti tal-pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima fil-pjan ta’ rinnovazzjoni tal-bini minflok ħarsa ġenerali żviluppata bis-sħiħ.

3. Kull ħames snin, kull Stat Membru għandu jħejji u jippreżenta lill-Kummissjoni l-abbozz tal-pjan nazzjonali tiegħu ta’ rinnovazzjoni tal-bini, bl-użu tal-mudell stabbilit fl-Anness II ta’ din id-Direttiva. Kull Stat Membri għandu jibgħat l-abbozz tal-pjan nazzjonali ta’ rinnovazzjoni tal-bini tiegħu bħala parti mill-abbozz tal-pjan nazzjonali integrat għall-enerġija u l-klima msemmi fl-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) 2018/1999 u, meta l-Istati Membri jippreżentaw abbozz ta’ aġġornament, bħala parti mill-abbozz tal-aġġornament timsemmi fl-Artikolu 14 ta’ dak ir-Regolament.

Minkejja l-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom jippreżentaw l-ewwel abbozz tal-pjan ta’ rinnovazzjoni tal-bini lill-Kummissjoni sal-31 ta’ Diċembru 2025.

4. Biex jappoġġaw l-iżvilupp tal-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu, kull Stat Membru għandu jwettaq konsultazzjoni pubblika dwar l-abbozz tal-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu qabel ma jippreżentah lill-Kummissjoni. Il-konsultazzjoni pubblika għandha tinvolvi b'mod partikolari lill-awtoritajiet lokali u reġjonali u sħab soċjoekonomiċi oħra, inklużi s-soċjetà ċivili u l-korpi li jaħdmu ma' unitajiet domestiċi vulnerabbli. Kull Stat Membru għandu jannessa sommarju tar-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika tiegħu għall-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu. Il-konsultazzjoni pubblika tista' tiġi integrata bħala parti mill-konsultazzjoni pubblika mwettqa f'konformità mal-Artikolu 10 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

5. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-abbozzi tal-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini, sottomessi skont il-paragrafu 3, b'mod partikolari fir-rigward ta' jekk:

(a) il-livell ta' ambizzjoni tal-miri stabbiliti fil-livell nazzjonali huwiex suffiċjenti u konformi mal-impenji nazzjonali dwar il-klima u l-enerġija stabbiliti fil-pjanijiet integrati nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima;

(b) il-politiki u l-miżuri humiex biżżejjed biex jintlaħqu l-miri nazzjonali stabbiliti;

(c) l-allokazzjoni tar-riżorsi baġitarji u amministrattivi hijiex biżżejjed għall-implimentazzjoni tal-pjan;

(d) is-sorsi u l-miżuri ta' finanzjament imsemmija fil-paragrafu 2, l-ewwel subparagrafu, il- punt (d), ta' dan l-Artikolu humiex konformi mat-tnaqqis ippjanat tal-faqar enerġetiku msemmi fil-paragrafu 2, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b), ta' dan l-Artikolu 3);

(e) il-pjan jagħtix prijorità lir-rinnovazzjoni tal-bini bl-agħar rendiment, f'konformità mal-Artikolu 9;

(f) il-konsultazzjoni pubblika skont il-paragrafu 4 kinitx inklużiva biżżejjed; u

(g) il-pjanijiet jikkonformawx mar-rekwiżiti tal-paragrafu 1 u mal-mudell fl-Anness II.

Wara li tikkonsulta lill-Kumitat stabbilit bl-Artikolu 33 ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni tista' toħroġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi lill-Istati Membri f'konformità mal-Artikolu 9(2) u mal-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Fir-rigward tal-ewwel abbozz tal-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini, il-Kummissjoni tista' toħroġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi lill-Istati Membri mhux aktar tard minn sitt xhur wara li l-Istat Membru jkun ippreżenta dak il-pjan.

6. Fil-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu, kull Stat Membru għandu jqis kif xieraq kwalunkwe rakkomandazzjoni maħruġa mill-Kummissjoni dwar l-abbozz ta' pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini. Jekk l-Istat Membru kkonċernat ma jindirizzax rakkomandazzjoni jew parti sostanzjali minnha, huwa għandu jipprovdi raġunijiet lill-Kummissjoni u għandu jagħmel dawk ir-raġunijiet pubbliċi.

7. Kull ħames snin, kull Stat Membru għandu jippreżenta l-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu lill-Kummissjoni, bl-użu tal-mudell stabbilit fl-Anness II ta' din id-Direttiva. Kull Stat Membru għandu jippreżenta l-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu bħala parti mill-pjan nazzjonali integrat tiegħu dwar l-enerġija u l-klima msemmi fl-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2018/1999 u, meta Stat Membru jippreżenta aġġornament, bħala parti mill-aġġornament tiegħu msemmi fl-Artikolu 14 ta' dak ir-Regolament.

Minkejja l-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom jippreżentaw l-ewwel pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini lill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 2026.

8. Kull Stat Membru għandu jannessa d-dettalji tal-implimentazzjoni tal-istrateġija ta' rinnovazzjoni fit-tul jew il-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini l-aktar reċenti tiegħu mal-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini li jmiss, filwaqt li jindika jekk intlaħqux il-miri nazzjonali tiegħu.

9. Kull Stat Membru għandu jinkludi fir-rapporti nazzjonali integrati tiegħu ta' progress dwar l-enerġija u l-klima, f'konformità mal-Artikoli 17 u 21 tar-Regolament (UE) 2018/1999, informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-miri nazzjonali msemmija fil-paragrafu 2, il-punt (b), ta' dan l-Artikolu. Kull sentejn, il-Kummissjoni għandha tinkludi fir-rapport annwali tagħha tal-Istat tal-Unjoni tal-Enerġija sottomess skont l-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) 2018/1999, rapport ta' progress ġenerali dwar ir-rinnovazzjoni tal-istokk nazzjonali ta' bini residenzjali u mhux residenzjali, kemm pubbliku kif ukoll privat, f'konformità mal-pjanijiet direzzjonali li jinsabu fil-pjanijiet ta' rinnovazzjoni tal-bini, abbażi tal-informazzjoni ppreżentata mill-Istati Membri fir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati tagħhom dwar l-enerġija u l-klima. Kull sena, il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-evoluzzjoni tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija tal-istokk tal-bini tal-Unjoni, abbażi tal-aħjar informazzjoni disponibbli mill-Eurostat u sorsi oħra, u tippubblika l-informazzjoni permezz tal-Osservatorju Ewropew tal-Istokk Immobiljari.

Artikolu 4

Adozzjoni ta' metodoloġija għall-kalkolu tar-rendiment ta' bini fl-użu tal-enerġija

L-Istati Membri għandhom japplikaw metodoloġija għall-kalkolu tar-rendiment ta' bini fl-użu tal-enerġija skont il-qafas ġenerali komuni speċifikat fl-Anness I. Dik il-metodoloġija għandha tiġi adottata fuq livell nazzjonali jew reġjonali.

Il-Kummissjoni għandha toħroġ gwida għall-kalkolu tar-rendiment ta' elementi tal-bini trasparenti fl-użu tal-enerġija li jiffurmaw parti mill-involukru tal-bini u l-kunsiderazzjoni tal-enerġija ambjentali.

Artikolu 5

Iffissar tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw li r-rekwiżiti minimi tar-rendiment ta' bini jew ta' unitajiet ta' bini fl-użu tal-enerġija, jiġu ffissati bil-għan li mill-inqas jinkisbu livelli kostottimali u, fejn rilevanti, valuri ta' referenza aktar stretti bħal rekwiżiti ta' bini b'użu ta' kważi żero enerġija u rekwiżiti ta' bini b'emissjonijiet żero. Ir-rendiment fl-użu tal-enerġija għandha tiġi kkalkolata skont il-metodoloġija msemmija fl-Artikolu 4. Il-livelli kostottimali għandhom jiġu kkalkolati skont il-qafas ta' metodoloġija komparattiva msemmi fl-Artikolu 6.

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw li rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jiġu ffissati għall-elementi tal-bini li jiffurmaw parti mill-involukru tal-bini u li għandhom impatt sinifikanti fuq ir-rendiment tal-involukru tal-bini fl-użu tal-enerġija meta jiġu mibdula jew rinnovati, bil-ħsieb li mill-inqas jinkisbu livelli kostottimali. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu r-rekwiżiti għall-elementi tal-bini f'livell li jiffaċilita l-installazzjoni effettiva ta' sistemi tat-tisħin b'temperatura baxxa f'bini rinnovat.

Meta jiffissaw ir-rekwiżiti, l-Istati Membri jistgħu jagħmlu distinzjoni bejn kategoriji ta' bini ġdid u bini eżistenti u bejn kategoriji differenti ta' bini.

Dawk ir-rekwiżiti għandhom jieħdu kont tal-kwalità ambjentali interna ottimali, biex jiġu evitati effetti negattivi possibbli bħal ventilazzjoni mhux adegwata, kif ukoll il-kondizzjonijiet lokali u l-funzjoni mogħtija u l-età tal-bini.

L-Istati Membri għandhom jirrevedu r-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija f'intervalli regolari li m' għandhomx ikunu itwal minn ħames snin u għandhom, jekk ikun hemm bżonn, jaġġornawhom biex jirriflettu progress tekniku fil-qasam tal-bini, ir-riżultati tal-kalkolu kostottimali stabbilit fl-Artikolu 6, u l-miri u l-politiki nazzjonali aġġornati dwar l-enerġija u l-klima.

2. L-Istati Membri jistgħu li jadattaw ir-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 1 għal bini protett uffiċjalment fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, bħala parti minn ambjent deżinjat jew minħabba l-mertu arkitettoniku jew storiku speċjali tiegħu, sa fejn il-konformità ma' ċerti rekwiżiti tbiddel b'mod inaċċettabbli l-karattru jew id-dehra tiegħu.

3. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jiffissawx jew li ma japplikawx ir-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 1 għall-kategoriji tal-bini li ġejjin:

(a) bini li jkun proprjetà tal-forzi armati jew tal-gvern ċentrali u li jaqdi skopijiet ta' difiża nazzjonali, minbarra postijiet ta' għajxien uniċi jew bini ta' uffiċċji għall-forzi armati u persunal ieħor impjegat mill-awtoritajiet tad-difiża nazzjonali;

(b) bini użat bħala postijiet ta' qima u għal attivitajiet reliġjużi;

(c) bini temporanju b'perjodu ta' użu ta' sentejn jew anqas, siti industrijali, postijiet tax-xogħol u bini agrikolu mhux residenzjali b'domanda baxxa ta' enerġija u bini agrikolu mhux residenzjali li jintużaw minn settur kopert minn ftehim settorjali dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(d) bini residenzjali li huwa użat jew maħsub biex jintuża jew għal inqas minn erba' xhur ta' matul is-sena jew, inkella, għal żmien limitat ta' kull sena u b'konsum ta' enerġija maħsub li jkun ta' inqas minn 25 % ta' dak li aktarx jirriżulta li kieku jintuża s-sena kollha;

(e) bini maqtugħ għalih b'erja totali ta' art utilizzabbli ta' anqas minn 50 m².

Artikolu 6

Il-kalkolu tal-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi għar-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa tadotta atti delegati skont l-Artikolu 32 biex jissupplimentaw din id-Direttiva dwar l-istabbiliment u r-reviżjoni ta'qafas ta' metodoloġija komparattiva għall-kalkolu tal-livelli kostottimali għar-rekwiżiti minimi tar-rendiment ta' bini u ta' elementi ta' bini fl-użu tal-enerġija.

Sat-30 ta' Ġunju 2025, il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-qafas ta' metodoloġija komparattiva għall-kalkolu tal-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija f'bini ġdid u bini eżistenti li qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri u għal elementi ta' bini individwali. Dawk il-livelli għandhom ikunu konformi mal-perkorsi nazzjonali stipulati fil-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima ppreżentati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Il-qafas ta' metodoloġija komparattiva għandu jiġi stipulat skont l-Anness VII u għandu jiddistingwi bejn bini ġdid u dak eżistenti u bejn kategoriji differenti ta' bini.

2. L-Istati Membri għandhom jikkalkulaw il-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija billi jużaw il-qafas ta' metodoloġija komparattiva stabbilit skont il-paragrafu 1 u parametri rilevanti, bħall-kondizzjonijiet klimatiċi u l-aċċessibbiltà prattika tal-infrastruttura tal-enerġija, u jqabblu r-riżultati ta' dak il-kalkolu mar-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija li huma fis-seħħ. Meta jiġu kkalkulati l-livelli kost-ottimali tar-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija, l-Istati Membri jistgħu jqisu l-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja.

L-Istati Membri għandhom jirrapportaw lill-Kummissjoni d-*data* kollha mdaħħla u l-assunzjonijiet kollha użati għall-kalkoli tal-livelli kost-ottimali tar- rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija u r-riżultati ta' dawk il-kalkoli. Għal dak il-għan l-Istati Membri għandhom jużaw il-mudell previst fl-Anness III tar-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) Nru 244/2012 ([29]). L-Istati Membri għandhom jaġġornaw u jippreżentaw dawk ir-rapporti lill-Kummissjoni f'intervalli regolari, li ma għandhomx ikunu itwal minn ħames snin. L-ewwel rapport dwar il-kalkoli abbażi l-qafas tal-metodoloġija rivedut skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jiġi ppreżentat sat-30 ta' Ġunju 2028.

3. Jekk ir-riżultat tal-paragun li jsir f'konformità mal-paragrafu 2 juri li r-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija fis-seħħ fi Stat Membru huma anqas effiċjenti fl-użu tal-enerġija mill-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija b'iktar minn 15 %, l-Istat Membru kkonċernat għandu jaġġusta r-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fis-seħħ fi żmien 24 xahar mid-disponibbiltà tar-riżultati ta' dak il-paragun.

4. Il-Kummissjoni għandha tippubblika rapport dwar il-progress li intlaħaq mill-Istati Membri rigward il-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Artikolu 7

Bini ġdid

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bini l-ġdid ikun bini b'emissjonijiet żero f'konformità mal-Artikolu 11:

(a) mill-1 ta' Jannar 2028, bini ġdid proprjetà tal-korpi pubbliċi; u

(b) mill-1 ta' Jannar 2030, il-bini l-ġdid kollu;

Sal-applikazzjoni tar-rekwiżiti skont l-ewwel subparagrafu, L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bini ġdid kollu jkun bini b'użu ta' kważi żero enerġija u li jissodisfa r-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija stipulati f'konformità mal-Artikolu 5. Meta l-korpi pubbliċi jkollhom l-intenzjoni li jokkupaw bini ġdid li ma jkunx proprjetà tagħhom, l-għan tagħhom għandu jkun li dak il-bini jkun bini b'emissjonijiet żero.

([29]) Ir-Regolament ta' delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 244/2012 tas-16 ta' Jannar 2012 li jissupplimenta d-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija billi jistabbilixxi qafas ta' metodoloġija komparattiva għall-kalkolu tal-livelli kostottimali tar-rekwiżiti minimi tar-rendiment enerġetiku tal-bini u tal-elementi tal-bini (ĠU L 81, 21.3.2012, p. 18).

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja jiġi kkalkulat skont l-Anness III u żvelat permezz taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini:

(a) mill-1 ta' Jannar 2028, għall-bini l-ġdid kollu b'erja tal-art utli akbar minn 1 000 m^2;

(b) mill-1 ta' Jannar 2030, għall-bini l-ġdid kollu.

3. Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 32 biex temenda l-Anness III biex tistabbilixxi qafas tal-Unjoni għall-kalkolu nazzjonali tal-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja bil-ħsieb li tinkiseb in-newtralità klimatika. L-ewwel att delegat bħal dan għandu jiġi adottat sal-31 ta' Diċembru 2025.

4. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx il-paragrafi 1 u 2 għall- bini li fir-rigward tagħhom ikunu ġew diġà ppreżentati applikazzjonijiet għall-permess tal-bini jew applikazzjonijiet ekwivalenti inkluż għall-bidla fl-użu sad-dati skont il-paragrafi 1 u 2.

5. Sal-1 ta' Jannar 2027 l-Istati Membri għandhom jippubblikaw u jinnotifikaw lill-Kummissjoni pjan direzzjonali li jagħti dettalji dwar l-introduzzjoni ta' valuri limitu fuq il-GWP kumulattiv totali tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini l-ġdid kollu u jistabbilixxu miri għal bini ġdid mill-2030, filwaqt li jqisu xejra progressiva 'l isfel, kif ukoll valuri limiti massimi, dettaljati għal żoni klimatiċi u tipoloġiji ta' bini differenti.

Dawk il-valuri limitu massimi għandhom ikunu konformi mal-objettivi tal-Unjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika.

Fuq talba tagħhom, il-Kummissjoni għandha toħroġ gwida, tikkondividi evidenza dwar politiki nazzjonali eżistenti u toffri appoġġ tekniku lill-Istati Membri.

6. L-Istati Membri għandhom jindirizzaw, fir-rigward ta' bini ġdid, il-kwistjonijiet ta' kwalità ambjentali interna ottimali, l-adattament għat-tibdil fil-klima, is-sikurezza kontra n-nirien, ir-riskji relatati ma' attività siżmika intensa u l-aċċessibbiltà għal persuni b'diżabilità. L-Istati Membri għandhom jindirizzaw ukoll l-assorbimenti tal-karbonju assoċjati mal-ħżin tal-karbonju fil-bini jew fuqu.

Artikolu 8

Bini eżistenti

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw li, meta xi bini jgħaddi minn rinnovazzjoni maġġuri, ir-rendiment tal-bini jew tal-parti minnu rinnovata fl-użu tal-enerġija tiġi aġġornata biex tissodisfa r-rekwiżiti minimi għar-rendiment fl-użu tal-enerġija stabbiliti skont l-Artikolu 5 sa fejn teknikament, funzjonalment u ekonomikament vijabbli.

Dawk ir-rekwiżiti għandhom jiġu applikati għall-bini rinovat jew l-unità tal-bini li jiġi meqjus bħala ħaġa waħda. Addizzjonalment jew alternattivament, jistgħu jiġu applikati rekwiżiti għall-elementi rinovati tal-bini.

2. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jiżguraw li, meta element tal-bini li jifforma parti mill-involukru tal-bini u li jkollu impatt sinifikanti fuq ir-rendiment tal-involukru tal-bini fl-użu tal-enerġija meta jkun ġie irranġat jew mibdul, ir-rendiment tal-element ta' bini fl-użu tal-enerġija tissodisfa r-rekwiżiti minimi għar-rendiment fl-użu tal-enerġija sa fejn teknikament, funzjonalment u ekonomikament vijabbli.

3. L-Istati Membri, fir-rigward ta' bini li jkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, għandhom iħeġġu sistemi alternattivi b'effiċjenza għolja, sa fejn teknikament, funzjonalment u ekonomikament fattibbli. L-Istati Membri għandhom jindirizzaw, f'rabta ma' bini li tkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, il-kwistjonijiet ta' kwalità ambjentali interna, l-adattament għall-bidla fil-klima, is-sikurezza kontra n-nirien, riskji relatati ma' attività siżmika qawwija, it-tneħħija ta' sustanzi perikolużi inklużi l-asbestos u l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabilità.

Artikolu 9

Standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini mhux residenzjali u trajettorji għal rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini mhux residenzjali li jiżguraw li dak li bini ma jeċċedix il-livell limitu massimu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija speċifikat, kif imsemmi fit-tielet subparagrafu, espress b'indikatur numeriku tal-użu ta' enerġija primarja jew finali f'kWh/(m2.y), sad-dati speċifikati fil-ħames subparagrafu.

Il-livelli limitu massimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom jiġu stabbiliti abbażi tal-istokk tal-bini mhux residenzjali fl-1 ta' Jannar 2020, abbażi tal-informazzjoni disponibbli u, fejn xieraq, fuq kampjunar statistiku. L-Istati Membri għandhom jeskludu mil-linja bażi l-bini mhux residenzjali li jeżentaw skont il-paragrafu 6.

Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi livell limitu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fis-sens li 16 % tal-istokk nazzjonali tal-bini mhux residenzjali tiegħu jkun ogħla minn dak il-livell limitu ("il-limitu ta' 16 %"). Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi wkoll livell limitu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fis-sens li 26 % tal-istokk nazzjonali tal-bini mhux residenzjali tiegħu jkuna ogħla minn dak il-livell limitu ("li-livell limitu ta' 26 %"). L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu l-livelli limitu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija b'referenza għall-istokk nazzjonali tal-bini mhux residenzjali bħala ammont globali jew skont it-tip ta' bini jew kategorija ta' bini.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu l-livelli limitu f'livell li jikkorrispondi għal klassi speċifika ta' rendiment fl-użu tal-enerġija dment li dawn jikkonformaw mal-livelli limitu stabbiliti fii-tielet subparagrafu.

L-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom jiżguraw, tal-inqas, li l-bini mhux residenzjali kollu jkun taħt:

(a) il-livell limitu ta' 16 % mill-2030; u

(b) il-livell limitu ta' 26 % mill-2033.

Il-konformità tal-bini mhux residenzjali individwali mal-livelli limitu għandha tiġi vverifikata abbażi taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, jew, fejn xieraq, ta' mezzi oħra disponibbli.

Fil-pjanijiet direzzjonali tagħhom kif imsemmija fl-Artikolu 3(1), il-punt (b), l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu skedi ta' żmien speċifiċi għall-bini mhux residenzjali biex jikkonformaw ma' livelli limitu massimi aktar baxxi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija sal-2040 u l-2050, f'konformità mal-perkors għat-trasformazzjoni tal-istokk tal-bini nazzjonali f'bini b'emissjonijiet żero.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu u jippubblikaw kriterji biex jeżentaw bini mhux residenzjali individwali, fid-dawl tal-użu futur mistenni ta' dak il-bini,fid-dawl ta' diffikultà serja jew fil-każ ta' valutazzjoni mhux favorevoli tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji, mir-rekwiżiti f'dan il-paragrafu. Kwalunkwe kriterju bħal dan għandu jkun ċar, preċiż u strett u għandu jiżgura trattament ugwali bejn il-bini mhux residenzjali. Meta jistabbilixxu dawk il-kriterji, l-Istati Membri għandhom jippermettu l-valutazzjoni ex ante tas-sehem potenzjali tal-bini mhux residenzjali kopert u għandhom jevitaw li jiġi eżentat għadd sproporzjonat ta' bini mhux residenzjali. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw ukoll dwar il-kriterji bħala parti mill-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tagħhom ippreżentati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 3.

Meta l-Istati Membri jistabbilixxu kriterji għall-eżenzjonijiet skont iit-tmien subparagrafu, huma għandhom jiksbu titjib ekwivalenti fir-rendiment fl-użu tal-enerġija f'partijiet oħra tal-istokk tal-bini mhux residenzjali.

Fejn ir-rinnovazzjoni ġenerali meħtieġa biex jinkisbu l-limiti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija speċifikati f'dan il-paragrafu jkollha valutazzjoni mhux favorevoli tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji għal bini mhux residenzjali partikolari, l-Istati Membri għandhom jirrikjedu li, għal dak il-bini mhux residenzjali partikolari, jiġu implimentati mill-inqas dawk il-miżuri ta' rinnovazzjoni individwali b'valutazzjoni favorevoli tal-ispejjeż imqabbla mal-benefiċċji.

Sal-punt li l-istokk tal-bini mhux residenzjali nazzjonali, jew parti minnu, issirlu ħsara serja minħabba diżastru naturali, Stat Membru jista' jaġġusta temporanjament il-limitu massimu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija sabiex ir-rinnovazzjoni tal-enerġija ta' bini mhux residenzjali li tkun saritlu ħsara tissostitwixxi r-rinnovazzjoni tal-enerġija ta' bini mhux residenzjali ieħor bl-agħar rendiment, filwaqt li jiżgura li perċentwal simili tal-istokk tal-bini mhux residenzjali jgħaddi minn rinnovazzjoni tal-enerġija. F'dak il-każ, l-Istat Membru għandu jirrapporta l-aġġustament u t-tul projettat tiegħu fil-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tiegħu.

2. Sad-29 ta' Mejju 2026, kull Stat Membru għandu jistabbilixxi trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali f'konformità mal-pjan direzzjonali nazzjonali u l-miri għall-2030, l-2040 u l-2050 li jinsabu fil-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tal-Istat Membru u bil-għan li l-istokk tal-bini nazzjonali jiġi trasformat fi stokk ta' bini b'emissjonijiet żero sal-2050. It-trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali għandha tiġi espressa bħala tnaqqis fl-użu medju ta' enerġija primarja f'kWh/(m2.y) tal-istokk tal-bini residenzjali kollu matul il-perjodu 2020 sa 2050, u għandha tidentifika l-għadd ta' bini residenzjali u unitajiet residenzjali f'bini jew erja tal-art li għandha tiġi rinnovata kull sena, inkluż l-għadd jew l-erja ta' art tat-43 % tal-bini residenzjali u tal-unitajiet residenzjali f'bini bl-agħar rendiment

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-użu medju tal-enerġija primarja f'kWh/(m^2.y) tal-istokk kollu tal-bini residenzjali:

(a) jonqos b'mill-inqas 16 % sal-2030 meta mqabbel mal-2020;

(b) jonqos b'mill-inqas 20-22 % sal-2035 meta mqabbel mal-2020;

(c) sal-2040, u kull ħames snin minn hemm 'il quddiem, ikun ekwivalenti għal, jew inqas mill-valur iddeterminat fil-livell nazzjonali derivat minn tnaqqis progressiv tal-użu medju tal-enerġija primarja mill-2030 sal-2050 f'konformità mat-trasformazzjoni tal-istokk tal-bini residenzjali fi stokk tal-bini b'emissjonijiet żero.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li mill-inqas 55 % tat-tnaqqis tal-użu medju tal-enerġija primarja msemmi fit-tielet subparagrafu jinkiseb permezz tar-rinnovazzjoni tat-43 % tal-bini residenzjali bl-agħar rendiment. L-Istati Membri jistgħu jgħoddu t-tnaqqis fl-użu medju tal-enerġija primarja miksub mir-rinnovazzjoni tal-bini residenzjali affettwat minn diżastri naturali bħat-terremoti u l-għargħar mas-sehem miksub permezz tar-rinnovazzjoni tat-43 % tal-bini residenzjali bl-agħar rendiment.

Fl-isforzi ta' rinnovazzjoni tagħhom biex jiksbu t-tnaqqis meħtieġ fl-użu medju tal-enerġija primarja tal-istokk kollu tal-bini residenzjali, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu miżuri bħal standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, assistenza teknika u miżuri ta' appoġġ finanzjarju.

Fl-isforzi ta' rinnovazzjoni tagħhom, l-Istati Membri ma għandhomx jeżentaw b'mod sproporzjonat bini jew unitajiet ta' bini residenzjali għall-kiri..

Fil-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw il-metodoloġija użata u d-*data* miġbura għall-istima tal-valuri msemmija fit-tieni u t-tielet subparagrafi. Bħala parti mill-valutazzjoni tal-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini, il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-kisba tal-valuri msemmija fit-tieni u t-tielet subparagrafi, inkluż l-għadd ta' bini u unitajiet tal-bini jew l-erja tal-art tat-43 % tal-bini residenzjali bl-agħar rendiment, u tagħmel rakkomandazzjonijiet fejn meħtieġ. Dawk ir-rakkomandazzjonijiet jistgħu jinkludu użu aktar estensiv tal-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

It-trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali għandha tirreferi għal *data* dwar l-istokk nazzjonali ta' bini residenzjali, abbażi, kif xieraq, ta' kampjuni statistiċi u ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Jekk is-sehem medju ta' fjuwils fossili tal-użu tal-enerġija f'bini residenzjali jkun inqas minn 15 %, l-Istati Membri jistgħu jaġġustaw il-livelli stabbiliti fil-punti (a) u (b) tat-tielet subparagrafu, biex jiżguraw li l-użu medju tal-enerġija primarja f'kWh/(m^2.y) tal-istokk kollu tal-bini residenzjali sal-2030, u kull ħames snin minn hemm 'il quddiem, ikun ekwivalenti għal, jew inqas minn valur iddeterminat fil-livell nazzjonali derivat minn tnaqqis lineari tal-użu medju tal-enerġija primarja mill-2020 sal-2050 f'konformità mat-trasformazzjoni tal-istokk tal-bini residenzjali fi stokk tal-bini b'emissjonijiet żero.

3. Minbarra l-użu ta' enerġija primarja msemmi fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu indikaturi addizzjonali ta' użu ta' enerġija primarja rinnovabbli u mhux rinnovabbli, u tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra operazzjonali f'kgCO_2eq/(m^2.y). Sabiex jiġi żgurat tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra operazzjonali, l-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom iqisu l- [Artikolu 15a(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

4. F'konformità mal-Artikolu 17, l-Istati Membri għandhom jappoġġaw il-konformità mal-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija bil-miżuri kollha li ġejjin:

(a) jiġu pprovduti miżuri finanzjarji xierqa, b'mod partikolari dawk immirati lejn unitajiet domestiċi vulnerabbli, persuni affettwati mill-faqar enerġetiku jew, fejn applikabbli, li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, f'konformità mal-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2023/1791;

(b) l-għoti ta' assistenza teknika, inkluż permezz ta' punti uniċi ta' servizz b'enfasi partikolari fuq unitajiet domestiċi vulnerabbli u, fejn applikabbli, persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, f'konformità mal-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2023/1791;

(c) it-tfassil ta' skemi integrati ta' finanzjament, li jipprovdu inċentivi għal rinnovazzjonijiet profondi u rinnovazzjonijiet profondi fi stadji, skont l-Artikolu 17;

(d) it-tneħħija ta' ostakli mhux ekonomiċi, inklużi inċentivi opposti; u

(e) il-monitoraġġ tal-impatti soċjali, b'mod partikolari fuq l-aktar unitajiet domestiċi vulnerabbli.

5. Meta bini jiġi rinnovat biex jikkonforma ma' standard minimu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-konformità mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-elementi tal-bini skont l-Artikolu 5 u, fil-każ ta' rinnovazzjoni maġġuri, mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-bini eżistenti skont l-Artikolu 8.

6. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx l-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija msemmija fil-paragrafi 1 u 2 għall-kategoriji tal-bini li ġejjin:

(a) bini protett uffiċjalment bħala parti minn ambjent deżinjat jew minħabba l-mertu arkitettoniku jew storiku speċjali tiegħu, jew bini ieħor ta' wirt kulturali, sa fejn il-konformità mal-istandards tbiddel b'mod inaċċettabbli l-karattru jew l-apparenza tiegħu, jew jekk ir-rinnovazzjoni tiegħu mhijiex teknikament jew ekonomikament fattibbli;

(b) bini użat bħala postijiet ta' qima u għal attivitajiet reliġjużi;

(c) bini temporanju b'perjodu ta' użu ta' sentejn jew anqas, siti industrijali, postijiet tax-xogħol u bini agrikolu mhux residenzjali b'domanda baxxa ta' enerġija u bini agrikolu mhux residenzjali li jintużaw minn settur kopert minn ftehim settorjali dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(d) bini residenzjali li huwa użat jew maħsub biex jintuża jew għal inqas minn erba' xhur ta' matul is-sena jew, inkella, għal żmien limitat ta' kull sena u b'konsum ta' enerġija maħsub li jkun ta' inqas minn 25 % ta' dak li aktarx jirriżulta li kieku jintuża s-sena kollha;

(e) bini maqtugħ għalih b'erja totali ta' art utilizzabbli ta' anqas minn 50 m^2;

(f) bini li jkun proprjetà tal-forzi armati jew tal-gvern ċentrali u li jaqdi skopijiet ta' difiża nazzjonali, minbarra postijiet ta' għajxien uniċi jew bini ta' uffiċċji għall-forzi armati u persunal ieħor impjegat mill-awtoritajiet tad-difiża nazzjonali.

7. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw l-implimentazzjoni tal-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu, inklużi mekkaniżmi xierqa ta' monitoraġġ u penali f'konformità mal-Artikolu 34.

Meta jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali, l-Istati Membri għandhom iqisu s-sitwazzjoni finanzjarja u l-aċċess għal appoġġ finanzjarju adegwat tas-sidien tad-djar, b'mod partikolari għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli.

8. Sal-31 ta' Marzu 2025, il-Kummissjoni għandha, b'appoġġ għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u b'kont dovut meħud tal-prinċipju tas-sussidjarjetà, tippreżenta analiżi b'mod partikolari dwar:

(a) l-effettività ta', l-adegwatezza tal-livell ta', l-ammont attwali użat minn, u t-tipi ta' strumenti wżati fir-rigward ta' fondi strutturali u l-programmi qafas tal-Unjoni, inkluż finanzjament mill-Bank Ewropew tal-Investiment, għat-titjib tar-rendiment ta' bini fl-użu tal-enerġija, speċjalment fid-djar;

(b) l-effettività ta', l-adegwatezza tal-livell ta' u t-tipi ta' strumenti u u t-tipi ta' miżuri wżati fir-rigward ta' fondi mill-istituzzjonijiet tal-finanzi pubbliċi;

(c) il-koordinazzjoni tal-finanzjament tal-Unjoni u nazzjonali u tipi oħra ta' miżuri li jistgħu jaġixxu bħala lieva biex jiġi stimulat l-investiment fir-rendiment ta' bini fl-użu tal-enerġija u l-adegwatezza ta' tali finanzjament biex jinkisbu l-objettivi tal-Unjoni.

Abbażi ta' dik l-analiżi, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-effettività u l-adegwatezza tal-istrumenti ta' finanzjament għat-titjib tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, b'mod partikolari dawk bl-agħar prestazzjoni.

Artikolu 10

Enerġija solari fil-bini

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bini l-ġdid kollu jkun iddiżinjat biex jottimizza l-potenzjal tal-ġenerazzjoni tal-enerġija solari tiegħu abbażi tal-irradjanza solari tas-sit, li jippermetti l-installazzjoni kosteffikaċi sussegwenti tat-teknoloġiji solari.

2. Il-proċedura tal-għoti tal-permessi għall-istallazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija solari stabbilita fl-Artikolu 16d tad-Direttiva (UE) 2018/2001, u l-proċedura ta' notifika sempliċi għall-konnessjonijiet tal-grilja stabbilita fl-Artikolu 17 ta' dik id-Direttiva għandhom japplikaw għall-installazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija solari fuq il-bini.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-użu ta' installazzjonijiet tal-enerġija solari xierqa, jekk ikunu teknikament xierqa u ekonomikament u funzjonalment fattibbli, kif ġej:

(a) sal-31 ta' Diċembru 2026, fuq il-bini l-ġdid kollu pubbliku u mhux residenzjali b'erja tal-art utli akbar minn 250 m2;

(b) fuq il-bini pubbliku eżistenti kollu b'erja ta' art utli akbar minn:

(i) 2 000 m^2, sal-31 ta' Diċembru 2027;

(ii) 750 m^2, sal-31 ta' Diċembru 2028;

(iii) 250 m^2, sal-31 ta' Diċembru 2030;

(c) sal-31 ta' Diċembru 2027, fuq bini mhux residenzjali eżistenti b'erja tal-art utli akbar minn 500 m^2, meta l-bini jgħaddi minn rinnovazzjoni maġġuri jew azzjoni li teħtieġ permess amministrattiv għar-rinnovazzjonijiet tal-bini, xogħlijiet fuq is-saqaf jew l-installazzjoni ta' sistema teknika użata fil-bini;

(d) sal-31 ta' Diċembru 2029, fuq il-bini residenzjali ġdid kollu; u

(e) sal-31 ta' Diċembru 2029, fuq il-parkeġġi msaqqfa ġodda kollha fiżikament maġenb il-bini.

Fil-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tagħhom imsemmija fl-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jinkludu politiki u miżuri fir-rigward tal-użu ta' installazzjonijiet tal-enerġija solari xierqa fuq il-bini kollu.

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu, u jagħmlu pubblikament disponibbli, kriterji fil-livell nazzjonali għall-implimentazzjoni prattika tal-obbligi stabbiliti f'dan l-Artikolu, u għal eżenzjonijiet possibbli minn dawk l-obbligi għal tipi speċifiċi ta' bini filwaqt li jqisu l-prinċipju tan-newtralità teknoloġika fir-rigward tat-teknoloġiji li ma jipproduċux emissjonijiet fuq il-post u f'konformità mal-potenzjal tekniku u ekonomiku vvalutat tal-installazzjonijiet tal-enerġija solari u l-karatteristiċi tal-bini kopert minn dan l-obbligu. L-Istati Membri għandhom iqisu wkoll l-integrità strutturali, il-bjut ħodor, u l-iżolament attiku u tas-saqaf, fejn xieraq.

Sabiex jintlaħqu l-objettivi ta' dan l-Artikolu u biex jitqiesu l-kwistjonijiet marbuta mal-istabbiltà tan-network tal-elettriku, l-Istati Membri għandhom jinkludu lill-partijiet ikkonċernati rilevanti fl-istabbiliment tal-kriterji msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

Fit-traspożizzjoni tal-obbligi stabbiliti fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 3, Stat Membru jista' juża l-kejl tal-erja tal-art tal-pjan terran tal-bini minflok l-erja tal-art utli tal-bini, dment li l-Istat Membru juri li dan jirriżulta f'ammont ekwivalenti ta' kapaċità installata ta' installazzjonijiet xierqa tal-enerġija solari fuq il-bini.

5. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu qafas li jipprovdi l-miżuri amministrattivi, tekniċi u finanzjarji meħtieġa biex jappoġġaw l-użu tal-enerġija solari fil-bini, inkluż flimkien ma' sistemi tekniċi użati fil-bini jew sistemi effiċjenti tat-tisħin distrettwali.

Artikolu 11

Bini b'emissjonijiet żero

1. Bini b'emissjonijiet żero ma għandu jikkawża l-ebda emissjonijiet tal-karbonju fuq il-post mill-fjuwils fossili. Bini b'emissjonijiet żero għandu, meta dan ikun ekonomikament u teknikament fattibbli, joffri l-kapaċità li jirreaġixxi għas-sinjali esterni u jadatta l-użu, il-ġenerazzjoni jew il-ħżin tal-enerġija tiegħu.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li d-domanda għall-enerġija ta' bini b'emissjonijiet żero tikkonforma ma' limitu massimu.

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu dak il-limitu massimu għad-domanda għall-enerġija ta' bini b'emissjonijiet żero bil-ħsieb li jinkisbu mill-inqas il-livelli kostottimali stabbiliti fl-aktar rapport kostottimali nazzjonali reċenti skont l-Artikolu 6. L-Istati Membri għandhom jirrevedu l-limitu massimu kull darba li l-livelli kostottimali jiġu riveduti.

3. Il-limitu massimu għad-domanda għall-enerġija ta' bini b'emissjonijiet żero għandu jkun mill-inqas 10 % aktar baxx mil-limitu għall-użu totali tal-enerġija primarja stabbilit fil-livell tal-Istat Membru għal bini b'użu ta' kważi żero enerġija fit-28 ta' Mejju 2024.

4. L-Istati Membri jistgħu jaġġustaw il-limiti massimi għad-domanda għall-enerġija ta' bini mingħajr emissjonijiet-għall-bini rinnovat, filwaqt li jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet rispettivi dwar il-kostottimalità, u, fejn ikunu ġew stabbiliti l-limiti għall-bini rinnovat b'użu ta' kważi żero enerġija, ir-rekwiżiti tal-paragrafu 3.

5. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-emissjonijiet ta' gassijiet serra operazzjonali ta' bini b'emissjonijiet żero jikkonformaw ma' livelli limitu massimi stabbiliti fil-livell tal-Istat Membru fil-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini tagħhom. Dak il-limitu massimu jista' jiġi stabbilit f'livelli differenti għal bini ġdid u rinnovat.

6. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-limiti massimi tagħhom, inkluż deskrizzjoni tal-metodoloġija tal-kalkolu għal kull tip ta' bini u d-deżonjazzjoni tal-klima ta' barra rilevanti, f'konformità mal-Anness I. Il-Kummissjoni għandha tirrieżamina l-limiti massimi u tirrakkomanda l-adattament tagħhom fejn xieraq.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-użu annwali totali tal-enerġija primarja ta' bini ġdid jew rinnovat b'emissjonijiet żero jkun kopert minn:

(a) enerġija minn sorsi rinnovabbli ġġenerata fuq il-post jew fil-qrib, li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 7 tad-Direttiva (UE) 2018/2001;

(b) enerġija minn sorsi rinnovabbli pprovduta minn komunità tal-enerġija rinnovabbli skont it-tifsira tal-Artikolu 22 tad-Direttiva (UE) 2018/2001;

(c) enerġija minn sistema effiċjenti ta' tisħin u tkessiħ distrettwali f'konformità mal-Artikolu 26(1) tad-Direttiva (UE) 2023/1791; jew

(d) enerġija minn sorsi ħielsa mill-karbonju.

Fejn ma jkunx teknikament jew ekonomikament fattibbli li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stabbiliti f'dan il-paragrafu, l-użu annwali totali tal-enerġija primarja jista' jkun kopert ukoll minn enerġija oħra mill-grilja li tikkonforma mal-kriterji stabbiliti fil-livell nazzjonali.

Artikolu 12

Passaport ta' rinnovazzjoni

1. Sad-29 ta' Mejju 2026, l-Istati Membri għandhom jintroduċu skema ta' passaporti ta' rinnovazzjoni bbażata fuq il-qafas komuni stipulat fl-Anness VIII.

2. L-iskema msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun ta' użu volontarju mis-sidien tal-bini u tal-unitajiet tal-bini, sakemm l-Istat Membru ma jiddeċidix li jagħmilha obbligatorja.

L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li l-passaporti ta' rinnovazzjoni jkunu affordabbli u għandhom jikkunsidraw jekk jipprovdux appoġġ finanzjarju lill-unitajiet domestiċi vulnerabbli li jixtiequ jirrinnovaw il-bini tagħhom.

3. L-Istati Membri jistgħu jippermettu li l-passaport ta' rinnovazzjoni jitfassal u jinħareġ b'mod konġunt maċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

4. Il-passaport ta' rinnovazzjoni għandu jinħareġ f'format diġitali adattat għall-istampar minn espert kwalifikat jew iċċertifikat, wara żjara fuq il-post.

5. Meta jinħareġ il-passaport ta' rinnovazzjoni, għandha tiġi ssuġġerita lil sid il-bini diskussjoni mal-espert imsemmi fil-paragrafu 4 biex l-espert ikun jista' jispjega l-aħjar passi li bihom il-bini jiġi ttrasformat f'bini b'emissjonijiet żero ferm qabel l-2050.

6. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ħilithom biex jipprovdu għodda diġitali ddedikata li permezz tagħha jħejju u, fejn hu xieraq, jaġġornaw il-passaport ta' rinnovazzjoni. L-Istati Membri jistgħu jiżviluppaw għodda komplementari li tippermetti lis-sidien tal-bini u lill-maniġers tal-bini jissimulaw abbozz ta' passaport ta' rinnovazzjoni simplifikat u li jaġġornah ladarba sseħħ rinnovazzjoni jew jiġi sostitwit element tal-bini.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-passaport ta' rinnovazzjoni jkun jista' jittella' fil-bażi ta' *data* nazzjonali għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija imwaqqaf skont l-Artikolu 22.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-passaport ta' rinnovazzjoni jinħażen fir-reġistru diġitali tal-bini, jew ikun jista' jiġi aċċessat permezz tiegħu.

Artikolu 13

Sistemi tekniċi użati fil-bini

1. L-Istati Membri għandhom, bl-għan li jtejbu bl-aħjar mod l-użu tal-enerġija tas-sistemi tekniċi użati fil-bini, jiffissaw rekwiżiti tas-sistema billi jużaw teknoloġiji għall-iffrankar enerġetiku fir-rigward tar-rendiment ġenerali fl-użu tal-enerġija, l-installazzjoni korretta, d-dimensjonament, l-aġġustament u l-kontroll xierqa, u, fejn xieraq, l-ibbilanċjar idroniku tas-sistemi tekniċi użati fil-bini li huma installati fil-bini ġdid jew eżistenti. Meta jistabbilixxu r-rekwiżiti, l-Istati Membri għandhom iqisu l-kundizzjonijiet tad-disinn u l-kundizzjonijiet operattivi tipiċi jew medji.

Ir-rekwiżiti tas-sistema għandhom jiġu ffissati għal sistemi tekniċi ġodda użati fil-bini u għas-sostituzzjoni u t-titjib ta' sistemi tekniċi eżistenti użati fil-bini u għandhom jiġu applikati sa fejn teknikament, ekonomikament u funzjonalment vijabbli.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu rekwiżiti relatati mal-emissjonijiet ta' gassijiet serra tal-ġeneraturi tas-sħana, jew mat-tip ta' karburant użat minnhom, jew mal-parti minima tal-enerġija rinnovabbli użata għat-tisħin fil-livell tal-bini, dment li tali rekwiżiti ma jikkostitwixxux ostaklu għas-suq mhux ġustifikat.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-rekwiżiti li jistabbilixxu għas-sistemi tekniċi użati fil-bini jilħqu mill-inqas l-aħħar livelli kostottimali.

2. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu rekwiżiti speċifiċi tas-sistema għas-sistemi tekniċi użati fil-bini sabiex jiffaċilitaw l-installazzjoni u t-tħaddim effettivi ta' sistemi tat-tisħin b'temperatura baxxa f'bini ġdid jew rinnovat.

3. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li bini ġdid, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli, għandu jkun mgħammar b'apparati awtoregolatorji li jirregolaw separatament it-temperatura f'kull kamra jew, fejn iġġustifikat, f'żona partikolari tal-unità tal-bini li tkun imsaħħna jew imkessħa u, fejn xieraq, b'ibbilanċjar idroniku. L-installazzjoni ta' tali apparati awtoregolatorji u, fejn xieraq, l-ibbilanċjar idroniku f'bini eżistenti għandhom ikunu meħtieġa meta jiġu sostitwiti ġeneraturi tas-sħana jew ġeneraturi tat-tkessiħ, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli.

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu rekwiżiti għall-implimentazzjoni ta' standards ta' kwalità ambjentali interna adegwati fil-bini sabiex tinżamm klima interna tajba għas-saħħa.

5. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-bini mhux residenzjali b'emissjonijiet żero jkun mgħammar b'apparat ta' kejl u kontroll għall-monitoraġġ u r-regolamentazzjoni tal-kwalità tal-arja interna. F'bini mhux residenzjali eżistenti, l-installazzjoni ta' tali apparati għandha tkun meħtieġa, fejn teknikament u ekonomikament fattibbli, meta bini tkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri. L-Istati Membri jistgħu jirrikjedu l-installazzjoni ta' tali apparat f'bini residenzjali.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta tiġi installata sistema teknika użata fil-bini, jiġi vvalutat ir-rendiment ġenerali fl-użu tal-enerġija tal-parti mibdula, u fejn rilevanti, tas-sistema kompluta mibdula. Ir-riżultati għandhom jiġu dokumentati u mgħoddija lil sid il-binja biex jibqgħu disponibbli u jkunu jistgħu jintużaw għall-verifika tal-konformità mar-rekwiżiti minimi stabbiliti skont il-paragrafu 1 u għall-ħruġ ta' ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-sistemi tekniċi tal-bini jiġi ottimizzat fejn dawn jiġu rranġati jew mibdula.

L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-ħżin tal-enerġija għall-enerġija rinnovabbli fil-bini.

L-Istati Membri jistgħu jipprevedu inċentivi u finanzjament ġodda biex iħeġġu l-bidla minn sistemi bbażati fuq fjuwils fossili tat-tisħin u tat-tkessiħ għal sistemi bbażati fuq fjuwils mhux fossili tat-tisħin u tat-tkessiħ.

7. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ħilithom biex jissostitwixxu l-bojlers awtonomi li jaħdmu bil-fjuwils fossili f'bini eżistenti biex ikunu konformi mal-pjanijiet nazzjonali ta' eliminazzjoni gradwali għall-bojlers tal-fjuwils fossili.

8. Il-Kummissjoni għandha toħroġ gwida dwar x'jikkwalifika bħala bojler tal-fjuwil fossili.

9. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu rekwiżiti biex jiżguraw li, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli, il-bini mhux residenzjali jkun mgħammar b'sistemi tal-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini, kif ġej:

(a) sal-31 ta' Diċembru 2024, bini mhux residenzjali b'output nominali effettiv għal sistemi tat-tisħin, sistemi tal-arja kundizzjonata, sistemi għat-tisħin u l-ventilazzjoni tal-ispazju kkombinati, jew għal sistemi tal-arja kundizzjonata u ventilazzjoni kkombinati ta' aktar minn 290 kW;

(b) sal-31 ta' Diċembru 2029, bini mhux residenzjali b'output nominali effettiv għal sistemi tat-tisħin, sistemi tal-arja kundizzjonata, sistemi għat-tisħin u l-ventilazzjoni tal-ispazju kkombinati, jew għal sistemi kkombinati tal-arja kundizzjonata u ta' ventilazzjoni ta' aktar minn 70 kW.

10. Is-sistemi ta' awtomatizzazzjoni u kontroll tal-bini għandhom ikun kapaċi:

(a) b'mod kontinwu jimmonitorjaw, jirreġistraw, janalizzaw u jħallu lok għal aġġustamenti fl-użu tal-enerġija;

(b) iqabblu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija tal-bini, jidentifikaw telf fl-effiċjenza ta' sistemi tekniċi użati fil-bini, u jinformaw lill-persuna responsabbli mill-faċilitajiet jew mill-ġestjoni teknika tal-bini dwar opportunitajiet għal titjib fl-effiċjenza fl-użu tal-enerġija;

(c) jippermettu l-komunikazzjoni mas-sistemi tekniċi użati fil-bini u apparati oħra konnessi ġewwa l-bini, u jkunu interoperabbli mas-sistemi tekniċi użati fil-bini bejn tipi differenti ta' teknoloġiji bi privattiva, apparati u manifatturi;

(d) sad-29 ta' Mejju 2026 jimmonitorjaw il-kwalità ambjentali interna

11. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu rekwiżiti biex jiżguraw li, fejn teknikament, ekonomikament u funzjonalment fattibbli, mid-29 ta' Mejju 2026, bini residenzjali ġdid u bini residenzjali li qed isirulhom rinnovazzjonijiet maġġuri jkunu mgħammra b'dan li ġej:

(a) bil-funzjonalità ta' monitoraġġ elettroniku kontinwu li jkejjel l-effiċjenza tas-sistemi u jinforma lis-sidien jew lill-maniġers tal-bini fil-każ ta' varjazzjoni sinifikanti u meta jkun meħtieġ servizz ta' manutenzjoni tas-sistema;

(b) b'funzjonalitajiet effettivi ta' kontroll biex jiġu żgurati l-ġenerazzjoni, id-distribuzzjoni, il-ħżin, l-użu ottimali tal-enerġija u, fejn applikabbli, il-bilanċ idroniku ottimali;

(c) kapaċità ta' reazzjoni għal sinjali esterni u aġġustament tal-konsum tal-enerġija

L-Istati Membri jistgħu jeskludu djar ta' familja waħda li jkunu għaddejjin minn rinnovazzjonijiet kbar mir-rekwiżiti stabbiliti f'dan il-paragrafu fejn l-ispejjeż tal-installazzjoni jaqbżu l-benefiċċji.

12. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-rekwiżiti biex jiżguraw li, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli, bini mhux residenzjali b'output nominali effettiv għal sistemi tat-tisħin, sistemi tal-arja kundizzjonata, sistemi għat-tisħin u l-ventilazzjoni tal-ispazju kkombinati, jew għal sistemi tal-arja kundizzjonata u ventilazzjoni kkombinati ta':

(a) aktar minn 290 kW ikun mgħammar b'kontrolli awtomatiċi tat-tidwil sal-31 ta' Diċembru 2027;

(b) aktar minn 70 kW ikunu mgħammra b'kontrolli awtomatiċi tat-tidwil sal-31 ta' Diċembru 2029.

Il-kontrolli awtomatiċi tat-tidwil għandhom ikunu f'żoni xierqa u kapaċi li jindividwaw l-okkupanza.

Artikolu 14

Infrastruttura għal mobilità sostenibbli

1. Fir-rigward ta' bini mhux residenzjali ġdid b'aktar minn ħames spazji għall-parkeġġ tal-karozzi u bini mhux residenzjali li tkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, b'aktar minn ħames spazji għall-parkeġġ tal-karozzi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw:

(a) l-installazzjoni ta' mill-inqas punt wieħed tal-irriċarġjar għal kull ħames spazji tal-parkeġġ tal-karozzi;

(b) l-installazzjoni ta' kablaġġ mgħoddi minn qabel għal mhux inqas minn 50 % tal-ispazji għall-parkeġġ tal-karozzi u kanali, jiġifieri kondjuwits għall-kejbils tal-elettriku, għall-bqija tal-ispazji għall-parkeġġ tal-karozzi, li jippermetti l-installazzjoni fi stadju aktar tard ta' punti tal-irriċarġjar għall-vetturi elettriċi, għar-roti assistiti bl-elettriku u tipi oħra ta' vetturi tal-kategorija L; u

(c) il-provvista ta' spazji għall-parkeġġ għar-roti li jirrappreżentaw mill-inqas 15 % tal-medja jew 10 % tal-kapaċità totali tal-utenti ta' bini mhux residenzjali, filwaqt li jitqies l-ispazju meħtieġ ukoll għal roti b'dimensjonijiet akbar minn roti standard.

L-ewwel subparagrafu għandu japplika fejn:

(a) il-parkeġġ jinsab ġewwa l-bini, u, għal rinnovazzjonijiet kbar, il-miżuri ta' rinnovazzjoni jinkludu l-parkeġġ jew l-infrastruttura elettrika tal-bini; jew

(b) il-parkeġġ jinsab fiżikament maġenb il-bini, u, għal rinnovazzjonijiet maġġuri, il-miżuri ta' rinnovazzjoni jinkludu l-parkeġġ jew l-infrastruttura elettrika tal-parkeġġ.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kablaġġ u l-kanali jingħaddu imsemmija fil-punt (b) tal-ewwel subparagrafu, minn qabel ikun dimensjonat biex jippermetti l-użu simultanju u effiċjenti tal-għadd meħtieġ ta' punti tal-irriċarġjar u jappoġġaw, fejn xieraq, l-installazzjoni ta' sistema ta' ġestjoni ta' tagħbija jew irriċarġjar, sa fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli u ġustifikabbli.

B'deroga mill-punt (a) tal-ewwel subparagrafu, għal bini ġdid ta' uffiċċji u bini ta' uffiċċji li tkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, b'aktar minn ħames spazji ta' parkeġġ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw l-installazzjoni ta' mill-inqas punt tal-irriċarġjar wieħed għal kull żewġ spazji ta' parkeġġ.

2. Fir-rigward ta' bini mhux residenzjali kollu b'aktar minn 20 spazju tal-parkeġġ ta' karrozzi, l-Istati Membri, sal-1 ta' Jannar 2027, għandhom jiżguraw:

(a) l-installazzjoni ta' mill-inqas punt wieħed tal-irriċarġjar għal kull 10 spazji tal-parkeġġ ta' karrozzi, jew tal-kanali, jiġifieri kondjuwits għal kejbils elettriċi, għal mill-inqas 50 % tal-ispazji tal-parkeġġ ta' karrozzi biex jippermettu l-installazzjoni fi stadju aktar tard ta' punti tal-iċċarġjar għall-vetturi elettriċi; u

(b) il-provvista ta' spazji għall-parkeġġ għar-roti li jirrappreżentaw mill-inqas 15 % tal-medja jew 10 % tal-kapaċità totali tal-bini u bl-ispazju meħtieġ ukoll għal roti b'dimensjonijiet akbar minn roti standard.

Għal bini li jkun proprjetà tal-korpi pubbliċi jew okkupat minnhom, l-Istati Membri għandhom jiżguraw l-installazzjoni ta'kablaġġ mgħoddi minn qabel għal mill-inqas 50 % ta' spazji ta' parkeġġ ta' karrozzi sal-1 ta' Jannar 2033.

L-Istati Membri jistgħu jipposponu l-implimentazzjoni ta' dan ir-rekwiżit sal-1 ta' Jannar 2029 għall-bini mhux residenzjali kollu li jkun ġie rinnovat fis-sentejn qabel it-28 ta' Mejju 2024 sabiex jikkonformaw mar-rekwiżiti nazzjonali stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 8(3) tad-Direttiva 2010/31/UE.

3. L-Istati Membri jistgħu jaġġustaw ir-rekwiżiti għan-numru ta' spazji għall-parkeġġ tar-roti skont il-paragrafi 1 u 2 għal kategoriji speċifiċi ta' bini mhux residenzjali li tipikament l-aċċess għalihom ma jsirx bir-rota.

4. Fir-rigward ta' bini residenzjali ġdid b'aktar minn tliet spazji ta' parkeġġ għall-karozzi u bini residenzjali li jkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, b'aktar minn tliet spazji tal-parkeġġ għall-karozzi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw:

(a) l-installazzjoni ta' kablaġġ mgħoddi minn qabel għal mhux inqas minn 50 % tal-ispazji għall-parkeġġ tal-karozzi u kanali, jiġifieri kondjuwits għall-kejbils tal-elettriku, għall-bqija tal-ispazji għall-parkeġġ tal-karozzi, li jippermetti l-installazzjoni fi stadju aktar tard ta' punti tal-irriċarġjar għall-vetturi elettriċi, għar-roti assistiti bl-elettriku u tipi oħra ta' vetturi tal-kategorija L; u

(b) il-provvista ta' mill-inqas żewġ spazji għall-parkeġġ tar-roti għal kull unità residenzjali f'bini.

Fir-rigward ta' bini residenzjali ġdid b'aktar minn tliet postijiet għall-parkeġġ tal-karozzi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll l-installazzjoni ta' mill-inqas punt wieħed tal-iċċarġjar.

L-ewwel u t-tieni subparagrafi għandhom japplikaw fejn:

(a) il-parkeġġ jinsab ġewwa l-bini, u, għal rinnovazzjonijiet kbar, il-miżuri ta' rinnovazzjoni jinkludu l-parkeġġ jew l-infrastruttura elettrika tal-bini; jew

(b) il-parkeġġ jinsab fiżikament maġenb il-bini, u, għal rinnovazzjonijiet maġġuri, il-miżuri ta' rinnovazzjoni jinkludu l-parkeġġ jew l-infrastruttura elettrika tal-parkeġġ.

B'deroga mill-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri jistgħu, soġġett għal valutazzjoni mill-awtoritajiet lokali u filwaqt li jqisu l-karatteristiċi lokali, inkluż il-kundizzjonijiet demografiċi, ġeografiċi u klimatiċi, jaġġustaw ir-rekwiżiti għan-numru ta' spazji għall-parkeġġ tar-roti.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kablaġġ mgħoddi minn qabel imsemmi fil-punt (a) tal-ewwel subparagrafu, ikun dimensjonat biex jippermetti l-użu simultanju tal-punti tal-irriċarġjar fl-ispazji kollha tal-parkeġġ. Fejn, fil-każ ta' rinnovazzjoni maġġuri, l-iżgurar ta' żewġ spazji għall-parkeġġ tar-roti għal kull unità residenzjali f'bini ma jkunx fattibbli, l-Istati Membri għandhom jiżguraw l-ammont xieraq ta' spazji għall-parkeġġ għar-roti.

5. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx il-paragrafi 1, 2 u 4 ta' dan l-Artikolu għal kategoriji speċifiċi ta' bini fejn:

(a) l-infrastruttura tal-irriċarġjar meħtieġa iserraħ fuq sistemi mikro iżolati jew il-bini jkun jinsab fir-reġjuni ultraperifiċi skont it-tifsira tal-Artikolu 349 TFUE fejn dan ikun iwassal għal problemi sostanzjali għat-tħaddim tas-sistema tal-enerġija lokali u jkun iqiegħed f'periklu l-istabbiltà tal-grilja lokali; jew

(b) l-ispiża tal-irriċarġjar u tal-installazzjonijiet ta' kanali taqbeż mill-inqas l-10 % tal-ispiża totali tar-rinnovazzjoni maġġuri tal-bini.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-punti tal-irriċarġjar imsemmija fil-paragrafi 1, 2 u 4 ta' dan l-Artikolu jkunu kapaċi jagħmlu irriċarġjar intelliġenti u, fejn xieraq, irriċarġjar bidirezzjonali, u li jitħaddmu abbażi ta' protokolli u standards ta' komunikazzjoni nonproprjetarji u nondiskriminatorji, b'mod interoperabbli, u f'konformità ma' kwalunkwe standard Ewropew u atti delegat adottati skont l-Artikolu 21(2) u (3) tar-Regolament (UE) 2023/1804.

7. L-Istati Membri għandhom iħeġġu li l-operaturi ta' punti tal-irriċarġjar mhux aċċessibbli għall-pubbliku joperawhom f'konformità mal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) 2023/1804, fejn applikabbli.

8. L-Istati Membri għandhom jipprevedu miżuri għas-simplifikazzjoni, għar-razzjonalizzazzjoni u għall-aċċellerazzjoni tal-proċedura tal-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar f'bini residenzjali u mhux residenzjali, ġdid jew diġà eżistenti, speċjalment tal-assoċjazzjonijiet ta' koproprjetarji, u jneħħu ostakli regolatorji, inkluż fir-rigward tal-proċeduri tal-għoti ta' permessi u approvazzjoni minn awtoritajiet pubbliċi mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Istati Membri. L-Istati Membri għandhom ineħħu l-ostakli għall-installazzjoni ta' punti tal-irriċarġjar f'bini residenzjali bi spazji ta' parkeġġ, b'mod partikolari l-ħtieġa li jinkiseb kunsens mingħand sid il-kera jew il-kosidien għal punt tal-irriċarġjar privat għall-użu proprju. Talba mill-inkwilini jew il-koproprjetarji għal permess ta' installazzjoni ta' infrastruttura tal-irriċarġjar fi spazju ta' parkeġġ tista' tiġi rrifjutata biss jekk ikun hemm raġunijiet serji u leġittimmi għal dak ir-rifjut.

Mingħajr preġudizzju għal-liġi tagħhom dwar il-proprjetà u l-kera, l-Istati Membri għandhom jivvalutaw l-ostakli amministrattivi rigward l-applikazzjoni għall-installazzjoni ta' punt tal-irriċarġjar f'bini b'aktar minn abitazzjoni waħda f'assoċjazzjoni tal-inkwilini jew tal-koproprjetarji.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw id-disponibbiltà ta' assistenza teknika għas-sidien u għall-inkwilini tal-bini li jixtiequ jinstallaw punti tal-irriċarġjar u spazji tal-parkeġġ tar-roti.

Fir-rigward tal-bini residenzjali, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw jekk jintroduċux skemi ta' appoġġ għall-installazzjoni ta' stazzjonijiet tal-iċċarġjar, il-kablaġġ mgħoddi minn qabel jew il-kanali tal-ispazji tal-parkeġġ tal-karozzi f'konformità mal-għadd ta' vetturi elettriċi ħfief bil-batterija rreġistrati fit-territorju tagħhom.

9. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-koerenza tal-politiki għall-bini, il-mobbiltà attiva u ekoloġika, il-klima, l-enerġija, il-bijodiversità u l-ippjanar urban.

10. Sal-31 ta' Diċembru 2025, il-Kummissjoni għandha tippubblika gwida għas-sikurezza kontra n-nirien fil-parkeġġi tal-karozzi.

Artikolu 15

Stat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġiji intelliġenti

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 32 biex jissupplimentaw din id-Direttiva dwar skema komuni fakultattiva tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tal-potenzjal ta' intelliġenza tal-bini għat-teknoloġiji intelliġenti. Il-klassifikazzjoni għandha tkun ibbażata fuq valutazzjoni tal-kapaċitajiet ta' bini jew ta' unità ta' bini li jadattaw l-operat tagħhom għall-ħtiġijiet tal-okkupant, b'mod partikolari rigward il-kwalità ambjentali interna u tal-grilja u li jtejbu l-effiċjenza enerġetika u r-rendiment ġenerali tagħhom.

F'konformità mal-Anness IV, l-iskema komuni fakultattiva tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tal-potenzjal ta' intelliġenza tal-bini għat-teknoloġiji intelliġenti għandha tistipula:

(a) id-definizzjoni tal-indikatur tal-istat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġiji intelliġenti;

(b) metodoloġija li biha għandu jiġi kkalkulat.

2. Sat-30 ta' Ġunju 2026, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-ittestjar u l-implimentazzjoni tal-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza abbażi tar-riżultati disponibbli tal-fażijiet tal-ittestjar nazzjonali u ta' proġetti rilevanti oħra.

Filwaqt li tqis l-eżitu ta' dak ir-rapport, il-Kummissjoni għandha, sat-30 ta' Ġunju 2027, tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 32, li jissupplimenta din id-Direttiva billi jirrikjedi l-applikazzjoni tal-iskema komuni tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tal-istat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġiji intelliġenti, f'konformità mal-Anness IV, għal bini mhux residenzjali b'output nominali effettiv għas-sistemi tat-tisħin, għas-sistemi tal-arja kundizzjonata, għas-sistemi tat-tisħin tal-ispazju u ventilazzjoni kkumbinati, jew sistemi tal-arja kundizzjonata u ventilazzjoni kkombinati ta' aktar minn 290 kW.

3. Il-Kummissjoni għandha, wara li tkun ikkonsultat il-partijiet ikkonċernati rilevanti, tadotta att ta' implimentazzjoni li jagħti fid-dettall l-arranġamenti tekniċi għall-implimentazzjoni effettiva tal-iskema msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, inkluża skeda ta' żmien li ma torbotx għal fażi ta' ttestjar fil-livell nazzjonali, u li jiċċara r-relazzjoni komplementari tal-iskema maċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija msemmija fl-Artikolu 19.

Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 33 (3).

4. Dment li l-Kummissjoni tkun adottat l-att delegat imsemmi fil-paragrafu 2hija għandha, sat-30 ta' Ġunju 2027, tadotta att ta' implimentazzjoni li jagħti dettalji dwar l-arranġamenti tekniċi għall-implimentazzjoni effettiva tal-applikazzjoni tal-iskema msemmija fil-paragrafu 2 għal bini mhux residenzjali b'output nominali effettiv għas-sistemi tat-tisħin, sistemi ta' arja kondizzjonata, sistemi għat-tisħin tal-ispazju u ventilazzjoni kkumbinati, jew sistemi ta' arja kondizzjonata u ventilazzjoni kkumbinati ta' aktar minn 290 kW.

Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 33 (3).

Artikolu 16

Skambju ta' data

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-sidien, l-inkwilini u l-maniġers tal-bini jista' jkollhom aċċess dirett għad-*data* tas-sistemi tal-bini tagħhom. Bil-kunsens tagħhom, l-aċċess jew id-*data* għandhom ikunu disponibbli għal parti terza, soġġetti għar-regoli applikabbli u ftehimiet eżistenti. L-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw l-interoperabbiltà sħiħa tas-servizzi u tal-iskambju tad-*data* fl-Unjoni skont il-paragrafu 5.

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-*data* dwar is-sistemi tal-bini għandha tinkludi mill-inqas id-*data* kollha disponibbli faċilment relatata mar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-elementi tal-bini, ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-servizzi tal-bini, it-tul tal-ħajja projettat tas-sistemi tat-tisħin, fejn disponibbli, is-sistemi tal-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini, il-miters, l-apparati tal-kejl u tal-kontroll u l-punti tal-irriċarġjar għall-elettromobbiltà u tkun ikkollegata, fejn disponibbli, mar-reġistru diġitali tal-bini.

2. Meta jistabbilixxu r-regoli dwar il-ġestjoni u l-iskambju tad-*data*, filwaqt li jqisu l-istandards internazzjonali u l-format ta' ġestjoni għall-iskambju tad-*data*, l-Istati Membri jew, fejn Stat Membru jkun ippreveda dan, l-awtoritajiet kompetenti maħtura, għandhom jikkonformaw mal-liġi applikabbli tal-Unjoni. Ir-regoli dwar l-aċċess u kwalunkwe ħlas ma għandhomx jikkostitwixxu ostaklu jew joħolqu diskriminazzjoni għal partijiet terzi biex jaċċessaw id-*data* dwar is-sistemi tal-bini.

3. L-ebda kost addizzjonali ma għandu jiġi ddebitat lis-sid, lill-inkwilin jew lill-maniġer tal-bini għall-aċċess għad-*data* tagħhom jew għal talba biex id-*data* tagħhom tkun disponibbli għal parti terza soġġetta għar-regoli applikabbli u l-ftehimiet eżistenti. L-Istati Membri għandhom ikunu responsabbli biex jistabbilixxu t-tariffi rilevanti għall-aċċess għad-*data* minn partijiet eliġibbli oħra bħal istituzzjonijiet finanzjarji, aggregaturi, fornituri tal-enerġija, fornituri tas-servizzi tal-enerġija u istituti nazzjonali tal-istatistika jew awtoritajiet nazzjonali oħra responsabbli għall-iżvilupp, il-produzzjoni u t-tixrid tal-istatistika Ewropea. L-Istati Membri jew, fejn applikabbli, l-awtoritajiet kompetenti maħtura, għandhom jiżguraw li kwalunkwe ħlas impost minn entitajiet regolati li jipprovdu servizzi tad-*data* jkun raġonevoli u debitament ġustifikat. L-Istati Membri għandhom jinċentivaw il-kondiviżjoni tad-*data* dwar is-sistemi tal-bini rilevanti.

4. Ir-regoli dwar l-aċċess għad-*data* u l-ħżin tad-*data* għall-finijiet ta' din id-Direttiva għandhom jikkonformaw mal-liġi rilevanti tal-Unjoni. L-ipproċessar ta' *data* personali fil-qafas ta' din id-Direttiva għandu jitwettaq f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([30]).

5. Sal-31 ta' Diċembru 2025, il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jagħtu dettalji dwar ir-rekwiżiti tal-interoperabbiltà u l-proċeduri nondiskriminatorji u trasparenti għall-aċċess għad-*data*.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 33 (2).

Il-Kummissjoni għandha toħroġ strateġija ta' konsultazzjoni li tistabbilixxi objettivi tal-konsultazzjoni, il-partijiet ikkonċernati fil-mira u l-attivitajiet ta' konsultazzjoni għall-iżvilupp tal-atti ta' implimentazzjoni.

Artikolu 17

Inċentivi finanzjarji, ħiliet u ostakli għas-suq

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu finanzjament xieraq, miżuri ta' appoġġ u strumenti oħra li kapaċi jindirizzaw l-ostakli tas-suq sabiex jitwettqu l-investimenti meħtieġa identifikati fil-pjan nazzjonali tagħhom ta' rinnovazzjoni tal-bini biex jittrasformaw l-istokk tal-bini tagħhom f'bini b'emissjonijiet żero sal-2050.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-applikazzjoni u l-proċeduri għall-finanzjament pubbliku ikunu sempliċi u ssimplifikati sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-finanzjament speċjalment għall-unitajiet domestiċi.

3. L-Istati Membri għandhom jivvalutaw, u fejn xieraq, jindirizzaw l-ostakli relatati mal-kostijiet bil-quddiem tar-rinnovazzjonijiet.

4. Meta jfasslu skemi ta' appoġġ finanzjarju għar-rinnovazzjoni tal-bini, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw jekk jużawx parametri bbażati fuq l-introjtu.

([30]) Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

L-Istati Membri jistgħu jużaw il-fondi nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika, fejn dawn il-fondi huma stabbiliti skont l-Artikolu 30 tad-Direttiva (UE) 2023/1791, biex jiffinanzjaw skemi u programmi ddedikati għar-rinnovazzjonijiet marbuta mar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

5. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri regolatorji xierqa biex ineħħu l-ostakli mhux ekonomiċi għar-rinnovazzjoni tal-bini. Fir-rigward ta' bini b'aktar minn unità ta' bini waħda, tali miżuri jistgħu jinkludu t-tneħħija ta' rekwiżiti ta' unanimità fi strutturi ta' sjieda konġunta, jew li jippermettu li strutturi ta' sjieda konġunta jkunu riċevituri diretti ta' appoġġ finanzjarju.

6. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-aħjar użu kosteffettiv tal-finanzjament nazzjonali u l-finanzjament disponibbli stabbiliti fil-livell tal-Unjoni, b'mod partikolari l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, il-Fond Soċjali għall-Klima, il-Fond ta' Koeżjoni, InvestEU, id-dħul mill-irkant mill-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([31]). u sorsi oħra ta' finanzjament pubbliku. Dawk is-sorsi ta' finanzjament għandhom jintużaw b'mod konsistenti ma' perkors biex jinkiseb stokk tal-bini b'emissjonijiet żero sal-2050.

7. Biex jappoġġaw il-mobilizzazzjoni tal-investimenti, l-Istati Membri għandhom jippromwovu l-iżvilupp u l-użu effettivi ta' finanzjament u għodod finanzjarji abilitanti, bħal self għall-effiċjenza enerġetika u ipoteki għar-rinnovazzjoni tal-bini, kuntrattar għar-rendiment fl-użu tal-enerġija, skemi finanzjarji "ħallas waqt li tiffranka", inċentivi fiskali, pereżempju rati tat-taxxi mnaqqsa fuq ix-xogħlijiet u l-materjali ta' rinnovazzjoni, skemi fuq it-taxxa, fondi ta' garanzija, fondi mmirati lejn rinnovazzjonijiet profondi, fondi mmirati lejn rinnovazzjonijiet b'limitu minimu sinifikanti ta' ffrankar tal-enerġija mmirat u standards tal-portafoll ipotekarju. Huma għandhom jiggwidaw l-investimenti fi stokk ta' bini pubbliku effiċjenti fl-użu tal-enerġija, f'konformità mal-gwida tal-Eurostat dwar ir-reġistrazzjoni tal-Ikkuntrattar għall-prestazzjoni tal-enerġija fil-kontijiet tal-gvern.

L-Istati Membri jistgħu wkoll jippromwovu u jissimplifikaw l-użu ta' sħubijiet pubbliċi-privati.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-finanzjament u l-għodod finanzjarji disponibbli tkun għad-dispożizzjoni tal-pubbliku b'mod faċilment aċċessibbli u trasparenti, inkluż b'mezzi diġitali.

9. Il-finanzjament u l-għodod finanzjarji abilitanti jistgħu jinkludu self għar-rinnovazzjoni jew fondi ta' garanzija għal rinnovazzjonijiet għar-rendiment fl-użu tal-enerġija, inkluż flimkien ma' programmi rilevanti tal-Unjoni, fejn applikabbli.

10. Sad-29 ta' Mejju 2025, il-Kummissjoni għandha tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 32 li jissupplimenta din id-Direttiva permezz tatal-istabbiliment qafas ta' portafoll komprensiv għall-użu volontarju mill-istituzzjonijiet finanzjarji li jappoġġa lill-mutwanti biex jimmiraw u jżidu l-volumi ta' self ipprovduti f'konformità mal-ambizzjoni ta' dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni u l-miri rilevanti tal-enerġija, sabiex tinkoraġġixxi b'mod effettiv lill-istituzzjonijiet finanzjarji jżidu l-volumi previsti għar-rinnovazzjonijiet għar-rendiment fl-użu tal-enerġija. L-azzjonijiet stipulati f'dan il-qafas għandhom ikopru żieda fil-volumi ta' self għar-rinnovazzjonijiet enerġetiċi u għandhom jinkludu salvagwardji ssuġġeriti għall-protezzjoni tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli permezz ta' soluzzjonijiet ta' finanzjament imħallat. Il-qafas għandu jiddeskrivi l-aħjar prattiki biex iħeġġeġ lis-selliefa jidentifikaw u jaġixxu fuq il-bini bl-agħar rendiment fil-portafolli tagħhom.

11. L-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw l-aggregazzjoni ta' proġetti biex jippermettu l-aċċess tal-investituri kif ukoll soluzzjonijiet aggregati għal klijenti potenzjali.

L-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri li jippromwovu prodotti ta' self għar-rinnovazzjoni tal-bini, bħal ipoteki ekoloġiċi u self ekoloġiku, garantiti u mhux garantiti, u jiżguraw li dawn jiġu offruti b'mod wiesa' u nondiskriminatorju mill-istituzzjonijiet finanzjarji u, ikunu viżibbli u aċċessibbli għall-konsumaturi. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-banek u istituzzjonijiet finanzjarji u investituri oħra jirċievu informazzjoni dwar opportunitajiet biex jipparteċipaw fil-finanzjament tat-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini.

12. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu miżuri u finanzjament biex jippromwovu l-edukazzjoni u t-taħriġ bil-ħsieb li jiżguraw li jkun hemm biżżejjed forza tax-xogħol bil-livell xieraq ta' ħiliet li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet fis-settur tal-bini, speċjalment li jkollhom fil-mira l-SMEs, inkluż il-mikrointrapriżi, kif xieraq. Punti uniċi ta' servizz stabbiliti skont l-Artikolu 18 jistgħu jiffaċilitaw l-aċċess għal tali miżuri u finanzjament.

([31]) Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi sistema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjoni ta' gassijiet serra ġewwa l-Unjoni u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

13. Il-Kummissjoni għandha, fejn adatt, u fuq talba, tassisti lill-Istati Membri fl-iffissar ta' programmi ta' appoġġ finanzjarju nazzjonali jew reġjonali bil-għan li jiżdied ir-rendiment fl-użu tal-enerġija fil-bini, speċjalment f'bini eżistenti, inkluż billi tappoġġa l-iskambju tal-aħjar prattika bejn l-awtoritajiet jew il-korpi nazzjonali jew reġjonali responsabbli. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tali programmi jiġu żviluppati b'mod li jkunu aċċessibbli għal organizzazzjonijiet b'kapaċitajiet amministrattivi, finanzjarji u organizzattivi aktar baxxi.

14. B'kunsiderazzjoni xierqa għad-djar vulnerabbli, i-Istati Membri għandhom jorbtu l-miżuri finanzjarji tagħhom għal titjib fir-rendiment fl-użu tal-enerġija u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra fir-rinnovazzjoni ta' bini mal-iffrankar u t-titjib fl-enerġija mmirati u miksuba, kif determinat bi kriterju wieħed jew aktar mill-kriterji li ġejjin:

(a) ir-rendiment fl-użu tal-enerġija 'tat-tagħmir jew tal-materjal użat għar-rinnovazzjoni u t-tnaqqis relatat tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra; f'liema każ, it-tagħmir jew il-materjal użat għar-rinnovazzjoni għandu jiġi installat minn installatur bil-livell rilevanti ta' ċertifikazzjoni jew kwalifika u għandu jikkonforma tal-inqas mar-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija għal elementi tal-bini jew mal-valuri ta' referenza ogħla għal rendiment imtejjeb fl-użu tal-enerġija tal-bini;

(b) valuri standard għall-kalkolu ta' ffrankar fl-enerġija u ta' tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra fil-bini;

(c) it-titjib miksub minħabba din ir-rinnovazzjoni billi jqabblu ċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija maħruġa qabel u wara r-rinnovazzjoni;

(d) ir-riżultati ta' verifika tal-enerġija;

(e) ir-riżultati ta' metodu ieħor rilevanti, trasparenti u proporzjonat li jindika t-titjib fir-rendiment fl-użu tal-enerġija, pereżempju billi jitqabbel il-konsum fl-użu tal-enerġija qabel u wara r-rinnovazzjoni b'sistemi ta' miters, dment li jikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I.

15. Mill-1 ta' Jannar 2025, l-Istati Membri ma għandhom jipprovdu l-ebda inċentiv finanzjarju għall-installazzjoni ta' bojlers awtonomi li jaħdmu bil-fjuwils fossili, bl-eċċezzjoni ta' dawk magħżula għall-investiment, qabel l-2025, f'konformità mar-Regolament (UE) 2021/241, l-Artikolu 7(1), il-punt (h)(i) it-tielet inċiż, tar-Regolament (UE) 2021/1058u mal-Artikolu 73 tar-Regolament (UE) 2021/2115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([32]).

16. L-Istati Membri għandhom jinċentivaw rinnovazzjoni profonda u rinnovazzjoni profonda fi stadji b'appoġġ finanzjarju, fiskali, amministrattiv u tekniku ogħla. Fejn ma jkunx teknikament jew ekonomikament fattibbli li bini jiġi ttrasformat f'bini b'emissjonijiet żero, rinnovazzjoni li tirriżulta fi tnaqqis ta' mill-inqas 60 % fl-użu tal-enerġija primarja għandha titqies li hija rinnovazzjoni profonda għall-finijiet ta' dan il-paragrafu. L-Istati Membri għandhom jinċentivaw programmi mdaqqsa li jindirizzaw għadd kbir ta' bini, b'mod partikolari l-bini bl-agħar rendiment, pereżempju permezz ta' programmi integrati ta' rinnovazzjoni distrettwali, u li jirriżultaw fi tnaqqis ġenerali ta' mill-inqas 30 % tal-użu tal-enerġija primarja b'appoġġ finanzjarju, fiskali, amministrattiv u tekniku ogħla, skont il-livell ta' rendiment miksub.

17. Mingħajr preġudizzju għall-politiki ekonomiċi u soċjali nazzjonali tagħhom u għas-sistemi tal-liġi tal-proprjetà tagħhom, l-Istati Membri għandhom jindirizzaw l-iżgumbrament ta' unitajiet domestiċi vulnerabbli kkawżat minn żidiet sproporzjonati fil-kera wara r-rinnovazzjoni tal-enerġija tal-bini jew tal-unità residenzjali fil-binitagħhom.

18. L-inċentivi finanzjarji għandhom ikollhom fil-mira, bħala prijorità, l-unitajiet domestiċi vulnerabbli, il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku u l-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, f'konformità mal-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2023/1791.

([32]) Ir-Regolament (UE) 2021/2115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-2 ta' Diċembru 2021 li jistabbilixxi regoli dwar l-appoġġ għall-pjanijiet strateġiċi li għandhom jitfasslu mill-Istati Membri taħt il-Politika Agrikola Komuni (il-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK) u ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1305/2013 u (UE) Nru 1307/2013 (ĠU L 435, 6.12.2021, p. 1).

19. Meta jipprovdu inċentivi finanzjarji lis-sidien ta' bini jew unitajiet ta' bini għar-rinnovazzjoni ta' bini mikri jew unitajiet ta' bini, l-Istati Membri għandhom jimmiraw lejn l-inċentivi finanzjarji li jkunu ta' benefiċċju kemm għas-sidien kif ukoll għall-inkwilini. L-Istati Membri għandhom jintroduċu salvagwardji effettivi, biex jipproteġu b'mod partikolari lill-unitajiet domestiċi vulnerabbli, inkluż billi jipprovdu appoġġ għall-kera jew billi jimponu limiti massimi fuq iż-żidiet fil-kera, u jistgħu jinċentivaw skemi finanzjarji li jindirizzaw il-kostijiet bil-quddiem tar-rinnovazzjonijiet, bħal skemi fuq il-kont, skemi ħallas waqt li tiffranka ("pay-as-you-save") jew kuntratti għar-rendiment fl-użu tal-enerġija, kif imsemmi fil-punt (33) tal-Artikolu 2, u l-Artikolu 29 tad-Direttiva (UE) 2023/1791.

Artikolu 18

Punti uniċi ta' servizz għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti, u fejn xieraq, mal-partijiet ikkonċernati privati, l-istabbiliment u t-tħaddim ta' faċilitajiet ta' assistenza teknika, inkluż permezz ta' punti uniċi ta' servizz inklużivi għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, immirati lejn l-atturi kollha involuti fir-rinnovazzjonijiet tal-bini, *inter alia*, is-sidien tad-djar u l-atturi amministrattivi, finanzjarji u ekonomiċi, bħall-SMEs, inkluż il-mikrointrapriżi.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-faċilitajiet ta' assistenza teknika jkunu disponibbli fit-territorju kollu tagħhom billi jistabbilixxu mill-inqas punt uniku ta' servizz wieħed:

(a) għal kull 80 000 abitant;

(b) għal kull reġjun;

(c) f'żoni fejn l-età medja tal-istokk tal-bini hija ogħla mill-medja nazzjonali;

(d) f'żoni fejn l-Istati Membri għandhom l-intenzjoni li jimplimentaw programmi integrati ta' rinnovazzjoni distrettwali; jew

(e) f'post li jista' jintlaħaq f'inqas minn 90 minuta ta' ħin medju tal-ivvjaġġar, abbażi tal-mezzi tat-trasport li jkunu disponibbli lokalment.

L-Istati Membri jistgħu jaħtru l-punti uniċi ta' servizz stabbiliti skont l-Artikolu 22(3), il-punt (a), tad-Direttiva (UE) 2023/1791 bħala punti uniċi ta' servizz għall-finijiet ta' dan l-Artikolu.

Il-Kummissjoni għandha tipprovdi linji gwida biex tistabbilixxi dawk il punti uniċi ta' servizz f'konformità mal-Artikolu 22 (6) tad-Direttiva (UE) 2023/1791.

2. Il-faċilitajiet ta' assistenza teknika stabbiliti skont il-paragrafu 1 għandhom:

(a) jipprovdu informazzjoni simplifikata dwar possibbiltajiet u soluzzjonijiet tekniċi u finanzjarji lill-unitajiet domestiċi, l-SMEs, inkluż il-mikrointrapriżi u l-korpi pubbliċi;

(b) jipprovdu appoġġ olistiku lill-unitajiet domestiċi kollha, b'fokus partikolari fuq l-unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku u fuq l-bini bl-agħar rendiment, kif ukoll lill-kumpaniji akkreditati u lill-installaturi li jipprovdu servizzi ta' modifika retroattiva, adattat għal tipoloġiji ta' akkomodazzjoni u skop ġeografiku differenti u jipprovdu appoġġ li jkopri l-istadji differenti tal-proġett ta' modifika retroattiva.

3. Il-punti uniċi ta' servizz stabbiliti skont il-paragrafu 1 għandhom:

(a) jipprovdu pariri indipendenti dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u jistgħu jakkumpanjaw programmi integrati ta' rinnovazzjoni distrettwali;

(b) joffru servizzi ddedikati għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli, il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku u l-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx.

Artikolu 19

Ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jistipulaw il-miżuri meħtieġa biex tiġi stabbilita sistema ta' ċertifikazzjoni tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija.

Iċ-ċertifikazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jinkludi r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija espress b'indikatur numeriku tal-użu tal-enerġija primarja f'kWh/(m^2.y), u valuri ta' referenza bħal rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, standards minimi tar-rendiment tal-enerġija, rekwiżiti ta' bini b'użu ta' kważi żero enerġija u rekwiżiti ta' bini b'emissjonijiet żero, biex ikun possibbli għas-sidien u l-inkwilini tal-binja jew unità tal-bini jqabblu u jivvalutaw ir-rendiment tiegħu fl-użu tal-enerġija.

2. Sad-29 ta' Mejju 2026, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jikkonforma mal-mudell fl-Anness V. Għandu jispeċifika l-klassi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini, fuq skala magħluqa bl-użu ta' ittri biss minn A sa G. L-ittra A għandha tikkorrispondi għal bini b'emissjonijiet żero, u l-ittra G għandha tikkorrispondi għall-bini bl-agħar rendiment fl-istokk tal-bini nazzjonali fiż-żmien tal-introduzzjoni tal-iskala. L-Istati Membri li, fid-29 ta' Mejju 2026 fid-data tat-traspożizzjoni, diġà jiddeżinjaw bini b'emissjonijiet żero bħala "A0" jistgħu jkomplu jużaw dik id-deżinjazzjoni minflok il-klassi A. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klassijiet li jifdal (B sa F jew, fejn A0 huwa użat, A sa F) ikollhom distribuzzjoni xierqa tal-indikaturi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fost il-klassijiet tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

L-Istati Membri jistgħu jiddefinixxu klassi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija A+ li tikkorrispondi għal bini b'limitu massimu għad-domanda għall-enerġija li jkun mill-inqas 20 % aktar baxx mil-limitu massimu għal bini b'emissjonijiet żero, u li jiġġenera aktar enerġija rinnovabbli fuq il-post kull sena mid-domanda annwali totali għall-enerġija primarja tiegħu. Għal bini eżistenti rinnovat għall-klassi A+, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja jiġi stmat u żvelat fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini.

L-Istati Membri li jkunu rriklassifikaw il-klassijiet tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tagħhom fl-1 ta' Jannar 2019 jew wara, u qabel it-28 ta' Mejju 2024, jistgħu jipposponu r-riklassifikazzjoni tal-klassijiet tar rendiment fl-użu tal-enerġija sal-31 ta' Diċembru 2029.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw identità viżiva komuni għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fit-territorju tagħhom.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-kwalità, l-affidabbiltà u l-affordabbiltà taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li ċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jkunu affordabbli u għandhom jikkunsidraw jekk jipprovdux appoġġ finanzjarju għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jinħarġu f'konformità mal-Artikolu 20 (1) u minn esperti indipendenti abbażi ta' żjara fuq il-post, li tista' titwettaq, fejn xieraq, b'mezzi virtwali b'kontrolli viżwali. Iċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom ikunu ċari u jinqraw faċilment, disponibbli f'format li jinqara mill-magni u f'konformità mal-mudell fl-Anness V.

5. Iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jinkludi rakkomandazzjonijiet għat-titjib kosteffettiv tar-rendiment u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra operattivi u t-titjib tal-kwalità ambjentali interna ta' bini jew ta' unità ta' bini fl-użu tal-enerġija, dment li l-bini jew l-unità tal-bini diġà tilħaq tal-anqas il-klassi A tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Ir-rakkomandazzjonijiet inklużi fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom ikopru:

(a) miżuri mwettqa b'rabta ma' rinovazzjoni maġġuri tal-involukru tal-bini jew is-sistema teknika jew is-sistemi tekniċi tal-bini; u

(b) miżuri għal elementi ta' bini individwali indipendenti minn rinovazzjoni maġġuri tal-involukru tal-bini jew is-sistema teknika jew is-sistemi tekniċi tal-bini.

6. Meta l-Istati Membri jipprevedu passaport ta' rinnovazzjoni li għandu jitfassal u jinħareġ flimkien maċ-ċertifikat tal-prestazzjoni tal-enerġija skont l-Artikolu 12(3), il-passaport ta' rinnovazzjoni għandu jissostitwixxi r-rakkomandazzjonijiet skont il-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu.

7. Ir-rakkomandazzjonijiet inklużi fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom ikunu teknikament fattibbli għall-bini speċifiku u għandhom jipprovdu stima għall-iffrankar tal-enerġija u t-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra operattivi. Dawn jistgħu jipprovdu stima għall-firxa ta' perjodi ta' ħlas lura jew kostbenefiċċji matul iċ-ċiklu tal-ħajja ekonomika tiegħu u informazzjoni dwar inċentivi finanzjarji disponibbli u assistenza amministrattiva u teknika, kif ukoll benefiċċji finanzjarji, li huma ġeneralment assoċjati mal-ksib tal-valuri ta' referenza.

8. Ir-rakkomandazzjonijiet għandhom jinkludu valutazzjoni dwar jekk is-sistemi tat-tisħin, is-sistemi tal-ventilazzjoni, is-sistemi tal-arja kundizzjonata u s-sistemi domestiċi tal-ilma sħun jistgħux jiġu adattati biex joperaw f'settings tat-temperatura aktar effiċjenti, bħal emittenti ta' temperatura baxxa għal sistemi tat-tisħin ibbażati fuq l-ilma, inkluż id-disinn meħtieġ tal-output tal-enerġija termali u r-rekwiżiti tat-temperatura u fluss.

9. Ir-rakkomandazzjonijiet għandhom jinkludu valutazzjoni tat-tul tal-ħajja li jifdal tas-sistema tat-tisħin jew tas-sistema tal-arja kundizzjonata. Fejn rilevanti, ir-rakkomandazzjonijiet għandhom jindikaw alternattivi possibbli għas-sostituzzjoni tas-sistema tat-tisħin jew tas-sistema tal-arja kundizzjonata, f'konformità mal-miri klimatiċi tal-2030 u l-2050, filwaqt li jqisu ċ-ċirkostanzi lokali u dawk relatati mas-sistema.

10. Iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jipprovdi indikazzjoni dwar fejn is-sid jew l-inkwilin tal-bini jew tal-unità tal bini jista' jirċievi informazzjoni dettaljata ulterjuri inkluż fir-rigward tal-kosteffettività tar-rakkomandazzjonijiet magħmula fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. L-evalwazzjoni tal-kosteffettività għandha tkun ibbażata fuq sett ta' kundizzjonijiet standard, bħall-valutazzjoni tal-iffrankar tal-enerġija u prezzijiet tal-enerġija sottostanti u previżjoni tal-kost preliminari. Barra minn hekk, għandu jkun fih informazzjoni dwar il-passi li għandhom jittieħdu biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet, l-informazzjoni ta' kuntatt ta' punti uniċi ta' servizz rilevanti u, fejn rilevanti, dwar opzjonijiet ta' appoġġ finanzjarju. Informazzjoni oħra dwar suġġetti relatati, bħall-verifiki tal-enerġija jew inċentivi ta' natura finanzjarja jew natura oħra u possibbiltajiet ta' finanzjament, jew pariri dwar kif tiżdied ir-reżiljenza klimatika tal-bini, jistgħu wkoll jiġu pprovduti lis-sid jew lill-inkwilin tal-bini jew tal-unità tal bini.

11. Iċ-ċertifikazzjoni għal unitajiet tal-bini tista' tkun ibbażata fuq:

(a) ċertifikazzjoni komuni tal-bini kollu; jew

(b) l-istima ta' unità tal-bini rappreżentattiva oħra bl-istess karatteristiċi rilevanti għall-enerġija fl-istess bini.

12. Iċ-ċertifikazzjoni għad-djar ta' familja waħda tista' tkun ibbażata fuq il-valutazzjoni ta' bini rappresentattiv ieħor ta' disinn u daqs simili bi kwalità ta' rendiment fl-użu tal-enerġija simili jekk tali korrispondenza tkun tista' tiġi ggarantita mill-espert li jkun qed joħroġ iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

13. Il-validità taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija m'għandhiex taqbeż l-10 snin. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn bini jkun inħariġlu ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija taħt il-livell C, is-sidien tal-bini jiġu mistiedna għal punt uniku ta' servizz biex jirċievu pariri dwar ir-rinnovazzjoni, skont liema minn dawn li ġejjin jiġi l-ewwel:

(a) immedjatament wara li jiskadi ċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini; jew

(b) ħames snin wara l-ħruġ taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

14. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli proċeduri simplifikati għall-aġġornament ta' ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fejn l-elementi individwali biss jiġu aġġornati (miżuri uniċi jew awtonomi).

L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli proċeduri simplifikati għall-aġġornament ta' ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija meta jiġu stabbiliti miżuri identifikati f'passaport ta' rinnovazzjoni jew fejn jintużaw tewmin diġitali tal-bini, metodi ċċertifikati oħra, jew *data* minn għodod iċċertifikati li jiddeterminaw ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija.

Artikolu 20

Il-ħruġ taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċertifikat diġitali tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jinħareġ għal:

(a) bini jew unitajiet ta' bini meta jinbnew, meta tkun saritilhom rinnovazzjoni maġġuri, meta jinbiegħu, meta jinkrew lil inkwilin ġdid, jew li għalihom iġġedded il-kuntratt tal-kiri;

(b) bini eżistenti proprjetà jew okkupat minn korpi pubbliċi.

Ir-rekwiżit li jinħareġ ċertifikat dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija ma japplikax meta ċertifikat, maħruġ jew skont id-Direttiva 2010/31/UE jew skont din id-Direttiva, għall-bini jew l-unità tal-bini kkonċernati, huwa disponibbli u validu.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li verżjoni stampata taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tinħareġ fuq talba.

2. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li, meta bini jew unitajiet tal-bini jinbnew, tkun saritilhom rinnovazzjoni maġġuri, jew jinbiegħu jew jinkrew, jew meta jiġġeddu l-kuntratti tal-kiri għal bini jew unitajiet ta' bini, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jintwera lill-inkwilin jew ix-xerrej prospettivi u jingħata lix-xerrej jew lill-inkwilin.

3. Fejn bini jinbiegħ jew jinkera qabel il-kostruzzjoni jew rinnovazzjoni maġġuri, l-Istati Membri jistgħu jirrikjedu li l-bejjiegħ jipprovdi valutazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija futura tiegħu, bħala deroga mill-paragrafi 1 u 2; f'dak il-każ, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu jinħareġ sa mhux aktar tard minn meta l-bini jkun inbena jew ġie rinnovat u għandu jirrifletti l-istat tal-bini kif inbena.

4. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li binjiet jew unitajiet ta' bini li jiġu offruti għall-bejgħ jew għall-kiri jkollhom ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, u li l-indikatur tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-klassi taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini jew tal-unità tal-bini, kif applikabbli, jitniżżel fir-reklami online u offline, inkluż fil-websites tal-portali tat-tiftix tal-proprjetà.

L-Istati Membri għandhom iwettqu verifiki ta' kampjuni jew kontrolli oħra biex jiżguraw il-konformità ma' dawn ir-rekwiżiti.

5. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu implimentati f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli għas-sjieda konġunta jew għal proprjetà komuni.

6. L-Istati Membri jistgħu jeskludu l-kategoriji ta' bini msemmija fl-Artikolu 5(3), il-punti (b), (c) u (e) mill-applikazzjoni tal-paragrafi 1, 2, 4 u 5 ta' dan l-Artikolu. L-Istati Membri li jagħżlu li jeskludu mill-obbligi ta' dan l-artikolu sat-28 ta' Mejju 2024, bini residenzjali li jintuża jew maħsub biex jintuża jew għal inqas minn erba' xhur ta' matul is-sena jew, inkella, għal żmien limitat ta' kull sena u b'konsum ta' enerġija maħsub li jkun ta' inqas minn 25 % ta' dak li aktarx jirriżulta li kieku jintuża s-sena kollha, jistgħu jkomplu jagħmlu hekk.

7. L-effetti possibbli ta' ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija f'termini ta' proċeduri legali, jekk ikun hemm, għandhom jiġu deċiżi f'konformità mar-regoli nazzjonali.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikati kollha tar-rendiment fl-użu tal-enerġija maħruġa jittellgħu fil-bażi tad-*data* għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija msemmija fl-Artikolu 22. L-applowdjar għandu jkun fih iċ-ċertifikat sħiħ tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, inkluża d-*data* kollha meħtieġa għall-kalkolu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini.

Artikolu 21

Il-wiri ta' ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li, meta bini li għalih ikun inħareġ ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija f'konformità mal-Artikolu 20(1) ikun okkupat minn korpi pubbliċi u li spiss iżuru l-pubbliku, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jitpoġġa f'post prominenti viżibbli b'mod ċar għall-pubbliku.

2. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li f'bini mhux residenzjali li għalih ikun inħareġ ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija f'konformità mal-Artikolu 20(1), iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jitpoġġa f'post prominenti u viżibbli b'mod ċar.

3. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 u 2 ma jinkludux obbligu li jintwerew ir-rakkomandazzjonijiet inklużi fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Artikolu 22

Bażijiet tad-data għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija

1. Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi bażi tad-*data* nazzjonali għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija li tippermetti li tinġabar *data* dwar ir-rendiment tal-bini individwali fl-użu tal-enerġija u dwar ir-rendiment ġenerali tal-istokk tal-bini nazzjonali fl-użu tal-enerġija. Tali bażijiet tad-*data* jistgħu jikkonsistu f'sett ta' bażijiet tad-*data* interkonnessi.

Il-bażi tad-*data* għandha tippermetti li tinġabar *data* mis-sorsi rilevanti kollha relatati maċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, l-ispezzjonijiet, il-passaport tar-rinnovazzjoni tal-bini, l-indikatur tal-potenzjal ta' intelliġenza u l-konsum tal-enerġija kkalkulat jew immetrat tal-bini kopert. Sabiex tiġi arrikkita l-bażi tad-*data*, jistgħu jinġabru wkoll tipoloġiji tal-bini. Tista' wkoll tinġabar u tinħażen *data* kemm fuq l-emissjonijiet operattivi u dawk integrati kif ukoll fuq il-GWP ġenerali taċ-ċiklu tal-ħajja.

2. Id-*data* aggregata u anonimizzata tal-istokk tal-bini għandha ssir disponibbli għall-pubbliku, f'konformità mar-regoli tal-Unjoni u dawk nazzjonali dwar il-protezzjoni tad-*data*. Id-*data* maħżuna għandha tkun tista' tinqara mill-magni u tkun aċċessibbli permezz ta' interfaċċa diġitali xierqa. L-Istati Membri għandhom jiżguraw aċċess faċli u mingħajr ħlas għaċ-ċertifikat sħiħ tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għas-sidien, l-inkwilini u l-maniġers tal-bini u għall-istituzzjonijiet finanzjarji fir-rigward tal-bini fil-portafolji ta' investiment u ta' self, u, wara l-permess mis-sid, għall-esperti indipendenti wkoll. Għall-bini offrut għall-kiri jew għall-bejgħ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw aċċess għaċ-ċertifikat sħiħ tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal kerrejja jew xerrejja prospettivi li jkunu ġew awtorizzati minn sid il-bini.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet lokali jkollhom aċċess għad-*data* rilevanti dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija fit-territorju tagħhom kif meħtieġ biex jiffaċilitaw l-abbozzar tal-pjanijiet ta' tisħin u tkessiħ u jinkludu sistemi operattivi ta' informazzjoni ġeografika u l-bażijiet ta' *data* relatati, f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw lill-awtoritajiet lokali biex jiksbu r-riżorsi meħtieġa għall-ġestjoni tad-*data* u l-informazzjoni.

4. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli għall-pubbliku informazzjoni dwar is-sehem tal-bini fl-istokk tal-bini nazzjonali kopert miċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u d-*data* aggregata jew anonimizzata dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, inkluż il-konsum tal-enerġija, u, fejn disponibbli, il-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini kopert. L-informazzjoni pubblika għandha tiġi aġġornata mill-inqas darbtejn fis-sena. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-informazzjoni anonimizzata jew aggregata disponibbli għall-pubbliku u għall-istituzzjonijiet ta' riċerka bħall-istituti nazzjonali tal-istatistika, fuq talba.

5. Mill-inqas darba fis-sena, l-Istati Membri għandhom jiżguraw it-trasferiment tal-informazzjoni fil-bażi tad-*data* nazzjonali lill-Osservatorju tal-Istokk tal-Bini tal-UE. L-Istati Membri jistgħu jittrasferixxu l-informazzjoni b'mod aktar frekwenti.

6. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi mudelli komuni għat-trasferiment tal-informazzjoni lill-Osservatorju tal-Istokk tal-Bini tal-UE. L-ewwel tali att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat sat-30 ta' Ġunju 2025.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 33 (3).

7. Biex jiġu żgurati l-koerenza u l-konsistenza tal-informazzjoni, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bażi tad-*data* nazzjonali għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija tkun interoperabbli u integrata ma' bażijiet tad-*data* amministrattivi oħra li jkun fihom informazzjoni dwar il-bini, bħall-katast jew ir-reġistru tal-artijiet tal-bini nazzjonali u r-reġistri diġitali tal-bini.

Artikolu 23

Spezzjonijiet

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-miżuri meħtieġa biex jiġu stabbiliti spezzjonijiet regolari tal-partijiet aċċessibbli tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kundizzjonata, inkluż kwalunkwe kumbinazzjoni ta' dawn, b'output nominali effettiv ta' aktar minn 70 kW. Il-klassifikazzjoni effettiva tas-sistema għandha tkun ibbażata fuq is-somma tal-output nominali tal-ġeneraturi tas-sħana u ġeneraturi tat-tkessiħ.

2. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu skemi ta' spezzjoni separati għall-ispezzjonijiet ta' sistemi residenzjali u mhux residenzjali.

3. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu frekwenzi ta' spezzjoni differenti skont it-tip u l-output nominali effettiv tas-sistema filwaqt li jqisu l-ispejjeż tal-ispezzjoni tas-sistema u l-iffrankar stmat tal-ispejjeż tal-enerġija li jista' jirriżulta mill-ispezzjoni. Is-sistemi għandhom jiġu spezzjonati mill-inqas kull ħames snin. Sistemi b'ġeneraturi b'output nominali effettiv ta' aktar minn 290 kW għandhom jiġu spezzjonati mill-inqas kull tliet snin.

4. L-ispezzjoni għandha tinkludi l-valutazzjoni tal-ġeneratur jew tal-ġeneraturi, tal-pompi taċ-ċirkolazzjoni, u fejn xieraq, tal-komponenti tas-sistemi ta' ventilazzjoni, tas-sistemi ta' distribuzzjoni tal-arja u l-ilma, tas-sistemi tal-ibbilanċjar idroniku u tas-sistemi ta' kontroll. L-Istati Membri jistgħu jinkludu fl-iskemi ta' spezzjoni kwalunkwe sistema ta' bini addizzjonali identifikata fl-Anness I.

L-ispezzjoni għandha tinkludi valutazzjoni tal-effiċjenza u tad-dimensjonament tal-ġeneratur jew tal-ġeneraturi tas-sħana u tat-tkessiħ u tal-komponenti ewlenin tiegħu/tagħhom meta mqabbel mar-rekwiżiti tal-bini u għandha tikkunsidra l-kapaċitajiet tas-sistema biex tottimizza r-rendiment tagħha f'kondizzjonijiet operattivi tipiċi jew medji, bl-użu ta' teknoloġiji disponibbli għall-iffrankar tal-enerġija, u f'kundizzjonijiet li jinbidlu minħabba l-varjazzjoni fl-użu. Fejn rilevanti, l-ispezzjoni għandha tivvaluta l-fattibbiltà tas-sistema li topera f'settings tat-temperatura differenti u aktar effiċjenti, bħal f'temperatura baxxa għas-sistemi tat-tisħin ibbażati fuq l-ilma, inkluż permezz tad-disinn ta' output tal-enerġija termali u rekwiżiti tat-temperatura u l-fluss, filwaqt li tiżgura t-tħaddim sikur tas-sistema. L-ispezzjoni għandha, fejn rilevanti, tinkludi valutazzjoni bażika tal-fattibbiltà li jitnaqqas l-użu tal-fjuwils fossili fuq il-post, pereżempju billi tiġi integrata l-enerġija rinnovabbli, jinbidel is-sors tal-enerġija jew jiġu sostitwiti jew aġġustati s-sistemi eżistenti.

Fejn tkun installata sistema ta' ventilazzjoni, għandhom jiġu vvalutati wkoll id-daqs u l-kapaċitajiet tagħha li tottimizza r-rendiment tagħha f'kundizzjonijiet operattivi tipiċi jew medji rilevanti għall-użu speċifiku u attwali tal-bini.

Fejn ma jkun sar l-ebda tibdil fis-sistema jew fir-rigward tar-rekwiżiti tal-bini wara li tkun saret spezzjoni f'konformità ma' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu li ma jirrikjedux li l-valutazzjoni tad-dimensjonament tal-komponent ewlieni jew li l-valutazzjoni tal-operazzjoni f'temperaturi differenti tiġi ripetuta.

5. Is-sistemi tekniċi tal-bini li huma espliċitament koperti minn kriterju miftiehem dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija jew arranġament kuntrattwali li jispeċifika livell miftiehem ta' titjib ta' effiċjenza fl-użu tal-enerġija, bħall-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, jew li huma mħaddma minn operatur ta' utilità jew ta' netwerk u li għalhekk huma soġġetti għal miżuri ta' monitoraġġ tar-rendiment min-naħa tas-sistema, għandhom ikunu eżentati mir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 1, dment li l-impatt ġenerali ta' approċċ tali jkun ekwivalenti għal dak li jirriżulta mill-paragrafu 1.

6. Fejn l-impatt ġenerali huwa ekwivalenti għal dak li jirriżulta mill-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu li jieħdu miżuri alternattivi bħal appoġġ finanzjarju jew l-għoti ta' pariri lill-utenti dwar is-sostituzzjoni ta' ġeneraturi, modifiki oħra għas-sistema u soluzzjonijiet alternattivi għall-valutazzjoni tal-effiċjenza tar-rendiment, u d-daqs adatt ta' dawk is-sistemi.

Qabel ma japplika l-miżuri alternattivi msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, kull Stat Membru għandu, billi jippreżenta rapport lill-Kummissjoni, jiddokumenta l-ekwivalenza tal-impatt ta' dawk il-miżuri għall-impatt tal-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, inkluż f'termini ta' ffrankar tal-enerġija u emissjonijiet ta' gassijiet serra.

7. Binjiet li jikkonformaw mal-Artikolu 13(10) jew (11) għandhom jiġu eżentati mir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

8. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu skemi ta' spezzjoni jew miżuri alternattivi bħal għodod diġitali u listi ta' kontroll, biex jiċċertifikaw li x-xogħlijiet ta' kostruzzjoni u ta' rinnovazzjoni mwassla jissodisfaw ir-rendiment fl-użu tal-enerġija ddisinjat u jkunu konformi mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija stabbiliti fil-kodiċijiet tal-bini jew regolamenti ekwivalenti.

9. L-Istati Membri għandhom jinkludu analiżi fil-qosor tal-iskemi ta' spezzjoni u r-riżultati tagħhom bħala anness għall-pjan nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini msemmi fl-Artikolu 3. L-Istati Membri li għażlu l-miżuri alternattivi indikati fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu għandhom jinkludu analiżi fil-qosor u r-riżultati tal-miżuri alternattivi.

Artikolu 24

Rapporti dwar l-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kundizzjonata

1. Rapport ta' spezzjoni għandu jinħareġ wara kull spezzjoni ta' sistema ta' tisħin, tas-sistema tal-ventilazzjoni jew tas-sistema tal-arja kundizzjonata. Ir-rapport ta' spezzjoni għandu jkun fih ir-riżultat tal-ispezzjoni mwettqa f'konformità mal-Artikolu 23 u jinkludi rakkomandazzjonijiet għat-titjib kosteffettiv tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-sistema spezzjonata.

Dawk ir-rakkomandazzjonijiet jistgħu jkunu bbażati fuq tqabbil tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-sistema spezzjonata ma' dik tal-aħjar sistema fattibbli disponibbli, bl-użu ta' teknoloġiji għall-iffrankar enerġetiku, u sistema ta' tip simili li għaliha l-komponenti rilevanti kollha jilħqu l-livell tar-rendiment fl-użu tal-enerġija meħtieġ mil- liġi applikabbli. Ir-rakkomandazzjonijiet għandhom, fejn rilevanti, jinkludu r-riżultati mill-valutazzjoni bażika tal-fattibbiltà li jitnaqqas l-użu tal-fjuwils fossili fuq il-post.

Ir-rapport ta' spezzjoni għandu jindika kwalunkwe kwistjoni ta' sikurezza identifikata waqt l-ispezzjoni. Madankollu, l-awtur tar-rapport ma għandux jitqies responsabbli fir-rigward tal-identifikazzjoni jew l-indikazzjoni ta' kwalunkwe kwistjoni ta' sikurezza bħal din.

2. Ir-rapport tal-ispezzjoni għandu jingħata lill-proprjetarju jew lill-inkwilin tal-bini jew tal-unità tal-bini.

3. Ir-rapport tal-ispezzjoni għandu jittella' fil-bażi tad-*data* nazzjonali għar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija skont l-Artikolu 22.

Artikolu 25

Esperti indipendenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikazzjoni tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, l-istabbiliment tal-passaporti tar-rinnovazzjoni, il-valutazzjoni tal-istat ta' tħejjija għat-teknoloġiji intelliġenti u l-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin, is-sistemi tal-ventilazzjoni u s-sistemi tal-arja kundizzjonata jitwettqu b'mod indipendenti minn esperti kkwalifikati jew iċċertifikati, kemm jekk jaħdmu għal rashom kif ukoll jekk impjegati minn entitajiet pubbliċi jew impriżi privati.

L-esperti għandhom jiġu ċċertifikati f'konformità mal-Artikolu 28 tad-Direttiva (UE) 2023/1791 b'kont meħud tal-kompetenza tagħhom.

2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli lill-pubbliku l-informazzjoni rigward it-taħriġ u ċ-ċertifikazzjonijiet. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu disponibbli għall-pubbliku jew listi aġġornati regolarment ta' esperti kwalifikati jew iċċertifikati jew listi aġġornati regolarment ta' kumpaniji ċċertifikati li joffru s-servizzi ta' esperti bħal dawn.

Artikolu 26

Ċertifikazzjoni ta' professjonisti tal-bini

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-livell xieraq ta' kompetenza għall-professjonisti tal-bini li jwettqu xogħlijiet integrati ta' rinnovazzjoni f'konformità mal-Artikolu 3 u l-Anness II ta' din id-Direttiva u mal-Artikolu 28 tad-Direttiva (UE) 2023/1791.

2. Fejn xieraq u fattibbli, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifika ekwivalenti jkunu disponibbli għall-fornituri ta' xogħlijiet ta' rinnovazzjoni integrati fejn dan ma jkunx kopert mill-Artikolu 18(3) tad-Direttiva (UE) 2018/2001 jew l-Artikolu 28 tad-Direttiva (UE) 2023/1791.

Artikolu 27

Sistemi ta' kontroll indipendenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li sistemi ta' kontroll indipendenti għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jiġu stabbiliti f'konformità mal-Anness VI, u li s-sistemi ta' kontroll indipendenti għall-passaporti tar-rinnovazzjoni, għall-indikaturi tal-potenzjal tal-intelliġenza u għar-rapporti dwar l-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kundizzjonata jiġu stabbiliti. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu sistemi separati għall-kontroll taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, għall-passaporti tar-rinnovazzjoni, għall-indikaturi tal-potenzjal tal-intelliġenza u għar-rapporti dwar l-ispezzjoni tas-sistemi tat-tisħin, tas-sistemi tal-ventilazzjoni u tas-sistemi tal-arja kundizzjonata.

2. L-Istati Membri jistgħu jiddelegaw ir-responsabbiltajiet għall-implimentazzjoni tas-sistemi ta' kontroll indipendenti.

Meta l-Istati Membri jiddeċiedu li jagħmlu hekk, għandhom jiżguraw li s-sistemi ta' kontroll indipendenti jiġu implimentati f'konformità mal-Anness VI.

3. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li ċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, il-passaporti tar-rinnovazzjoni, l-indikaturi tal-potenzjal ta' intelliġenza u r-rapporti tal-ispezzjoni msemmija fil-paragrafu 1 ikunu magħmula disponibbli, fuq talba, lill-awtoritajiet jew l-entitajiet kompetenti.

Artikolu 28

Rieżami

Il-Kummissjoni, assistita mill- -Kumitat imsemmi fl- Artikolu 33, għandha teżamina din id-Direttiva sal-31 ta' Diċembru 2028 fid-dawl tal-esperjenza miksuba u l-progress magħmul matul l-applikazzjoni tagħha, u, jekk ikun neċessarju, tagħmel proposti.

Bħala parti minn dak ir-rieżami, il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva flimkien ma strumenti leġiżlattivi oħra li jindirizzaw ir-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-emissjonijiet tal-gassijiet serra mill-bini, partikolarment permezz tal-ipprezzar tal-karbonju, iwasslu għal biżżejjed progress lejn il-ksib ta' stokk tal-bini b'emissjonijiet żero, kompletament dekarbonizzat sal-2050, jew jekk jeħtieġx li jiġu introdotti aktar miżuri vinkolanti fil-livell tal-Unjoni, partikolarment standards mandatorji minimi għar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-istokk kollu tal-bini, inkluż sabiex jiġi żgurat li l-valuri għall-2030 u l-2035 stabbiliti fl-Artikolu 9(2) ikunu jistgħu jintlaħqu. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta wkoll il-pjanijiet direzzjonali nazzjonali u b'mod partikolari l-valuri limitu ppjanati għall-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja ta' bini ġdid skont l-Artikolu 7(4) u għandha tikkunsidra jekk humiex meħtieġa miżuri addizzjonali li jippromwovu ambjent mibni sostenibbli. Il-Kummissjoni għandha teżamina wkoll b'liema mod l-Istati Membri jistgħu japplikaw approċċi integrati ta' distrettwalità jew ta' viċinaza fil-politika tal-Unjoni dwar il-bini u l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, filwaqt li jiżguraw li kull bini jissodisfa r-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija, pereżempju permezz ta' pjanijiet integrati ta' rinnovazzjoni uskemi ta' rinnovazzjoni ġenerali li japplikaw għal numru ta' bini f'kuntest ta' żona minflok għal bini uniku. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta wkoll jekk indikaturi alternattivi, bħall-użu finali tal-enerġija u l-ħtiġijiet tal-enerġija jkunux aktar adatti għall-finijiet tal-Anness I.

Artikolu 29

Informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom iħejju u jwettqu kampanji ta' sensibilizzazzjoni u ta' informazzjoni. Huma għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jinfurmaw lis-sidien u lill-inkwilini tal-bini jew tal-unitajiet ta' bini u l-atturi tas-suq rilevanti kollha, bħall-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-komunitajiet tal-enerġija, dwar il-prattika u l-metodi differenti li jservu biex jittejjeb ir-rendiment fl-użu tal-enerġija. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jipprovdu informazzjoni mfassla apposta għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli. Dik l-informazzjoni għandha ssir disponibbli wkoll għall-awtoritajiet lokali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

2. L-Istati Membri għandhom b'mod partikolari jipprovdu lis-sidien jew lill-okkupanti tal-bini b'informazzjoni dwar iċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, inkluż l-għan u l-objettivi tagħhom, dwar miżuri kosteffettivi u, fejn ikun il-każ, dwar strumenti finanzjarji, biex jittejjeb ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u dwar is-sostituzzjoni ta' bojlers tal-fjuwils fossili b'alternattivi aktar sostenibbli. L-Istati Membri għandhom jipprovdu l-informazzjoni permezz ta' għodod konsultattivi aċċessibbli u trasparenti bħal pariri dwar ir-rinnovazzjoni u l-punti uniċi ta' servizz stabbiliti skont l-Artikolu 18, filwaqt li jagħtu attenzjoni partikolari lill-unitajiet domestiċi vulnerabbli.

Fuq talba tal-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha tassisti lill-Istati Membri biex iwettqu kampanji informattivi għall-għanijiet tal-paragrafu 1 u tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, li jistgħu jkunu trattati f'programmi tal-Unjoni.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu disponibbli gwida u taħriġ, inkluż għal gruppi sottorappreżentati, għal dawk responsabbli għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Tali gwida u taħriġ għandhom jindirizzaw l-importanza tat-titjib tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, u għandhom jippermettu li titqies il-kombinazzjoni ottimali ta' titjib fl-effiċjenza tal-enerġija, it-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, l-użu tal-enerġija minn sorsi rinovabbli u l-użu ta' tisħin u tkessiħ distrettwali meta jiġu ppjanati, iddisinjati, mibnija u rinovati ż-żoni industrijali jew residenzjali. Tali gwida u taħriġ għandhom jindirizzaw ukoll it-titjib strutturali, l-adattament għat-tibdil fil-klima, is-sikurezza kontra n-nirien, ir-riskji relatati ma' attività sismika intensa, it-tneħħija ta' sustanzi perikolużi inkluż l-asbestos, l-emissjonijiet ta' sustanzi li jniġġsu l-arja (inkluż materja partikolata fina), il-kwalità ambjentali interna u l-aċċessibbiltà għal persuni b'diżabilità. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ħilithom biex jistabbilixxu miżuri biex jappoġġaw it-taħriġ għall-awtoritajiet lokali u reġjonali, il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u atturi rilevanti oħra, bħal inizjattivi ta' rinnovazzjoni mmexxija miċ-ċittadini, biex jippromwovu l-objettivi ta' din id-Direttiva.

4. Il-Kummissjoni għandha ttejjeb kontinwament is-servizzi ta' informazzjoni tagħha, b'mod partikolari s-sit elettroniku li ġie stabbilit bħala portal Ewropew għall-effiċjenza fl-enerġija fil-bini indirizzat għaċ-ċittadini, il-professjonisti u l-awtoritajiet, biex jassisti lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom ta' informazzjoni u sensibilizzazzjoni. L-informazzjoni murija fuq dak is-sit elettroniku tista' tinkludi links għal-liġi rilevanti tal-Unjoni, regoli nazzjonali, reġjonali u lokali, links għas-siti elettroniċi EUROPA li juru l-Pjanijiet ta' Azzjoni Nazzjonali dwar l-Effiċjenza fl-Enerġija, links għall-istrumenti finanzjarji disponibbli, kif ukoll eżempji tal-aħjar prattika fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, inkluż fir-rigward tal-punti uniċi ta' servizz stabbiliti skont l-Artikolu 18 ta' din id-Direttiva. Fil-kuntest tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali,

il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([33]), il-Fond Soċjali għall-Klima, u l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, il-Kummissjoni għandha tkompli u tintensifika aktar is-servizzi ta' informazzjoni tagħha bil-għan li tiffaċilita l-użu tal-fondi disponibbli billi tipprovdi assistenza u informazzjoni, inkluż, f'kooperazzjoni mal-Bank Ewropew tal-Investiment, permezz tal-faċilità Assistenza Ewropea għall-Enerġija Lokali, lill-partijiet interessati, inklużi l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, dwar il-possibbiltajiet ta' finanzjament, b'kont meħud tal-aħħar tibdil fil-qafas regolatorju.

Artikolu 30

Konsultazzjoni

Biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni effettiva ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jikkonsultaw lill-partijiet interessati involuti, inklużi l-awtoritajiet lokali u reġjonali, f'konformità mal-liġi nazzjonali applikabbli u skont kif ikun rilevanti. Tali konsultazzjoni hija ta' importanza partikolari għall-applikazzjoni tal-Artikolu 29.

Artikolu 31

Adattament tal-Anness I għall-progress tekniku

Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati skont l-Artikolu 32 biex temenda din id-Direttiva dwar l-adattament tal-punti 4 u 5 tal-Anness I għall-progress tekniku.

Artikolu 32

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni suġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikoli 6, 7, 15, 17 u 31 […] hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perjodu indeterminat ta' żmien mit-28 ta' Mejju 2024.

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikoli 6, 7, 15, 17 u 31 tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat li jkun diġà fis-seħħ.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 6, 7, 15, 17 jew 31 għandu jidħol fis-seħħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn informaw lill-Kummissjoni li mhumiex sejrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 33

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([34]).

([33]) Ir-Regolament (UE) 2021/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 1).

([34]) Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 34

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa kollha biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti jrid ikunu effikaċi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom, mingħajr dewmien, jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk ir-regoli u b'dawk il-miżuri u għandhom jinnotifikawha, mingħajr dewmien, bi kwalunkwe emenda sussegwenti li taffettwahom..

Artikolu 35

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom, idaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji biex jikkonformaw mal-Artikoli 1, 2 u 3, 5 sa 29 u 32 u mal-Annessi I, II u III u V sa X sad-29 ta' Mejju 2026. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 17(15) sal-1 ta' Jannar 2025.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il- miżuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu akkumpanjati b'tali ir-referenza fil-ħin tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li r-referenzi fil-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti għad-Direttiva revokata b'din id-Direttiva għandhom jittieħdu bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir dik ir-referenza u kif għandha titfassal dik id-dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 36

Revoka

Id-Direttiva 2010/31/UE, kif emendata mill-atti elenkati fil-Parti A tal-Anness IX„ hija revokata b'effett mit-30 ta' Mejju 2026, bla ħsara għall-obbligi tal-Istati Membri fir-rigward tal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u d-dati tal-applikazzjoni tad- Direttivi stabbiliti fil-Parti B fl-Anness IX,.

Referenzi għad-Direttiva revokata għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness X.

Artikolu 37

Dħul fis-seħħ u applikazzjoni

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

L-Artikoli 30, 31, 33 u 34 għandhom japplikaw mit-30 ta' Mejju 2026.

Artikolu 38

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Strasburgu, l-24 ta' April 2024.

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*
R. METSOLA	M. MICHEL

ANNESS I

Qafas ġenerali komuni għall-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija

(imsemmi fl-Artikolu 4)

1. Ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija għandu jiġi ddeterminat abbażi tal-użu kkalkulat jew immetrat tal-enerġija u jirrifletti l-użu tipiku ta' enerġija għat-tisħin tal-ispazju, għat-tkessiħ tal-ispazju, għall-misħun domestiku, għall-ventilazzjoni, għat-tidwil integrat u għal sistemi tekniċi oħra użati fil-bini. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-użu tipiku tal-enerġija jkun rappreżentattiv tal-kundizzjonijiet operattivi attwali għal kull tipoloġija rilevanti u jirrifletti l-imġiba tipika tal-utenti. Fejn possibbli, l-użu tipiku tal-enerġija u l-imġiba tipika tal-utenti għandhom ikunu bbażati fuq l-istatistika nazzjonali disponibbli, il-kodiċijiet tal-bini u d-*data* mmetrata.

   Meta l-użu tal-enerġija mmetrat ikun il-bażi għall-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, il-metodoloġija tal-kalkolu għandha tkun kapaċi tidentifika l-influwenza tal-imġiba tal-okkupanti u tal-klima lokali, li ma għandhiex tiġi riflessa fir-riżultat tal-kalkolu. L-użu tal-enerġija mmetrat għall-finijiet tal-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija għandu jeħtieġ qari ta' mill-inqas kull xahar u għandu jiddistingwi bejn il-vetturi tal-enerġija.

   L-Istati Membri jistgħu jużaw il-konsum tal-enerġija mmetrata bil-miter f'kundizzjonijiet operattivi tipiċi biex jivverifikaw il-korrettezza tal-użu tal-enerġija kkalkulat u jippermettu t-tqabbil bejn ir-rendiment ikkalkulat u dak reali. Il-konsum tal-enerġija mmetrata għall-finijiet ta' verifika u tqabbil jista' jkun ibbażat fuq qari ta' kull xahar.

   Ir-rendiment fl-użu tal-enerġija ta' bini għandu jkun espress b'indikatur numeriku tal-użu tal-enerġija primarja għal kull unità ta' erja tal-art ta' referenza kull sena, f'kWh/(m^2.y) għall-fini kemm taċ-ċertifikazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija kif ukoll tal-konformità mar-rekwiżiti minimi ta' rendiment fl-użu tal-enerġija. Il-metodoloġija applikata għad-determinazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija ta' bini għandha tkun trasparenti u miftuħa għall-innovazzjoni.

   L-Istati Membri għandhom jiddeskrivu l-metodoloġija tal-kalkolu nazzjonali tagħhom abbażi tal-Anness A tal-istandards Ewropej ewlenin dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, jiġifieri EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN ISO 52120-1, EN 16798-1 u EN 17423 jew dokumenti li jieħdu postu. Din id-dispożizzjoni ma għandhiex tikkostitwixxi kodifika legali ta' dawk l-istandards.

   L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li, fejn il-bini jiġi fornut minn sistemi tat-tisħin jew tat-tkessiħ distrettwali, il-benefiċċji ta' tali provvista jiġu rikonoxxuti u kkunsidrati fil-metodoloġija tal-kalkolu b'mod partikolari s-sehem tal-enerġija rinnovabbli permezz ta' fatturi tal-enerġija primarja ċċertifikati jew rikonoxxuti individwalment.

2. Il-ħtiġijiet tal-enerġija u tal-użu tal-enerġija għat-tisħin tal-ispazju, għat-tkessiħ tal-ispazju, għall-misħun domestiku, għall-ventilazzjoni, għat-tidwil integrat u għal sistemi tekniċi oħra tal-bini għandhom jiġu kkalkulati bl-użu ta' intervalli ta' kalkolu tal-ħin kull xahar, fis-siegħa jew inqas minn siegħa sabiex jiġu kkunsidrati l-kundizzjonijiet differenti li jaffettwaw b'mod sinifikanti t-tħaddim u r-rendiment tas-sistema u l-kundizzjonijiet ta' ġewwa, u biex ikunu ottimizzati l-livelli tas-saħħa, tal-kwalità tal-arja interna, inkluż livelli ta' kumdità, definiti mill-Istati Membri fil-livell nazzjonali jew dak reġjonali.

   Fejn regolamenti speċifiċi għall-prodott għal prodotti relatati mal-enerġija adottati skont id-Direttiva 2009/125/KE jkunu jinkludu rekwiżiti speċifiċi ta' informazzjoni dwar il-prodott għall-fini tal-kalkolu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja skont din id-Direttiva, il-metodi ta' kalkolu nazzjonali ma għandhomx jirrikjedu informazzjoni addizzjonali.

   Il-kalkolu tal-enerġija primarja għandu jkun ibbażat fuq fatturi aġġornati regolarment u li jħarsu 'l quddiem tal-enerġija primarja, (li jiddistingwi bejn mhux rinnovabbli, rinnovabbli u totali) jew fatturi ta' ponderazzjoni għal kull vettur tal-enerġija, li għandhom jiġu rikonoxxuti mill-awtoritajiet nazzjonali u jqis it-taħlita enerġetika mistennija abbażi tal-pjan nazzjonali għall-enerġija u l-klima tagħhom. Dawk il-fatturi tal-enerġija primarja jew fatturi ta' ponderazzjoni jistgħu jkunu bbażati fuq informazzjoni nazzjonali, reġjonali jew lokali. Il-fatturi tal-enerġija primarja jew fatturi ta' ponderazzjoni jistgħu jiġu stabbiliti fuq bażi annwali, staġonali, ta' kull xahar, ta' kuljum jew fis-siegħa jew fuq informazzjoni aktar speċifika li titqiegħed għad-dispożizzjoni għal sistemi distrettwali individwali.

Il-fatturi tal-enerġija primarja jew il-fatturi ta' ponderazzjoni għandhom jiġu definiti mill-Istati Membri. L-għażliet magħmula u s-sorsi tad-*data* għandhom jiġu rrapportati skont EN 17423 jew kwalunkwe dokument ta' li jeħodlu postu. L-Istati Membri jistgħu jagħżlu fattur medju tal-enerġija primarja tal-Unjoni għall-elettriku stabbilit skont id-Direttiva (UE) 2023/1791 minflok fattur tal-enerġija primarja li jirrifletti t-taħlita tal-elettriku fil-pajjiż.

3. Bil-għan li jiġi espress r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini, l-Istati Membri għandhom jiddefinixxu indikaturi numeriċi addizzjonali tal-użu ta' enerġija primarja totali, mhux rinnovabbli u rinnovabbli, u emissjonijiet ta' gass serra operattivi prodotti fi $kgCO_2eq/(m^2.y)$.

4. Il-metodoloġija għandha tiġi stabbilita filwaqt li mill-anqas jitqiesu l-aspetti li ġejjin:

(a) il-karatteristiċi termali attwali li ġejjin tal-bini inkluż it-taqsimiet interni tiegħu:

(i) kapaċità termali;

(ii) insulazzjoni;

(iii) tisħin passiv;

(iv) elementi tat-tkessiħ;

(v) pontijiet termali;

(b) installazzjonijiet tat-tisħin u provvista tal-ilma sħun domestiku, inkluż il-karatteristiċi ta' insulazzjoni tagħhom;

(c) il-kapaċità ta' ġenerazzjoni ta' enerġija rinnovabbli u ta' ħżin ta' enerġija installati fuq il-post;

(d) installazzjonijiet tal-arja kundizzjonata;

(e) ventilazzjoni naturali u mekkanika li tista' tinkludi ssikkar tal-arja, u l-irkupru tas-sħana;

(f) installazzjonijiet ta' tidwil fissi (l-aktar fis-settur mhux residenzjali);

(g) id-disinn, pożizzjonament u orjentazzjoni tal-bini, inkluż il-klima ta' barra;

(h) sistemi solari passivi u protezzjoni solari;

(i) kundizzjonijiet klimatiċi interni, inkluż il-klima interna ddisinjata;

(j) tagħbijiet interni;

(k) sistemi tal-awtomatizzazzjoni u l-kontroll tal-bini u l-kapaċitajiet tagħhom li jimmonitorjaw, jikkontrollaw u jottimizzaw ir-rendiment fl-użu tal-enerġija.

5. Għandha titqies l-influwenza pożittiva tal-aspetti li ġejjin:

(a) kundizzjonijiet ta' esponiment solari lokali, sistemi solari attivi u sistemi oħra ta' tisħin u elettriku bbażati fuq enerġija minn sorsi rinnovabbli;

(b) elettriku ġġenerat mill-koġenerazzjoni;

(c) sistemi tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali jew ta' blokka;

(d) tidwil naturali.

(e) sistemi ta' ħżin ta' elettriku;

(f) sistemi ta' enerġija termali.

6. Għall-finijiet tal-kalkolu tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, il-bini għandu jiġi kklassifikat kif xieraq fil-kategoriji li ġejjin:

(a) djar ta' diversi tipi għal familja waħda;

(b) blokki ta' appartamenti;

(c) uffiċċji;

(d) bini tal-edukazzjoni;

(e) sptarijiet;

(f) lukandi u ristoranti;

(g) faċilitajiet sportivi;

(h) bini għal servizzi bl-ingrossa u bl-imnut;

(i) tipi oħra ta' binjiet li jużaw l-enerġija.

ANNESS II

Mudell għall-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini

(imsemmi fl-Artikolu 3)

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
(a) Ħarsa ġenerali lejn l-istokk tal-bini nazzjonali	L-għadd ta' binjiet u l-erja totali tal-art (m²): — għal kull tip ta' binja (inkluż bini pubbliku u akkomodazzjoni soċjali) — għal kull klassi tar-rendiment tal-enerġija — bini b'użu ta' kważi żero enerġija — bini bl-agħar rendiment (inkluż definizzjoni) — it-43 % tal-bini residenzjali bl-agħar rendiment — stima tas-sehem tal-bini eżentat skont l-Artikolu 9(6) il-punt (b)	L-għadd ta' binjiet u l-erja totali tal-art (m²): — għal kull età tal-bini — għal kull daqs ta' bini — għal kull żona klimatika — twaqqigħ (l-għadd u l-erja totali tal-art (m²))
	Għadd ta' ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija: — għal kull tip ta' bini (inkluż bini pubbliku) — għal kull klassi tar-rendiment tal-enerġija	Għadd ta' ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija: — għal kull perjodu ta' kostruzzjoni
	Rati ta' rinnovazzjoni annwali: l-għadd u l-erja totali tal-art (m²) — għal kull tip ta' bini — għal livelli ta' bini b'użu ta' kważi żero enerġija u/jew b'emissjonijiet żero — għal kull fond tar-rinnovazzjoni (rinnovazzjoni medja ponderata) — bini pubbliku	
	Il-konsum tal-enerġija annwali primarja u finali (ktoe): — għal kull tip ta' bini — għal kull użu finali Iffrankar enerġetiku (ktoe): — bini residenzjali — bini mhux residenzjali — bini pubbliku Medja tal-użu tal-enerġija primarja f'kWh/(m².y) għal bini residendzjali Sehem tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tal-bini (MW installati jew GWh iġġenerati): — għal użi differenti.	Tnaqqis fl-kostijiet tal-enerġija (EUR) għal kull unità domestika (medja) L-użu tal-enerġija primarja ta' bini li jikkorrispondi għall-ogħla 15 % (livell limitu ta' kontribuzzjoni sostanzjali) u l-ogħla 30 % (ma ssir l-ebda ħsara sinifikanti) tal-istokk tal-bini nazzjonali, skont ir-Regolament Delegat (UE) 2021/2139 Sehem tas-sistema tat-tisħin fis-settur tal-bini għal kull tip ta' bojler/sistema tat-tisħin Is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tal-bini (MW installati jew GWh iġġenerati): — fuq il-post — mhux fuq il-post

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
	Emissjonijiet annwali operattivi ta' gassijiet serra ($kgCO_2eq/(m^2.y)$): — għal kull tip ta' bini Tnaqqis annwali operattiv tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra ($kgCO_2eq/(m^2.y)$): — għal kull tip ta' bini	GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja ($kgCO_2eq/m^2.y$) f'bini ġdid: — għal kull tip ta' bini
	Ostakli u fallimenti tas-suq (deskrizzjoni): — inċentivi maqsuma — il-kapaċità tas-settur tal-kostruzzjoni u tal-enerġija Evalwazzjoni tal-kapaċitajiet fis-setturi tal-kostruzzjoni, tal-effiċjenza enerġetika u tal-enerġija rinnovabbli	Ostakli u fallimenti tas-suq (deskrizzjoni): — amministrattivi — finanzjarji — tekniċi — għarfien — oħrajn Għadd ta': — Kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija — kumpaniji tal-kostruzzjoni — periti u inġiniera — ħaddiema tas-sengħa — punti uniċi ta' servizz — SMEs fis-settur tal-kostruzzjoni/rinnovazzjoni — komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u inizjattivi ta' rinnovazzjoni mmexxija miċ-ċittadini Projezzjonijiet tal-forza tax-xogħol tal-kostruzzjoni: — periti/inġiniera/ħaddiema tas-sengħa rtirati — periti/inġiniera/ħaddiema tas-sengħa li deħlin fis-suq — iż-żgħażagħ fis-settur — in-nisa fis-settur Ħarsa ġenerali u tbassir tal-evoluzzjoni tal-prezzijiet tal-materjali tal-kostruzzjoni u l-iżviluppi tas-suq nazzjonali
	Il-faqar enerġetiku (definizzjoni): — % ta' nies milquta mill-faqar enerġetiku — proporzjon tal-introjtu disponibbli tal-unitajiet domestiċi użat fuq l-enerġija — popolazzjoni li tgħix f'kundizzjonijiet ta' abitazzjoni inadegwati (eż. saqaf inixxi) jew b'kundizzjonijiet inadegwati ta' kumdità termali	

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
	Fatturi ta' enerġija primarja: — għal kull vettur tal-enerġija — fattur tal-enerġija primarja mhux rinnovabbli — fattur tal-enerġija primarja rinnovabbli — fattur totali tal-enerġija primarja	
	Definizzjoni ta' bini b'użu ta' kważi żero enerġija għal bini ġdid u eżistenti	Ħarsa ġenerali lejn il-qafas legali u amministrattiv
	Rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija kostottimali għal bini ġdid u eżistenti	
(b) Pjan direzzjonali għall-2030, għall-2040 u għall-2050	Miri għar-rati ta' rinnovazzjoni annwali: l-għadd u l-erja totali tal-art (m^2): — għal kull tip ta' bini — bini bl-agħar rendiment — it-43 % tal-bini residenzjali bl-agħar rendiment Informazzjoni skont l-Artikolu 9(1): — kriterji għall-eżenzjoni ta' bini mhux residenzjali individwali — stima tas-sehem ta' bini mhux residenzjali eżentat — stima ta' titjib ekwivalenti fir-rendiment fl-użu tal-enerġija minħabba bini mhux residenzjali eżentat	Miri għas-sehem mistenni (%) ta' bini rinnovat: — għal kull tip ta' bini — għal kull profondità ta' rinnovazzjoni
	Miri għall-konsum annwali mistenni tal-enerġija primarja u finali (ktoe): — għal kull tip ta' bini — għal kull użu finali L-iffrankar enerġetiku mistenni: — għal kull tip ta' bini Miri għaż-żieda fis-sehem tal-enerġija rinnovabbli f'konformità mal-Artikolu 15a tad-Direttiva (UE) 2018/2001 Miri numeriċi għall-użu tal-enerġija solari fil-bini	Sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tal-bini (MW installati jew GWh iġġenerati)

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
	Miri għall-emissjonijiet ta' gassijiet serra operattivi mistennija (kgCO$_2$eq/(m^2.y): — għal kull tip ta' bini Miri għat-tnaqqis mistenni tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra operattivi (%) — għal kull tip ta' bini	Maqsuma bejn l-emissjonijiet koperti mill-Kapitolu III [installazzjonijiet stazzjonarji], il-Kapitolu IVa [sistema ta' skambju ta' kwoti tal-emissjonijiet għall-bini, it-trasport bit-triq u setturi addizzjonali] tad-Direttiva 2003/87/KE, u stokk ieħor; Miri għal emissjonijiet ta' gassijiet serra mistennija f'bini ġdid (kgCO$_2$eq/(m^2.y) tul iċ-ċiklu kollu tal-ħajja: — għal kull tip ta' bini
	Benefiċċji usa' mistennija: — % ta' tnaqqis ta' nies affettwati mill-faqar enerġetiku	— Il-ħolqien ta' impjiegi ġodda — Żieda fil-PDG (sehem u biljuni ta' euro)
	Il-kontribut tal-Istat Membru għall-miri tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni skont l-Artikolu 4 tad-Direttiva (UE) 2023/1791 attribwibbli għar-rinnovazzjoni tal-istokk tal-bini tiegħu (sehem u ċifra f'ktoe)	
	Kontribut tal-Istat Membru għall-miri tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni skont id-Direttiva (UE) 2018/2001 attribwibbli għar-rinnovazzjoni tal-istokk tal-bini tiegħu (sehem, MW installati jew GWh iġġenerati)	
(c) Ħarsa ġenerali lejn il-politiki u l-miżuri implimentati u ppjanati	Politiki u miżuri fir-rigward tal-elementi li ġejjin: (a) l-identifikazzjoni ta' approċċi kosteffettivi għar-rinnovazzjoni ta' tipi ta' bini u żoni klimatiċi differenti, b'konsiderazzjoni tal-punti ta' attivazzjoni rilevanti potenzjali fiċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini; (b) standards minimi nazzjonali tar-rendiment fl-użu tal-enerġija skont l-Artikolu 9 u politiki u azzjonijiet oħra li jimmiraw lejn is-segmenti bl-agħar rendiment tal-istokk tal-bini nazzjonali, inkluż is-salvagwardji kif imsemmija fl-Artikolu 17(19); (c) il-promozzjoni ta' rinnovazzjoni profonda tal-bini, inkluż rinnovazzjoni profonda fi stadji; (d) l-għoti tas-setgħa u l-protezzjoni lill-klijenti vulnerabbli u t-tnaqqis tal-faqar enerġetiku, inklużi politiki u miżuri skont l-Artikolu 24 tad-Direttiva (UE) 2023/1791, u l-affordabbiltà tal-akkomodazzjoni; (e) il-ħolqien ta' punti uniċi ta' servizz jew mekkaniżmi simili skont l-Artikolu 18 għall-għoti ta' pariri u assistenza tekniċi, amministrattivi u finanzjarji;	Politiki u miżuri fir-rigward tal-elementi li ġejjin: (a) iż-żieda fir-reżiljenza tal-bini għat-tibdil fil-klima; (b) il-promozzjoni tas-suq tas-servizzi tal-enerġija; (c) iż-żieda fis-sikurezza kontra n-nirien; (d) iż-żieda fir-reżiljenza għar-riskji ta' diżastri, inkluż ir-riskji relatati ma' attività siżmika intensa; (e) it-tneħħija ta' sustanzi perikolużi inkluż l-asbestos; (f) l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabilità; (g) ir-rwol tal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u tal-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini fl-approċċi distrettwali u tal-viċinat; (h) l-indirizzar ta' diskrepanzi fil-kapaċitajiet umani; u (i) l-indirizzar tat-titjib tal-kwalità ambjentali interna.

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
	(f) id-dekarbonizzazzjoni tat-tisħin u t-tkessiħ, inkluż permezz ta’ networks ta’ tisħin u tkessiħ distrettwali, u l-eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili fit-tisħin u t-tkessiħ bil-ħsieb tal-eliminazzjoni gradwali kompleta tal-bojlers tal-fjuwils fossili sal-2040; (g) il-prevenzjoni u t-trattament ta’ kwalità għolja tal-iskart tal-kostruzzjoni u d-demolizzjoni f’konformità mad-Direttiva 2008/98/KE, b’mod partikolari fir-rigward tal-ġerarkija tal-iskart, u l-objettivi tal-ekonomija ċirkolari; (h) il-promozzjoni ta’ sorsi ta’ enerġija rinnovabbli fil-bini f’konformità mal-mira indikattiva għas-sehem ta’ enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tal-bini stabbilita fl-Artikolu 15a(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001; (i) l-użu ta’ installazzjonijiet tal-enerġija solari fuq il-bini; (j) it-tnaqqis tal-emissjonijiet ta’ gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu għall-kostruzzjoni, ir-rinnovazzjoni, it-tħaddim u t-tmiem tal-ħajja tal-bini, u l-użu tal-assorbimenti tal-karbonju; (k) il-promozzjoni ta’ approċċi distrettwali u tal-viċinat u programmi integrati ta’ rinnovazzjoni fil-livell distrettwali, li jistgħu jindirizzaw kwistjonijiet bħall-enerġija, il-mobbiltà, l-infrastruttura ekoloġika, it-trattament tal-iskart u tal-ilma u aspetti oħra tal-ippjanar urban u jistgħu jqisu r-riżorsi lokali u reġjonali, iċ-ċirkolarità u s-sufficjenza; (l) it-titjib tal-bini li huwa proprjetà ta’ korpi pubbliċi, inklużi politiki u miżuri skont l-Artikoli 5, 6 u 7 tad-Direttiva (UE) 2023/1791 l; (m) il-promozzjoni ta’ teknoloġiji u infrastruttura intelliġenti għall-mobbiltà sostenibbli fil-bini; (n) l-indirizzar tal-ostakli għas-suq u l-fallimenti tas-suq; (o) l-indirizzar tad-diskrepanzi fil-ħiliet u l-promozzjoni tal-edukazzjoni, it-taħriġ immirat, it-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ mill-ġdid fis-settur tal-kostruzzjoni u fis-setturi tal-effiċjenza enerġetika u tal-enerġija rinnovabbli (kemm dawk pubbliċi kif ukoll dawk privati), bil-ħsieb li jiġi żgurat li jkun hemm biżżejjed forza tax-xogħol bil-livell xieraq ta’ ħiliet li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet fis-settur tal-bini, b’enfasi speċjali fuq il-gruppi sottorappreżentati; (p) kampanji ta’ sensibilizzazzjoni u għodod konsultattivi oħra; u	Għall-politiki u l-miżuri kollha: — riżorsi u kapaċitajiet amministrattivi — oqsma koperti: — l-agħar rendiment — standards minimi tar-rendiment tal-enerġija — il-faqar enerġetiku, l-akkomodazzjoni soċjali — bini pubbliku — residenzjali (familja waħda, aktar minn familja waħda) — mhux residenzjali — l-industrija — sorsi ta’ enerġija rinnovabbli — eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili fit-tisħin u fit-tkessiħ — emissjonijiet ta’ gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu — l-ekonomija ċirkolari u l-iskart — punti uniċi ta’ servizz — passaporti tar-rinnovazzjoni — teknoloġiji intelliġenti — mobilità sostenibbli fil-bini — approċċi distrettwali u tal-viċinat — ħiliet, taħriġ — kampanji ta’ sensibilizzazzjoni u għodod konsultattivi

Din id-Direttiva L-Artikolu 3	Indikaturi obbligatorji	Indikaturi fakultattivi
	(q) il-promozzjoni ta’ soluzzjonijiet modulari u industrijalizzati għall-kostruzzjoni u r-rinnovazzjoni tal-bini. Għall-politiki u l-miżuri kollha: — l-isem tal-politika jew tal-miżura — deskrizzjoni qasira (kamp ta’ applikazzjoni, objettiv u kundizzjonijiet ta’ operazzjoni preċiżi) — objettiv kwantifikat — tip ta’ politika jew miżura (eż. leġiżlattiva; ekonomika; fiskali; ta’ taħriġ, ta’ sensibilizzazzjoni) — baġit ippjanat u sorsi ta’ finanzjament — entitajiet responsabbli għall-implimentazzjoni tal-politika — impatt mistenni — status ta’ implimentazzjoni — data tad-dħul fis-seħħ — perjodu ta’ implimentazzjoni	
(d) Deskrizzjoni tal-ħtiġijiet ta’ investiment, issorsi baġitarji u r-riżorsi amministrattivi	— ħtiġijiet ta’ investiment totali għall-2030, l-2040, l-2050 (f’miljuni ta’ EUR) — investimenti pubbliċi (f’miljuni ta’ EUR) — investimenti privati (f’miljuni ta’ EUR) — riżorsi baġitarji	
(e) Livelli limitu ta’ bini b’emissjonijiet żero ġodda u rinnovati, imsemmija fl-Artikolu 11	— livelli limitu operazzjonali ta’ emissjonijiet ta’ gassijiet serra ta’ bini ġdid b’emissjonijiet żero; — livelli limitu operazzjonali ta’ emissjonijiet ta’ gassijiet serra ta’ bini rinnovat b’emissjonijiet żero; — livelli limitu annwali tal-użu tal-enerġija primarja ta’ bini ġdid b’emissjonijiet żero; — livelli limitu annwali tal-użu tal-enerġija primarja ta’ bini rinnovat b’emissjonijiet żero	
(f) Standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini mhux residenzjali	— livelli limitu massimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, skont l-Artikolu 9(1)	
(g) Trajettorja nazzjonali għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali	— it-trajettorja nazzjonali, għar-rinnovazzjoni progressiva tal-istokk tal-bini residenzjali, inkluż l-istadji importanti għall-2030 u l-2035 għall-użu medju tal-enerġija primarja f’kWh/(m^2.y), skont l-Artikolu 9(2)	

ANNESS III

Il-kalkolu tal-potenzjal tal-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja ta' bini ġdid skont l-Artikolu 7(2)

Għall-kalkolu tal-potenzjal ta' tisħin globali (GWP) taċ-ċiklu tal-ħajja ta' bini ġdid skont l-Artikolu 7(2), il-GWP tul iċ-ċiklu tal-ħajja totali jiġi kkomunikat bħala indikatur numeriku għal kull stadju taċ-ċiklu tal-ħajja espress bħala $kgCO_2eq/m^2$. (ta' erja utli tal-art) ikkalkulat fuq perjodu ta' studju ta' referenza ta' 50 sena. L-għażla tad-data, id-definizzjoni tax-xenarju u l-kalkoli għandhom jitwettqu f'konformità ma' EN 15978 (EN 15978:2011 Sostenibbiltà tax-xogħlijiet ta' kostruzzjoni. Valutazzjoni tar-rendiment ambjentali tal-bini. Metodu tal-kalkolu) u filwaqt li jitqies kwalunkwe standard sussegwenti relatat mas-sostenibbiltà tax-xogħlijiet ta' kostruzzjoni u l-metodu ta' kalkolu għall-valutazzjoni tar-rendiment ambjentali tal-bini.). L-ambitu tal-elementi ta' bini u tat-tagħmir tekniku huwa kif iddefinit fil-qafas tal-Livell(i) komuni tal-UE għall-indikatur 1.2. Fejn jeżistu għodda jew metodu nazzjonali għall-kalkolu, jew ikunu meħtieġa biex isir żvelar jew biex jinkisbu permessi tal-bini, dawk l-għodda jew metodu jistgħu jintużaw biex jipprovdu l-iżvelar meħtieġ. Jistgħu jintużaw għodod jew metodi oħra ta' kalkolu jekk jissodisfaw il-kriterji minimi stabbiliti mill-qafas komuni tal-UE tal-Livell(i). Id-data dwar prodotti speċifiċi għall-bini kkalkulata f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 305/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [1] għandha tintuża meta tkun disponibbli.

---

[1] Ir-Regolament (UE) Nru 305/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2011 li jistabbilixxi kondizzjonijiet armonizzati għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti għall-bini u li jħassar id-Direttiva tal-Kunsill 89/106/KEE (ĠU L 88, 4.4.2011, p. 5).

ANNESS IV

Qafas ġenerali komuni għall-valutazzjoni tal-istat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġiji intellġenti

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi d-definizzjoni tal-indikatur tal-istat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġija intelliġenti u tistabbilixxi metodoloġija li biha għandha tiġi kkalkulata, sabiex tivvaluta l-kapaċità ta' binja jew ta' unità tal-bini li tadatta l-operat tagħha għall-ħtiġijiet tal-okkupant u l-grilja u biex itejbu l-effiċjenza enerġetika u r-rendiment ġenerali tagħhom.

   L-indikatur tal-istat ta' tħejjija tal-bini għat-teknoloġija intelliġenti għandu jkopri karatteristiċi biex jitjiebu l-iffrankar enerġetiku, it-tqabbil u l-flessibbiltà, titjib fil-funzjonalitajiet u l-kapaċitajiet li jirriżultaw minn apparat aktar interkonness u intelliġenti.

   Il-metodoloġija għandha tqis karatteristiċi bħall-eżistenza possibbli ta' tewmi diġitali tal-bini.

   Il-metodoloġija għandha tqis karatteristiċi bħal miters intelliġenti, awtomatizzazzjoni tal-bini u sistemi ta' kontroll, apparat awtoregolatorju għar-regolazzjoni tat-temperatura tal-arja ta' ġewwa, apparati integrati tad-dar, punti tal-irriċarġjar għall-vetturi elettriċi, ħażna tal-enerġija u funzjonalitajiet dettaljati u l-interoperabbiltà ta' dawk il-karatteristiċi, kif ukoll il-benefiċċji għall-kundizzjoni klimatika ta' ġewwa, l-effiċjenza enerġetika, il-livelli ta' rendiment u l-possibbiltà ta' flessibbiltà.

2. Il-metodoloġija għandha sserraħ fuq il-funzjonalitajiet prinċipali li ġejjin relatati mal-bini u s-sistemi tekniċi tal-bini tiegħu:

   (a) l-abbiltà li jżomm ir-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-operat tal-bini permezz tal-adattament tal-konsum tal-enerġija pereżempju permezz tal-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli;

   (b) l-abbiltà li jadatta l-mod tal-operat tiegħu bi tweġiba għall-ħtiġijiet tal-okkupant filwaqt li tingħata attenzjoni dovuta għad-disponibbiltà tal-faċilità tal-użu mill-utent, iż-żamma ta' kondizzjonijiet klimatiċi ta' ġewwa tajbin għas-saħħa u l-abbiltà ta' rappurtar dwar l-użu tal-enerġija;

   (c) il-flessibbiltà tad-domanda għall-enerġija ġenerali tal-bini, inkluża l-abbiltà tiegħu li jippermetti l-parteċipazzjoni b'mod ta' domanda-risposta attiva u passiva kif ukoll impliċita u espliċita, permezz tal-ħżin tal-enerġija u r-rilaxx mill-ġdid tal-enerġija lura fil-grilja, pereżempju permezz ta' kapaċitajiet ta' flessibbiltà u ta' trasferiment tat-tagħbija; u

   (d) l-abbiltà li jtejjeb l-effiċjenza enerġetika tiegħu u r-rendiment ġenerali permezz tal-użu ta' teknoloġiji għall-iffrankar enerġetiku.

3. Il-metodoloġija tista' tqis ukoll:

   (a) l-interoperabbiltà bejn is-sistemi (miters intelliġenti, sistemi ta' awtomatizzazzjoni u kontroll tal-bini, apparati integrati tad-dar, apparat awtoregolatorju għar-regolar tat-temperatura tal-arja ta' ġewwa fil-bini u sensuri tal-kwalità tal-arja ta' ġewwa u ventilazzjonijiet); u

   (b) l-influwenza pożittiva ta' networks eżistenti tal-komunikazzjoni, b'mod partikolari l-eżistenza ta' infrastruttura fiżika ta' veloċità għolja fil-bini, bħat-tikketta volontarja "broadband ready", u l-eżistenza ta' punt ta' aċċess għal bini b'unitajiet ta' bini residenzjali multipli„ f'konformità mal-Artikolu 8 tad-Direttiva 2014/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ([1]).

4. Il-metodoloġija ma għandhiex taffettwa b'mod negattiv l-iskemi ta' ċertifikazzjoni tar-rendiment fl-użu tal-enerġija nazzjonali eżistenti u għandha tibni fuq inizjattivi relatati fil-livell nazzjonali, filwaqt li tqis il-prinċipju tal-pussess mill-okkupant, il-protezzjoni tad-data, il-privatezza u s-sigurtà, f'konformità mal-liġi rilevanti tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data u l-privatezza kif ukoll l-aqwa tekniki disponibbli għaċ-ċibersigurtà.

5. Il-metodoloġija għandha tistabbilixxi l-aktar format adattat tal-parametru indikatur tal-istat ta' tħejjija għat-teknoloġija intelliġenti u għandha tkun sempliċi, trasparenti u li tinftiehem faċilment għall-konsumaturi, is-sidien, l-investituri, u l-parteċipanti tas-suq tar-rispons għad-domanda.

([1]) Id-Direttiva 2014/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar miżuri biex tonqos l-ispiża għall-installazzjoni ta' networks tal-komunikazzjoni elettronika b'veloċità għolja (ĠU L 155, 23.5.2014, p. 1).

ANNESS V

Mudell għaċ-ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija

(imsemmi fl-Artikolu 19)

1. Fuq il-paġna ta' quddiem tiegħu, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu juri mill-inqas l-elementi li ġejjin:

   (a) il-klassi tar-rendiment tal-enerġija;

   (b) l-użu annwali tal-enerġija primarja kkalkulat f'kWh/(m^2y);

   (c) l-użu annwali tal-enerġija finali kkalkulat f'kWh/(m^2y);

   (d) l-enerġija rinnovabbli prodotta fil-post f'% tal-użu tal-enerġija;

   (e) emissjonijiet ta' gassijiet serra operattivi (kg CO_2/(m^2y)), u l-valur tal-GWP taċ-ċiklu tal-ħajja, jekk disponibbli.

   Iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandu juri wkoll l-elementi li ġejjin:

   (a) il-konsum annwali tal-enerġija primarja u finali kkalkulat f'kWh jew MWh;

   (b) il-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli f'kWh jew MWh; il-vettur ewlieni tal-enerġija u t-tip ta' sors ta' enerġija rinnovabbli;

   (c) il-ħtiġijiet tal-enerġija kkalkulati f'kWh/(m^2.y);

   (d) indikazzjoni ta' iva/le dwar jekk il-bini għandux il-kapaċità li jirreaġixxi għal sinjali esterni u jaġġusta l-konsum tal-enerġija;

   (e) indikazzjoni ta' iva/le dwar jekk is-sistema ta' distribuzzjoni tas-sħana ġol-bini għandhiex il-kapaċità li taħdem f'livelli ta' temperatura baxxa jew aktar effiċjenti, fejn applikabbli;

   (f) id-dettalji ta' kuntatt tal-punt uniku rilevanti ta' servizz għall-parir dwar ir-rinnovazzjoni.

2. Barra minn hekk, iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jista' jinkludi l-indikaturi li ġejjin:

   (a) l-użu tal-enerġija, it-tagħbija massima, id-daqs tal-ġeneratur jew tas-sistema, il-vettur ewlieni tal-enerġija u t-tip ewlieni ta' element għal kull wieħed mill-użi: tisħin, tkessiħ, misħun domestiku, ventilazzjoni u tidwil intrinsiku;

   (b) il-klassi tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra (jekk applikabbli);

   (c) informazzjoni dwar l-assorbimenti tal-karbonju assoċjati mal-ħżin temporanju tal-karbonju fil-bini jew fuqu;

   (d) indikazzjoni ta' iva/le jekk huwiex disponibbli passaport ta' rinnovazzjoni għall-bini;

   (e) il-valur U medju għall-elementi opaki tal-involukru tal-bini;

   (f) il-valur U medju għall-elementi trasparenti tal-involukru tal-bini;

   (g) it-tip tal-aktar element trasparenti komuni (eż. tieqa bi ħġieġ doppju);

   (h) ir-riżultati tal-analiżi dwar ir-riskju ta' tisħin żejjed (jekk disponibbli);

   (i) il-preżenza ta' sensuri fissi li jimmonitorjaw il-kwalità ambjentali interna;

   (j) il-preżenza ta' kontrolli fissi li jirrispondu għal-livelli tal-kwalità ambjentali interna;

   (k) l-għadd u t-tip ta' punti tal-irriċarġjar għall-vetturi elettriċi;

   (l) il-preżenza, it-tip u d-daqs tas-sistemi tal-ħżin tal-enerġija;

   (m) it-tul tal-ħajja mistenni li jifdal tas-sistemi tal-apparati tat-tisħin u/jew tal-arja kundizzjonata, fejn applikabbli;

   (n) il-fattibbiltà li s-sistema tat-tisħin tiġi adattata biex topera f'settings tat-temperatura aktar effiċjenti;

(o) il-fattibbiltà li s-sistema għall-misħun domestiku tiġi adattata biex topera f'settings tat-temperatura aktar effiċjenti;

(p) il-fattibbiltà tal-adattament tas-sistema tal-arja kundizzjonata biex topera f'settings tat-temperatura aktar effiċjenti;

(q) il-konsum tal-enerġija mmetrata;

(r) jekk hemmx konnessjoni ma' network tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, u, jekk disponibbli, informazzjoni dwar konnessjoni potenzjali ma' sistema effiċjenti ta' tisħin u tkessiħ distrettwali;

(s) il-fatturi tal-enerġija primarja lokali u l-fatturi tal-emissjonijiet tal-karbonju relatati tan-network ta' tisħin u tkessiħ distrettwali lokali konness;

(t) emissjonijiet operattivi ta' materja partikolata fina ($PM_{2,5}$).

Iċ-ċertifikat tar-rendiment tal-enerġija jista' jinkludi r-rabtiet li ġejjin ma' inizjattivi oħra jekk dawn japplikaw fl-Istat Membru rilevanti:

(a) indikazzjoni ta' iva/le jekk saritx valutazzjoni tal-potenzjal ta' intelliġenza għall-bini;

(b) fejn disponibbli, il-valur tal-valutazzjoni tal-potenzjal ta' intelliġenza;

(c) indikazzjoni ta' iva/le jekk ir-Reġistru Diġitali dwar il-Bini huwiex disponibbli għall-bini.

Il-persuni b'diżabilità għandu jkollhom aċċess ugwali għall-informazzjoni fiċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

ANNESS VI

Sistemi ta’ kontroll indipendenti għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

1. Definizzjoni ta’ ċertifikat validu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

L-Istati Membri għandhom jipprovdu definizzjoni ċara ta’ x’jitqies li huwa ċertifikat validu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Id-definizzjoni ta’ ċertifikat validu tar-rendiment tal-enerġija għandha tiżgura:

(a) verifika tal-validità tad-data mogħtija (inkluż verifiki fuq il-post) dwar il-bini, użata biex jinħareġ iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u r-riżultati ddikjarati fiċ-ċertifikat;

(b) il-validità tal-kalkoli;

(c) devjazzjoni massima għar-rendiment tal-enerġija ta’ bini, preferibbilment espressa mill-indikatur numeriku tal-użu tal-enerġija primarja (kWh/(m^2 sena));

(d) numru minimu ta’ elementi li jvarjaw mill-valuri prestabbiliti jew standard.

L-Istati Membri jistgħu jinkludu elementi addizzjonali fid-definizzjoni ta’ ċertifikat validu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, bħal devjazzjoni massima għal valuri speċifiċi ta’ data tal-input.

2. Il-kwalità tas-sistema ta’ kontroll indipendenti għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija

L-Istati Membri għandhom jipprovdu definizzjoni ċara tal-għanijiet tal-kwalità u l-livell ta’ fiduċja statistika li l-qafas taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jenħtieġ li jilħaq. Is-sistema ta’ kontroll indipendenti għandha tiżgura mill-inqas 90 % taċ-ċertifikati validi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija maħruġa b’fiduċja statistika ta’ 95 % għall-perjodu evalwat, li ma għandux jaqbeż sena.

Il-livell ta’ kwalità u l-livell ta’ fiduċja tas-sistema ta’ kontroll indipendenti għaċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom jitkejlu bl-użu ta’ kampjunar aleatorju u għandhom iqisu l-elementi kollha pprovduti fid-definizzjoni ta’ ċertifikat validu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. L-Istati Membri għandhom jeħtieġu verifika minn parti terza għall-evalwazzjoni ta’ mill-inqas 25 % tal-kampjun aleatorju meta s-sistemi ta’ kontroll indipendenti jkunu ġew iddelegati lil korpi mhux governattivi.

Il-validità tad-data tal-input għandha tiġi vverifikata b’informazzjoni pprovduta mill-espert indipendenti. Tali informazzjoni tista’ tinkludi ċertifikati tal-prodott, speċifikazzjonijiet jew pjanijiet tal-bini li jinkludu dettalji dwar ir-rendiment tal-elementi differenti inklużi fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

Il-validità tad-data tal-input għandha tiġi vverifikata permezz ta’ żjarat fuq il-post, li jistgħu jiwettqu b’mezzi virtwali, fejn adatt, f’mill-inqas 10 % taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li huma parti mill-kampjunar aleatorju użat biex tiġi vvalutata l-kwalità ġenerali tal-iskema.

Minbarra l-kampjunar aleatorju minimu biex jiġi ddeterminat il-livell ġenerali tal-kwalità, l-Istati Membri jistgħu jużaw strateġiji differenti biex jidentifikaw u jimmiraw b’mod speċifiku l-kwalità fqira fiċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija bil-għan li jtejbu l-kwalità ġenerali tal-iskema. Tali analiżi mmirata ma tistax tintuża bħala l-bażi biex titkejjel il-kwalità ġenerali tal-iskema.

L-Istati Membri għandhom jużaw miżuri preventivi u reattivi biex jiżguraw il-kwalità tal-qafas ġenerali taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. Dawk il-miżuri jistgħu jinkludu taħriġ addizzjonali għal esperti indipendenti, kampjunar immirat, obbligu li jerġgħu jiġu ppreżentati ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, multi proporzjonali u projbizzjonijiet temporanji jew permanenti għall-esperti.

Fejn l-informazzjoni tiżdied f’bażi tad-data, l-awtoritajiet nazzjonali għandu jkollhom il-possibbiltà jidentifikaw l-oriġinatur ta’ din iż-żieda, għall-finijiet ta’ monitoraġġ u ta’ verifika.

3. Id-disponibbiltà ta’ ċertifikati dwar ir-rendiment fl-użu tal-enerġija

Is-sistema ta’ kontroll indipendenti għandha tivverifika d-disponibbiltà taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal xerrejja u inkwilini prospettivi sabiex jiġi żgurat li jkun possibbli li jitqies ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija fid-deċiżjoni tagħhom li jixtru jew jikru.

Is-sistema ta’ kontroll indipendenti għandha tivverifika l-viżibbiltà tal-indikatur tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u l-klassi fil-midja tar-reklamar.

4. Trattament ta’ tipoloġiji tal-bini

Is-sistema ta’ kontroll indipendenti għandha tqis tipoloġiji differenti ta’ bini, b’mod partikolari għal dawk it-tipoloġiji tal-bini li huma l-aktar prevalenti fis-suq tal-proprjetà immobbli, bħal residenzi uniċi, uffiċċji jew bejgħ bl-imnut.

5. Divulgazzjoni pubblika

L-Istati Membri għandhom jippubblikaw regolarment, fil-bażi tad-data nazzjonali dwar iċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, mill-inqas l-informazzjoni li ġejja dwar is-sistema tal-kwalità:

(a) id-definizzjoni ta’ ċertifikat validu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(b) l-għanijiet tal-kwalità għall-iskema taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija;

(c) ir-riżultati tal-valutazzjoni tal-kwalità, inkluż l-għadd ta’ ċertifikati evalwati u d-daqs relattiv għall-għadd totali ta’ ċertifikati maħruġa fil-perjodu partikolari (għal kull tipoloġija);

(d) miżuri ta’ kontinġenza biex tittejjeb il-kwalità ġenerali taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

ANNESS VII

Qafas ta’ metodoloġija komparattiva biex jiġu identifikati l-livelli kostottimali tar-rekwiżiti għar-rendiment fl-użu tal-enerġija għall-bini u l-elementi tal-bini

Il-qafas ta’ metodoloġija komparattiva għandu jippermetti lill-Istati Membri jiddeterminaw ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini u l-elementi u tal-emissjonijiet tal-bini u l-aspetti ekonomiċi tal-miżuri relatati mar-rendiment fl-użu tal-enerġija u tal-emissjonijiet, u jgħaqqduhom bil-ħsieb li jidentifikaw il-livell kostottimali sabiex jintlaħqu l-għanijiet tat-tnaqqis tal-emissjonijiet u tan-newtralità klimatika għall-2030, kif ukoll stokk tal-bini b’emissjonijiet żero sa mhux aktar tard mill-2050.

Mal-qafas ta’ metodoloġija komparattiva għandhom jinhemżu linji gwida li jiddeskrivu fil-qosor kif jiġi applikat dak il-qafas fil-kalkolu tal-livelli ta’ rendiment kostottimali.

Il-qafas ta’ metodoloġija komparattiva għandu jippermetti li jitqiesu l-mudelli tal-użu, il-kundizzjonijiet klimatiċi ta’ barra u t-tibdil futur tagħhom skont l-aħjar projezzjonijiet klimatiċi disponibbli, inkluż mewġiet ta’ sħana jew ta’ kesħa, il-kostijiet tal-investiment, il-kategorija tal-bini, il-kostijiet għall-manutenzjoni u l-funzjonament (inkluż il-kostijiet u l-iffrankar enerġetiċi), id-dħul mill-enerġija prodotta, fejn applikabbli, l-esternalitajiet ambjentali u tas-saħħa tal-użu tal-enerġija, il-kostijiet tal-ġestjoni tal-iskart, fejn applikabbli, u żviluppi teknoloġiċi. Dan għandu jkun ibbażat fuq standards Ewropej rilevanti relatati ma’ din id-Direttiva.

Il-Kummissjoni għandha wkoll tipprovdi:

— linji gwida mehmuża mal-qafas ta’ metodoloġija komparattiva; dawk il-linji gwida se jservu biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jwettqu l-passi elenkati hawn taħt;

— informazzjoni dwar l-iżviluppi fit-tul stmati fil-prezzijiet tal-enerġija.

Għall-applikazzjoni tal-qafas ta’ metodoloġija komparattiva mill-Istati Membri, għandhom jiġu stabbiliti kondizzjonijiet ġenerali, espressi permezz ta’ parametri, fil-livell tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni għandha toħroġ rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri dwar il-livelli ta’ kostottimalità tagħhom, fejn rilevanti.

Il-qafas ta’ metodoloġija komparattiva għandu jeħtieġ li l-Istati Membri:

— jiddefinixxu bini ta’ referenza li huma kkaratterizzati minn u rappreżentattivi għall-funzjonalità u l-post ġeografiku tagħhom, inklużi l-kondizzjonijiet klimatiċi interni u esterni. Il-bini ta’ referenza għandu jkopri bini residenzjali u mhux residenzjali, kemm dawk ġodda kif ukoll dawk eżistenti;

— jiddefinixxu l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika li jridu jiġu vvalutati għall-bini ta’ referenza. Dawk jistgħu jkunu miżuri għal bini individwali fl-intier tagħhom, għall-elementi individwali tal-bini jew għal kombinazzjoni ta’ elementi tal-bini;

— jivvalutaw il-ħtieġa finali u primarja tal-enerġija u l-emissjonijiet li jirriżultaw tal-bini ta’ referenza bil-miżuri definiti tal-effiċjenza enerġetika applikati;

— jikkalkolaw il-kostijiet (jiġifieri l-valuri net attwali) tal-miżuri ta’ effiċjenza enerġetika (kif imsemmi fit-tieni inċiż) matul iċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika applikati għall-bini ta’ referenza (kif imsemmi fl-ewwel inċiż) bl-applikazzjoni tal-prinċipji tal-qafas metodoloġiku komparattiv.

Permezz tal-kalkolu tal-kostijiet tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika matul iċ-ċiklu skont kif stmat tal-ħajja ekonomika, tiġi kkalkolata l-kosteffettività ta’ livelli differenti ta’ rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija mill-Istati Membri. Dak ser jippermetti d-determinazzjoni tal-livelli kostottimali tar-rekwiżiti għar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

ANNESS VIII

Rekwiżiti għall-passaporti ta’ rinnovazzjoni equirements for renovation passports

1. Il-passaport ta’ rinnovazzjoni għandu jinkludi:

(a) informazzjoni dwar ir-rendiment attwali tal-bini fl-użu tal-enerġija;

(b) rappreżentazzjoni grafika jew rappreżentazzjonijiet grafiċi tal-pjan direzzjonali u l-passi tiegħu għal rinnovazzjoni profonda fi stadji;

(c) informazzjoni dwar ir-rekwiżiti nazzjonali rilevanti bħar-rekwiżiti minimi tar-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, l-istandards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u r-regoli fl-Istat Membru dwar l-eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili użati fil-bini għat-tisħin u t-tkessiħ, inkluż id-dati tal-applikazzjoni;

(d) spjegazzjoni konċiża dwar is-sekwenzjar ottimali tal-passi;

(e) informazzjoni dwar kull pass, inkluż:

(i) l-isem u d-deskrizzjoni tal-miżuri ta’ rinnovazzjoni għall-pass, inkluż l-għażliet rilevanti għat-teknoloġiji, it-tekniki u l-materjali li għandhom jintużaw;

(ii) l-istima tal-enerġija ffrankata fil-konsum tal-enerġija primarja u finali, f’kWh u f’titjib perċentwali meta mqabbel mal-konsum tal-enerġija qabel il-pass;

(iii) l-istima tat-tnaqqis fl-emissjonijiet ta’ gassijiet serra operattivi;

(iv) l-istima tal-iffrankar fuq il-kont tal-enerġija, li jindika b’mod ċar is-suppożizzjonijiet dwar il-kostijiet tal-enerġija użati għall-kalkolu;

(v) il-klassi stmata tar-rendiment fl-użu tal-enerġija taċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li għandha tinkiseb wara t-tlestija tal-pass;

(f) informazzjoni dwar konnessjoni potenzjali ma’ sistema effiċjenti ta’ tisħin u tkessiħ distrettwali;

(g) l-istima tas-sehem tal-ġenerazzjoni individwali jew kollettiva u l-awtokonsum tal-enerġija rinnovabbli li jinkiseb wara r-rinnovazzjoni;

(h) informazzjoni ġenerali dwar l-għażliet disponibbli għat-titjib taċ-ċirkolarità tal-prodotti għall-bini u għat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta’ gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tagħhom, kif ukoll benefiċċji usa’ relatati mas-saħħa u l-kumdità, il-kwalità ambjentali interna u l-kapaċità ta’ adattament imtejba tal-bini għat-tibdil fil-klima;

(i) informazzjoni dwar il-finanzjament disponibbli u links għall-paġni web rilevanti li jindikaw is-sorsi ta’ tali finanzjament;

(j) informazzjoni dwar pariri tekniċi u servizzi ta’ konsulenza, inkluż id-dettalji ta’ kuntatt u links għall-paġni web tal-punti uniċi ta’ servizz.

2. Il-passaport ta’ rinnovazzjoni jista’ jinkludi:

(a) skeda ta’ żmien indikattiva tal-passi;

(b) għal kull pass:

(i) deskrizzjoni dettaljata tat-teknoloġiji, it-tekniki u l-materjali li għandhom jintużaw, il-vantaġġi, l-iżvantaġġi u l-kostijiet tagħhom;

(ii) kif ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija jitqabbel mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal bini li jkun qed issirlu rinnovazzjoni maġġuri, ta’ bini b’użu ta’ kważi żero enerġija u ta’ bini b’emissjonijiet żero wara t-tlestija tal-pass u kif ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-elementi tal-bini sostitwiti jitqabbel mar-rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal elementi ta’ bini wieħed [fejn dawn jeżistu];

(iii) l-istima tal-kostijiet għat-twettiq tal-pass;

(iv) l-istima taż-żmien għall-ħlas lura tal-pass, bi kwalunkwe appoġġ finanzjarju disponibbli jew le;

(v) l-istima taż-żmien meħtieġ biex jitwettaq il-pass;

(vi) fejn disponibbli, il-valuri ta' referenza dwar l-emissjonijiet tal-gassijiet serra tul iċ-ċiklu tal-ħajja għall-materjali u t-tagħmir u link għall-paġna web rilevanti fejn jistgħu jinstabu;

(vii) l-istima tat-tul ta' ħajja tal-miżuri u l-istima tal-ispejjeż tagħhom;

(c) moduli indipendenti dwar:

(i) is-snajja' tipiċi meħtieġa jew rakkomandati għat-twettiq ta' rinnovazzjonijiet tal-enerġija (periti, konsulenti, kuntratturi, fornituri u installaturi, eċċ.) jew links għall-paġni web rilevanti;

(ii) lista ta' periti, konsulenti, kuntratturi, fornituri jew installaturi rilevanti fiż-żona, li tista' tinkludi biss dawk li jissodisfaw ċerti kundizzjonijiet bħal tikketti jew kundizzjonijiet ta' kwalifika ogħla jew ta' ċertifikazzjoni korrispondenti, jew link web għall-paġna/i rilevanti;

(iii) il-kundizzjonijiet tekniċi meħtieġa għal introduzzjoni ottimali tat-tisħin b'temperatura baxxa;

(iv) kif il-passi ta' rinnovazzjoni u l-miżuri addizzjonali jistgħu jtejbu l-potenzjal ta' intelliġenza ta' binja;

(v) rekwiżiti tekniċi u ta' sikurezza għall-materjali u x-xogħlijiet;

(vi) is-suppożizzjonijiet sottostanti wara l-kalkoli pprovduti jew link għall-paġna web rilevanti fejn jistgħu jinstabu;

(d) informazzjoni dwar l-aċċess għal verżjoni diġitali tal-passaport ta' rinnovazzjoni;

(e) kwalunkwe rinnovazzjoni maġġuri li ssir lill-bini jew lill-unità ta' bini, kif imsemmi fl-Artikolu 8(1), u kwalunkwe modifika jew sostituzzjoni ta' element tal-bini li jifforma parti mill-involukru tal-bini u li għandu impatt sinifikanti fuq ir-rendiment tal-involukru tal-bini fl-użu tal-enerġija, kif imsemmi fl-Artikolu 8(2), fejn tali informazzjoni ssir disponibbli lill-espert li jwettaq il-passaport ta' rinnovazzjoni;

(f) informazzjoni relatata mas-sikurezza siżmika, fejn tali informazzjoni rilevanti għall-bini tkun disponibbli għall-espert;

(g) fuq talba tas-sid attwali tal-bini u abbażi ta' informazzjoni li jagħmel disponibbli, dokument memuż li jkun fih informazzjoni addizzjonali, bħall-adattabbiltà tal-ispazji għall-ħtiġijiet li qed jevolvu u kwalunkwe rinnovazzjoni ppjanata.

3. Rigward l-istatus tal-bini qabel il-passi tar-rinnovazzjoni, il-passaport tar-rinnovazzjoni għandu jqis, sa fejn ikun possibbli, l-informazzjoni li tinsab fiċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija.

4. Kull metrika użata għall-istima tal-impatt tal-passi għandha tkun ibbażata fuq sett ta' kundizzjonijiet standard.

ANNESS IX

PARTI A

Direttiva mħassra flimkien ma’ lista bl-emendi suċċessivi tagħha

(imsemmija fl-Artikolu 36)

Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13)	
Id-Direttiva (UE) 2018/844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 75)	Artikolu 1 biss
Ir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1)	Artikolu 53 biss

PARTI B

Limiti ta’ żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u d-dati ta applikazzjoni

(imsemmi fl-Artikolu 36)

Direttiva	Limitu ta’ żmien għat-traspożizzjoni	Data ta’ applikazzjoni
2010/31/UE	fid-9 ta’ Lulju 2012.	sa fejn huma kkonċernati l-Artikoli 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 u 27, id-9 ta’ Jannar 2013; sa fejn huma kkonċernati l-Artikoli 4 sa 8, 14, 15 u 16, id-9 ta’ Jannar 2013 fir-rigward ta’ bini okkupat mill-awtoritajiet pubbliċi u d-9 ta’ Lulju 2013 fir-rigward ta’ bini ieħor
(UE) 2018/844	L-10 ta’ Marzu 2020	

ANNESS X

Tabella ta' korrelazzjoni

Id-Direttiva 2010/31/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2, punt (1)	Artikolu 2, punt (1)
—	Artikolu 2, punt (2)
Artikolu 2, punt (2)	Artikolu 2, punt (3)
—	Artikolu 2, punti (5) u (6)
Artikolu 2, punti (3), (3a), (4) u (5)	Artikolu 2, punti (7) sa (10)
—	Artikolu 2, punti (12), (13) u (14)
Artikolu 2, punti (6), (7), (8) u (9)	Artikolu 2, punti (15) sa (18)
—	Artikolu 2, punti (19) sa (22)
Artikolu 2, punt (10)	Artikolu 2, punt (23)
—	Artikolu 2, punti (24) sa (29)
Artikolu 2, punti (11), (12), (13) u (14)	Artikolu 2, punti (30) sa (33)
—	Artikolu 2, punti (34), (37) sa (40) u (42)
Artikolu 2, punt (15)	Artikolu 2, punt (42)
Artikolu 2, punti (15), (15a), (15b), (15c), (16) u (17)	Artikolu 2, punti (43), (44), (47) sa (50)
Artikolu 2, punt (18)	—
Artikolu 2, punt (19)	Artikolu 2, punt (51)
—	Artikolu 2, punti (52) sa (64)
Artikolu 2, punt (20)	—
Artikolu 2a	Artikolu 3
Artikolu 3	Artikolu 4
Artikolu 4	Artikolu 5
Artikolu 5	Artikolu 6
Artikoli 6 u 9	Artikolu 7
Artikolu 7	Artikolu 8
—	Artikolu 9
—	Artikolu 12
Artikolu 8(1) u (9)	Artikolu 13
Artikolu 8(2) sa (8)	Artikolu 14
Artikolu 8(10) u (11)	Artikolu 15
—	Artikolu 16
Artikolu 10	Artikolu 17
Artikolu 11	Artikolu 19
Artikolu 12	Artikolu 20
Artikolu 13	Artikolu 21
—	Artikolu 22
Artikoli 14 u 15	Artikolu 23

Id-Direttiva 2010/31/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 16	Artikolu 24
Artikolu 17	Artikolu 25
—	Artikolu 26
Artikolu 18	Artikolu 27
Artikolu 19	Artikolu 28
Artikolu 19a	—
Artikolu 20	Artikolu 29
Artikolu 21	Artikolu 30
Artikolu 22	Artikolu 31
Artikolu 23	Artikolu 32
Artikolu 26	Artikolu 33
Artikolu 27	Artikolu 34
Artikolu 28	Artikolu 35
Artikolu 29	Artikolu 36
Artikolu 30	Artikolu 37
Artikolu 31	Artikolu 38
Anness I	Anness I
—	Anness II
—	Anness III
Anness IA	Anness IV
—	Anness V
Anness II	Anness VI
Anness III	Anness VII
Anness IV	Anness IX
Anness V	Anness X